

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření
a rozvoj obce**

Michael Künzel

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Michael Künzel

Podnikání a administrativa

Název práce

Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce

Název anglicky

Assessing the impact of grant projects on management and community development

Cíle práce

Cílem diplomové práce je charakterizovat a zhodnotit významné dotační projekty pro město Aš za období 2007-2013 s ohledem na hospodaření a rozvoj města Aš. Dále zjistit názory občanů města na realizované projekty a jejich využití.

Metodika

Zpracování teoretických východisek bude zaměřeno na studium odborné literatury, odborných článků či dalších tištěných zdrojů. Dále bude metodika práce zaměřena také na studium elektronických zdrojů daného tématu. Vlastní práce bude zaměřena na město Aš, kde budou nejprve charakterizovány realizované projekty z dotačních titulů za operační období 2007-2013. Následně budou vybrány nejvýznamnější projekty, u kterých bude provedena detailní charakteristika, analýza a také jejich hodnocení s ohledem na vývoj a také hospodaření města Aš. Provedeno bude také anketní šetření, jehož výsledky by mohly posloužit k lepšímu rozhodování v otázce možné realizace budoucích projektů.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

město Aš, dotační projekty, Evropská unie, evropské fondy, rozvoj obce, hospodaření obce

Doporučené zdroje informací

PEKOVÁ, J., Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., Finance municipalit, Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009, 166 s., ISBN 978-80-213-2024-6

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 03. 2015

Čestné prohlášení

Tímto čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma "Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce" vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a pouze s použitím uvedené odborné literatury a dalších zdrojů, které jsou v práci citovány.

V Praze dne 18. března 2015

Michael Künzel

Poděkování

Tímto bych velice rád poděkoval prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc., který k vypracování této diplomové práce přispěl svými užitečnými radami a cennými připomínkami v průběhu konzultací. Dále bych rád poděkoval starostovi města Aše Mgr. Daliboru Blažkovi a pracovnícím MěÚ v Aši pí. Miroslavě Petříkové, DiS., pí. Daně Walchetsederové a pí. Lence Gruberové za jejich trpělivost, ochotu a poskytnutí dostupných materiálů, díky kterým vznikla tato diplomová práce.

Zhodnocení vlivu dotační projektů na hospodaření a rozvoj obce

Assessing the impact of grant projects on management and community development

Souhrn

Diplomová práce se zabývá zhodnocením vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj města Aše. V teoretické části je vymezena územní samospráva a její jednotlivé funkce. Dále je charakterizována obec, její působnosti, její orgány a také finance územních samospráv. Pozornost je věnována také základním informacím o Evropské unii, jejích orgánech a vymezení jednotlivých fondů a operačních programů, ze kterých bylo v České republice možné v programovém období 2007 až 2013 čerpat finanční prostředky. Na začátku praktické části je popsána historie a také základní charakteristiky města Aše. Dále jsou dle jednotlivých operačních programů zmíněny všechny realizované projekty, po kterých následuje detailní charakteristika a hodnocení vybraných projektů. Na konci praktické části je poté vyhodnoceno anketní šetření, kterého se zúčastnilo 170 respondentů. Toto anketní šetření mělo za úkol zjistit, jaké je povědomí o problematice strukturálních fondů mezi občany města Aše. Dále bylo zjišťováno, jaké názory mají na celkový vliv dotačních projektů na rozvoj města a také, jaké jsou jejich názory a hodnocení na jednotlivé realizované projekty.

Klíčová slova

Evropská unie, operační program, strukturální fondy EU, op přeshraniční spolupráce, rop severozápad, město Aš, dotační projekty, evropské fondy, rozvoj obce, hospodaření obce

Summary

This Master's Thesis investigates the evaluation of the impact of subsidy schemes on financial management and urban development of the town Aš. Definition of the Local and territorial governing authority and its various functions is identified in the theoretical part. Further, the Thesis identifies the term municipality, its scope, its institutions and also economics of local governing bodies. Attention is also paid to basic information about the European Union, its institutions and the definition of individual funds and operational programs, from which it was possible to draw funds in the Czech Republic in the period 2007-2013. At the beginning of the practical part we describe the history and basic characteristics of the town Aš. Further, all completed projects are mentioned according to individual operational programs. Followed by detailed description and evaluation of selected projects. At the end of the practical part a poll survey (filled in by 170 respondents) is evaluated. This poll survey was carried out to find out what's the awareness of the Structural Funds among the citizens of the town Aš. Furthermore, it was investigated what opinions they have on the overall impact of subsidy schemes for the development of the town and also what are their opinions and ratings on individual carried out projects.

Keywords

European Union, operational programs, structural funds, op cross-border cooperation, rop northwest, city As, european funds, grant projects, community development, community management

OBSAH

1	ÚVOD.....	12
2	CÍL PRÁCE A METODIKA.....	14
2.1	Cíl práce	14
2.2	Metodika	14
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	16
3.1	Územní samospráva	16
3.1.1	Funkce územní samosprávy.....	16
3.1.2	Předpoklady fungování územní samosprávy	17
3.2	Obec a její charakteristika	17
3.2.1	Samostatná a přenesená působnost obce	18
3.2.2	Orgány obce.....	20
3.2.3	Finance územních samospráv - obcí.....	22
3.2.4	Rozpočet obce.....	22
3.2.5	Rozpočtový proces.....	23
3.2.6	Příjmy obcí.....	23
3.2.7	Výdaje obcí.....	24
3.3	Evropská unie.....	25
3.3.1	Fondy Evropské unie	28
3.3.2	Operační programy	30
3.3.3	Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku v EU	31
3.3.4	Regiony soudržnosti	31
3.4	Regionální operační programy	33
3.4.1	Regionální operační program NUTS II Severozápad	34
3.5	Operační programy Přeshraniční spolupráce	35
3.5.1	OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko.....	36
3.5.2	OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Bavorsko.....	37
3.6	Čerpání fondů EU v České republice.....	38
3.7	Příprava projektu a žádosti v rámci ROP Severozápad	41
4	VLASTNÍ PRÁCE	45
4.1	Charakteristika města Aš.....	45

4.2	Přehled realizovaných projektů z jednotlivých OP	47
4.3	Charakteristika vybraných projektů	51
4.3.1	Revitalizace vrchu Háj	51
4.3.2	Park zážitků Bad Elster – Aš	56
4.3.3	Stavební úpravy MDDM Sluníčko, Aš.....	61
4.3.4	Stavební úpravy MŠ Neumannova	64
4.3.5	Stavební úpravy MŠ Moravská.....	67
4.3.6	Stavební úpravy MŠ Mokřiny.....	70
4.4	Vliv realizovaných projektů na hospodaření města Aš.....	73
4.5	Anketní šetření	74
4.5.1	Cíl anketního šetření	74
4.5.2	Výběr respondentů	75
4.5.3	Pretest.....	75
4.5.4	Vyhodnocení výsledků anketního šetření	75
5	ZÁVĚR.....	92
6	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	95
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	98
8	PŘÍLOHY	99

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Členské státy EU.....	27
Tab. č. 2: Fondy Evropské unie	28
Tab. č. 3: Operační programy na programovací období 2007-2013.....	30
Tab. č. 4: Finanční alokace Regionálních operačních programů.....	33
Tab. č. 5: Finanční alokace ROP Severozápad (částky jsou v miliónech eur)	35
Tab. č. 6: Finanční alokace OP Přeshraniční spolupráce.....	36
Tab. č. 7: Finanční alokace OP Přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Sasko.....	37
Tab. č. 8: Kvantifikace průběhu čerpání pro jednotlivé časové fáze projektového cyklu ...	39
Tab. č. 9: OP a jejich pozice v rámci jednotlivých fází projektového cyklu s ohledem na jejich alokaci	40
Tab. č. 10: Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU 2007-2013	41
Tab. č. 11: Projekty realizované z ROP Severozápad	48
Tab. č. 12: Projekty realizované z OP Přeshraniční spolupráce	49
Tab. č. 13: Projekty realizované z OP Životní prostředí	49
Tab. č. 14: Projekty realizované z OP Lidské zdroje a zaměstnanost	50
Tab. č. 15: Monitorovací indikátory výstupu projektu Revitalizace vrchu Háj	54
Tab. č. 16: Monitorovací indikátory výsledku projektu Revitalizace vrchu Háj.....	54
Tab. č. 17: Financování projektu Revitalizace vrchu Háj.....	55
Tab. č. 18: Výsledky a hodnocení pěti kritériálních ukazatelů.....	56
Tab. č. 19: Kvantitativní výsledky projektu Park zážitků Bad Elster - Aš.....	58
Tab. č. 20: Plán financování projektu Park zážitků Bad Elster - Aš.....	59
Tab. č. 21: Turistické aktivity tematických okruhů v Parku zážitků Bad Elster–Aš.....	60
Tab. č. 22: Financování projektu Stavební úpravy MDDM Sluníčko	63
Tab. č. 23: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MDDM Sluníčko.....	64
Tab. č. 24: Financování projektu Stavební úpravy MŠ Neumannova	66
Tab. č. 25: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MŠ Neumannova.....	67
Tab. č. 26: Financování projektu Stavební úpravy MŠ Moravská	69
Tab. č. 27: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MŠ Moravská	70
Tab. č. 28: Financování projektu Stavební úpravy MŠ Mokřiny	72
Tab. č. 29: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MŠ Mokřiny	73
Tab. č. 30: Výsledky odpovědí na desátou otázku anketního šetření	84

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Rozdělení finančních prostředků podle jednotlivých cílů (v %)	29
Graf č. 2: Finanční prostředky investované do projektů z městských zdrojů v jednotlivých letech.....	74
Graf č. 3: Výsledky odpovědí na první otázku anketního šetření.....	77
Graf č. 4: Výsledky odpovědí na druhou otázku anketního šetření.....	77
Graf č. 5: Výsledky odpovědí na třetí otázku anketního šetření.....	78
Graf č. 6: Vyhodnocení odpovědí na čtvrtou otázku anketního šetření.....	79
Graf č. 7: Výsledky odpovědí na pátou otázku anketního šetření	80
Graf č. 8: Výsledky odpovědí na šestou otázku anketního šetření	81
Graf č. 9: Výsledky odpovědí na osmou otázku anketního šetření	82
Graf č. 10: Výsledky odpovědí na devátou otázku anketního šetření	83
Graf č. 11: Výsledky odpovědí na jedenáctou otázku anketního šetření.....	85
Graf č. 12: Výsledky odpovědí na dvanáctou otázku anketního šetření.....	86
Graf č. 13: Výsledky odpovědí na patnáctou otázku anketního šetření.....	87

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Mapa regionů soudržnosti v ČR.....	32

1 ÚVOD

Tématem této diplomové práce je *“Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce”*. Strukturální fondy Evropské unie, ze kterých jsou financovány operační programy, hrají po vstupu České republiky právě do Evropské unie opravdu významnou roli v rámci rozvoje obcí. Ty totiž díky možnosti čerpat tyto finanční prostředky realizují projekty, díky kterým vylepšují nejen svůj celkový obraz, ale také životní úroveň a možnosti jednotlivých obyvatel v nich žijících. Sami obce by totiž z vlastních prostředků v naprosté většina případů neměly možnost takové projekty realizovat a jejich rozvoj by probíhal mnohem pomaleji. V některých případech by k rozvoji nejspíše ani nedošlo. Právě v tom spočívá hlavní myšlenka a smysl těchto nástrojů, aby docházelo ke snižování všech rozdílů mezi jednotlivými státy či oblastmi Evropské unie a zvyšování tak kvality života obyvatel celé EU. Tato politika je možná jen díky tomu, že bohatší a hospodářsky silnější státy EU podporují rozvoj těch chudších a hospodářsky slabších.

Česká republika měla v programovém období možnost čerpat finanční prostředky ve výši až 689,2 miliard korun. Jelikož se Evropská unie spolufinancováním podílí maximálně 85 % způsobilých výdajů, musela k této částce Česká republika přidat 112,8 miliard korun. Tyto finanční prostředky bylo možné čerpat díky 26 operačním programům, které byly rozděleny tematicky a regionálně. Příjemcům bylo proplaceno k lednu letošního roku však jen 498,7 miliard korun, což je pouze 72,4 % z celkové alokované částky. Přitom v podaných žádostech od počátku programového období, kterých bylo podáno více než 115 tisíc, bylo žádáno celkem o 1 318,5 miliard korun, což je zhruba 191 % alokované částky. Z těchto čísel je možné vypočítat, že celkový nastavený proces realizace projektů a čerpání finančních prostředků v České republice má opravdu značné rezervy, na kterých je třeba neodkladně zapracovat.

V roce 2014 došlo k sice čerpání 98,5 % celkových prostředků určených na tento rok, což bylo cca 111,6 mld. Kč. V roce 2015 však zbývá za všechny operační programy k proplacení po všech finančních opravách zhruba 204 mld. Kč, což je zhruba dvojnásobek předchozího roku. Už jen porovnání těchto čísel ukazuje, že splnění plného čerpání této částky bude velmi problematické. Aktuálně předpovědi odhadují, že Česká republika na konci programového období přijde zhruba o 19 až 25 miliard korun.

Jedním z operačních programů, který v rámci stavu čerpání zařazen do nejrizikovější skupiny, je také ROP Severozápad, který bude v rámci této diplomové práce ještě několikrát zmíněn. Tato čísla jasně ukazují, že pravidelné a kompletní čerpání finančních prostředků z Evropské unie dělá České republice značné problémy. Tento fakt je třeba v dalším programovém období napravit a využít možností, které České republice fondy Evropské unie nabízejí. Jen tak bude možné mluvit o skutečném snižování i v současné době značných rozdílů jednotlivých regionů Evropské unie. Právě k tomuto účelu mají mimo jiné sloužit evropské strukturální fondy.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Primárním cílem této diplomové práce je charakterizovat a zhodnotit významné dotační projekty západočeského města Aš za období roků 2007-2013. Při této analýze a následném hodnocení bude brán ohled především na rozvoj a také hospodaření města Aš v uvedeném časovém období.

Jedním z dílčích úkolů v rámci teoretických východisek je stručně a srozumitelně vysvětlit problematiku územní samosprávy v České republice, jejích funkcí či předpokladech fungování. Dále bude zmíněno také téma obcí, dělení jejich působností, krátce budou charakterizovány také jednotlivé orgány obcí a problematika obecních rozpočtů. Posledním dílčím úkolem v rámci teoretických východisek je poskytnout čtenáři ucelený přehled o Evropské unii, jejích orgánech, strukturálních fondech a konkrétních operačních programech využívaných v České republice.

V kapitole vlastní práce je dalším dílčím cílem shrnutí realizovaných projektů dle jednotlivých operačních programů v daném programovém období v Aši. Dále detailní charakteristika a objektivní zhodnocení vybraných realizovaných projektů. Na závěr empirické části je vypracováno a vyhodnoceno anketní šetření, jehož cílem je zjistit názory občanů města Aše na projekty realizované za pomoci finančních prostředků z Evropské unie a také jejich hodnocení těchto projektů.

2.2 Metodika

Prvním krokem k úspěšnému splnění výše uvedených cílů bude shromáždění dostatečného množství potřebných informací pomocí odborné literatury, odborných článků či dalších zdrojů k danému tématu. Po shromáždění těchto informací dojde k vypracování teoretických východisek. Ta se budou tedy zabývat problematikou územních samospráv, dále problematikou obcí, jejich orgánů, fungování a také financování. Pomocí základních informací bude popsána také Evropská unie, její jednotlivé orgány, fondy a také operační programy využívající se v České republice. Detailněji budou pomocí metody deskripce popsány ty operační programy, které budou zmíněny také ve vlastní části práce. Všechny informace v kapitole teoretických východisek budou zpracovány ze zdrojů shromážděných

především z odborných knihoven a ve formě elektronických zdrojů také z tematicky zaměřených internetových stránek.

Na úvod vlastní práce bude pomocí deskriptivní metody charakterizováno město Aš a jeho historie. Ve stručném přehledu budou pro seznámení shrnuty dle jednotlivých operačních programů realizované projekty financované ze strukturálních fondů EU. Následně dojde k detailnímu popisu a objektivnímu hodnocení vybraných realizovaných projektů. V rámci charakteristiky těchto projektů bude pozornost zaměřena na prvotní záměr, financování, propagaci a také jejich přínosy. Za jednotlivé roky budou také vypočteny finanční prostředky, které město muselo vynaložit v souvislosti s realizací jednotlivých projektů pro znázornění vývoje těchto investic. Všechny tyto informace vážící se k projektům realizovaných v Aši budou shromážděny díky konzultacím se starostou města Aše a jednotlivými pracovníky dotačního oddělení a dále také z oficiálních dokumentů publikovaných městem na oficiálních internetových stránkách.

V poslední části vlastní práce dojde k anketnímu šetření, jehož primárním cílem bude zjistit názory a hodnocení občanů na jednotlivé projekty realizované v Aši v programovém období mezi roky 2007 a 2013. Dílčím cílem tohoto anketního šetření bude zjistit názory občanů na strukturální fondy a operační programy Evropské unie. Anketa bude obsahovat celkem 20 otázek, mezi kterými budou zastoupeny všechny typy otázek, jak otevřené, tak také polootevřené a uzavřené otázky. Využita bude i hodnotící škála, jejímž úkolem bude zjištění, který z projektů je dle respondentů nejvíce smysluplný a přínosný pro město. Jediným kritériem při výběru respondentů pro toto anketní šetření je bydliště respondentů v Aši. Ještě před zahájením anketního šetření bude proveden pretest, jehož úkolem je eliminovat chyby v jednotlivých otázkách, popř. špatné pochopení těchto otázek jednotlivými respondenty. Technikou sběru dat bude elektronické dotazování pomocí internetového nástroje Google Docs. Vyhodnocování jednotlivých otázek bude probíhat v případě uzavřených a polootevřených otázek součtem jednotlivých hlasů. Tyto vyhodnocené výsledky budou interpretovány pomocí grafů a tabulek. V případě otevřených otázek dojde k rozřídění odpovědí dle jednotlivých možností a následné agregaci, aby bylo možné tyto výsledky věcně a výstižně interpretovat.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Územní samospráva

Na samý úvod této kapitoly by bylo dobré si pojem územní samospráva nejdříve definovat. Ve své knize Veřejná správa a finance Peková a kolektiv uvádějí následující definici: „*Územní samospráva je realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území menšího než je stát na základě působnosti stanové ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek.*“ Pod touto definicí je možné se představit, že při samosprávě si své záležitosti spravuje někdo jiný než stát, tedy nestátní subjekt, a to tedy v mezích práva.

Stát je nositelem veškeré veřejné moci a předem určenou část výkonu veřejné správy předává jiným subjektům nestátního charakteru. Veřejná správa je tak realizována ve třech různých podobách: státní moc, samospráva (územní či profesní) a jiné veřejnoprávní korporace.¹

Územní samospráva zastupuje zájmy svých občanů a umožňuje nejnáze realizovat jejich právo se podílet na řízení veřejných záležitostí. S postupem let dochází v demokratických státech, mezi které se řadí také Česká republika, ke stále většímu posilování pravomocí územní samosprávy, což je jedním ze znaků prohlubování demokracie.²

3.1.1 Funkce územní samosprávy

Územní samospráva v České republice má dvě základní funkce, které vymezuje příslušný zákon:

- samosprávnou (samostatná působnost): územní samospráva má zabezpečovat potřeby svých občanů, které můžeme označit za lokální či regionální veřejné statky a tyto statky občané požadují a mají z nich užitek
- přenesenou (přenesená působnost): touto funkcí územní samospráva vykonává roli státní správy, kdy zabezpečuje pro občany některé veřejné statky, které mají povahu národních statků

¹ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*, s. 11.

² PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 108-109.

Legislativa v České republice upravuje vznik a postavení územní samosprávy a její strukturu, konkrétně jde o zákon o obcích, zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze. Společně se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a dalšími zákony upravují organizaci a vnitřní členění samosprávných orgánů, vymezují samostatnou a přenesenou působnost územní samosprávy, vymezují vzájemné vztahy mezi státem a územní samosprávou, také kompetence jednotlivých článků veřejné správy a nakonec také upravuje ekonomické předpoklady fungování územní samosprávy.³

V České republice můžeme na úrovni vyšší územní samosprávy nalézt celkem 14 krajů. V případě nižší úrovně územní samosprávy pak má Česká republika celkem 6 249 obcí.⁴

3.1.2 Předpoklady fungování územní samosprávy

Pro úspěšné fungování územní samosprávy je samozřejmě nezbytně nutné, aby byly vytvořeny potřebné předpoklady. Jeden z těchto předpokladů je legislativní, kdy musí být v platnosti potřebné zákony, které vymezují postavení a úkoly územní samosprávy. Tyto zákony jí poté umožňují vykonávat všechny potřebné funkce. Druhý předpoklad je ekonomický, který znamená, že územní samospráva může hospodařit s určitou finanční nezávislostí, i když je stále ovlivněna státem.

Předpokládá se, že územní samospráva má ve vlastnictví majetek, se kterým může hospodařit. Dále musí mít možnost získávat vlastní finanční prostředky, které plynou např. z pronájmu nebo prodeje majetku. Dále může územní samospráva rozhodovat především o nedaňových příjmech. Posledním důležitým předpokladem je fakt, že si územní samospráva sama sestavuje vlastní rozpočet, podle kterého také hospodaří.

3.2 Obec a její charakteristika

Obec je základním článkem územní samosprávy a její postavení ve veřejné správě je stále významnější. Je vymezena třemi základními znaky: územím, občany a působností. Sama obec plní samosprávnou a přenesenou funkci, které jsou vymezené zákonem o obcích. Zákon o obcích rozlišuje celkem pět druhů obcí:

- obce

³ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 113-115.

⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana, *Financování měst, obcí a regionů*, s. 21.

- města
- městys
- statutární města – jsou vymezená zákonem
- hlavní město Praha - má zvláštní postavení, kdy je zároveň městem s působností kraje⁵

3.2.1 Samostatná a přenesená působnost obce

Samostatná působnost obce znamená, že má obec nárok na vlastní samosprávu. Jinak řečeno to znamená, že obec může spravovat své záležitosti v rámci platných zákonů bez jakéhokoliv zásahu státu. Patří sem zejména záležitosti vymezené zákonem s výjimkou vydávání nařízení obce. Dále obec pečuje v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče pro uspokojování potřeb svých občanů: potřeby bydlení, ochrany, rozvoje zdraví, nových informací, výchovy a vzdělávání, dopravy, kulturního rozvoje a ochrany veřejného majetku. Do samostatné působnosti na základě dalších zákonů patří:

- hospodaření obce a její peněžní fondy
- zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol
- program rozvoje územního obvodu obce
- zřizování útvaru dobrovolných hasičů
- ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
- místní poplatky
- místní referendum
- ochrana veřejného zdraví
- zajištění připravenosti obce na mimořádné události a podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací na ochranu obyvatel

Přenesená působnost obce znamená, že je tato působnost vykonávána orgány obcí, které jsou podřízeny orgánům státní správy nebo v konkrétních případech krajským úřadům. Jelikož mají obyvatelé právo na fungující veřejnou správu, je výkon přenesené působnosti

⁵ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 118-130

nejen právem, ale také povinností dané obci. Dle přenesené působnosti můžeme rozeznávat celkem 5 kategorií obcí:

- všechny obce, na něž je přenesen základní výkon státní správy
- obce s matričním úřadem
- obce se stavebním úřadem
- obce s pověřeným obecním úřadem
- obce s rozšířenou působností ⁶

Dále je obec velmi často charakterizována jako veřejnoprávní korporace. Pojem veřejnoprávní korporace znamená, že obec:

- je společenstvím občanů s trvalým pobytem
- je reprezentantem veřejných zájmů
- pečuje o všestranný sociálně-ekonomický rozvoj svého území a také o potřeby občanů žijících na tomto území
- je samostatným ekonomickým subjektem, což znamená, že ve smluvních vztazích nebo právních záležitostech je nezávislá a vystupuje tedy svým vlastním jménem
- zabezpečuje veřejné služby pro občany na jejím území
- může zakládat obecní podniky
- musí mít určitou finanční suverenitu, díky které je částečně finančně nezávislá na státu a má také právo hospodařit dle vlastního rozpočtu
- v mezích zákona je nositelem veřejné moci, která se projevuje např. obecně závaznými vyhláškami
- má právo i povinnost zvelebovat vlastní obecní materiál
- spolupracuje a rozvíjí vztahy s jinými obcemi, s krajem, se státem či jinými subjekty

Občané se mohou na řízení obce, ve které žijí, podílet přímo (členstvím v komisích, spolecích nebo účastí na veřejných zasedáních zastupitelstva obce) nebo nepřímo (prostřednictvím volených zástupců). Hlavními oblastmi činností z pohledu obce tak jsou výkon státní správy v přenesené působnosti, základní správa obce (fungování jejích orgánů, péče o majetek, ...), zajištění veřejných služeb a realizace rozvojových aktivit. V rámci

⁶ ŽEHROVÁ, Jana a PFEIFEROVÁ, Daniela. *Finance municipalit*, s. 18-19

realizace rozvojových aktivit obce můžeme rozlišit tři základní oblasti: zajištění podmínek pro život obyvatel a podnikání, vytváření prostředí pro rozvoj občanských aktivit a vytváření prostředí pro rozvoj ekonomických aktivit.⁷

3.2.2 Orgány obce

V zákoně o obcích jsou vymezeny orgány obcí, kterými jsou zastupitelstvo, rada, starosta a jeho zástupci, různé výbory a také komise a v neposlední řadě také obecní (městský) úřad, za jehož plnění úkolů je zodpovědný tajemník.

Zastupitelstvo je kolektivním voleným orgánem, který má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Členové zastupitelstva obce jsou voleni v komunálních volbách na dobu čtyř let a tito členové poté volí členy rady obce (města). Všechna jednání zastupitelstva jsou veřejná a konají se minimálně čtyřikrát ročně.⁸

Zastupitelstvu je vyhrazeno například:

- schvalovat program rozvoje územního obvodu obce, územní plán obce a regulační plán
- schvalovat rozpočet obce
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce – schvalovat jejich zřizovací listiny, zakladatelské listiny, zakladatelské smlouvy apod.
- delegovat zástupce obce na valnou hromadu obchodních společností
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce
- stanovit výši osobních a věcných výdajů na činnost obecního úřadu a zvláštní orgánů obce
- zřizovat a rušit obecní policii
- volit starostu, místostarosty a radu obce a odvolávat je z funkce⁹

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Odpovědným orgánem za výkon samostatné působnosti je zastupitelstvo. Rada má lichý počet členů a musí jich nejméně 5, nejvíce však 11. Tento orgán se navíc také nevolí v obcích, které mají v zastupitelstvu méně než 15 členů. Starosta je jedním z hlavních

⁷ BINEK, Jan. *Rozvojové možnosti obcí*. s. 10

⁸ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 118-130

⁹ ŽEHROVÁ, Jana a PFEIFEROVÁ, Daniela. *Finance municipalit*, s. 26

představitelů každé obce a danou obec reprezentuje navenek. Řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu, stejně jako svolává a řídí schůze zastupitelstva nebo rady obce (města).

Výše byly zmíněny také výbory jako jeden z orgánů obce. Každé zastupitelstvo rozhoduje o tom, kolik výborů bude daná obec mít. Předsedou takového výboru musí být vždy člen zastupitelstva. Jsou dva typy výborů, které musí být zřízeny dle zákona - finanční výbor a kontrolní výbor. Finanční výbor je zodpovědný za kontrolu hospodaření s finančními prostředky, s majetkem obce a dalšími úkoly, které výboru zadá zastupitelstvo. Kontrolní výbor má, jak již sám název napovídá, na starost kontrolování, zda se dodržují v obci právní předpisy a zda jsou plněny usnesení zastupitelstva či rady obce. Poté mohou existovat ještě další výbory, mezi jejich kritéria patří: musí mít nejméně 3 členy, kterými nejsou starosta, místostarosta, tajemník ani jiné osoby, který mají co dočinění s hospodařením obce. Mezi takové výbor patří např. výbor pro národnostní menšiny nebo osadní výbor.¹⁰

Dále v obcích najdeme různé odbory, které jsou zodpovědné určitou část veřejné správy:

- Odbor finanční
- Odbor územního plánování
- Odbor organizace a řízení
- Odbor místního podnikání, živností
- Odbor školství
- Odbor zdravotní a sociální
- Odbor bytového hospodářství
- Odbor životního prostředí
- Odbor personální
- Odbor pro styk s veřejností
- Odbor kontrolní¹¹

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 118-130

¹¹ ŽEHROVÁ, Jana a PFEIFEROVÁ, Daniela. *Finance municipalit*, s. 28-30

3.2.3 Finance územních samospráv - obcí

Již výše v textu bylo řečeno, že územní samospráva je nestátním subjektem nebo také veřejnoprávní korporací a je na státu nezávislá. Je však velice důležité si uvědomit, že stát i tak ovlivňuje hospodaření územní samosprávy prostřednictvím zákonů a dále také fakt, že územní samospráva není ve svém hospodaření soběstačná.¹²

V České republice jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty obcí nebo rozpočty krajů, které můžeme označit jako územní rozpočty. Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování.¹³

3.2.4 Rozpočet obce

Prakticky nejdůležitějším a naprosto základním nástrojem pro zajištění funkcí územní samosprávy je rozpočet územního samosprávného celku, nebo jak bylo již výše zmíněno - územní rozpočet. Tímto finančním plánem se řídí kompletní financování daného územního samosprávného celku. Rozpočet se sestavuje většinou jako vyrovnaný. Schválen však může být také jako přebytkové. Schodkový rozpočet může být schválen jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, popř. půjčkou, úvěrem či dalšími nástroji. Z dlouhodobého hlediska by však obec měla mít jasný cíl, a tím je vyrovnaný, nebo ještě lépe přebytkový rozpočet.¹⁴

Rozpočet obce také můžeme označit jako bilanci, která bilancuje příjmy a výdaje dané obce za dané rozpočtové období. Do matematické rovnice bychom hospodaření obce mohli zapsat takto:

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde F_1 ... stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku období

P ... příjmy

V ... výdaje

F_2 ... stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci období¹⁵

¹² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*, s. 205, 211

¹³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 57

¹⁴ POSPÍŠIL, Richard. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*, s. 62

¹⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 57

Hospodaření obcí podléhá povinnému auditu, který vyplývá ze zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Pokud by obec tuto svojí povinnost nedodržela, bude pokutována.¹⁶

Vedle klasického rozpočtu může obec vytvářet také mimorozpočtové peněžní fondy, které dělíme na neúčelové a účelové. Častěji jsou zřizovány především účelové fondy, které mají přímou vazbu na financování určitých potřeb. Velmi důležitým pro většinu obcí je fond rezerv a rozvoje. Ten se využívá nejen v případě dočasného nebo rozpočtového schodku, ale také pro financování neplánovaných potřeb.¹⁷

3.2.5 Rozpočtový proces

Pod tímto pojmem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku, v tomto případě tedy obce, v daném rozpočtovém období, které je v České republice jeden kalendářní rok. Celý rozpočtový proces můžeme rozdělit do těchto jednotlivých fází:

- analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období
- sestavní návrhu rozpočtu
- projednávání a schválení
- kontrola plnění rozpočtu
- přehled o skutečném plnění rozpočtu
- následná kontrola
- aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu¹⁸

3.2.6 Příjmy obcí

Příjmy obcí závazně třídí rozpočtová skladba. My bychom je mohli roztřídit na běžné a kapitálové. Běžnými příjmy se rozumí každoročně se opakující příjmy. Nemusí to však znamenat, že se tyto příjmy opakují všechny a v totožném objemu finančních prostředků. Běžné příjmy jsou určené k financování běžných či provozních výdajů, pomocí kterých se zabezpečují veřejné statky a potřeby. Tyto příjmy můžeme členit:

- podle charakteru:

¹⁶ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 118-130

¹⁷ PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a Jetmar, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 281

¹⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana, *Financování měst, obcí a regionů*, s. 70

- na daňové - svěřené, sdílené, místní daně, správní poplatky
- nedaňové, úvěry a půjčky – uživatelské poplatky za služby, příjmy z pronájmu majetku, příjmy od vlastních neziskových organizací, zisk z podnikání a ostatní
- přijaté transfery – běžné dotace ze státního rozpočtu, běžné dotace ze státních fondů, transfery od územních rozpočtů
- podle původu:
 - vlastní příjmy – místní daně a poplatky, svěřené daně, sdílené daně, správní daně a vlastní nedaňové příjmy
 - příjmy z přerozdělovacích procesů
 - nenávratné transfery – dotace, příjmy od jiných subjektů
 - návratné transfery – krátkodobé půjčky z jiného rozpočtu v rámci návratných vazeb v rozpočtové sestavě, krátkodobé provozní či překlenovací úvěry od bankovního sektoru

Kapitálové příjmy se od těch běžných jednoduše liší faktem, že jde většinou o příjmy jednorázové, které se pravidelně neopakují. Velice často se jedná o účelové příjmy, které se dále využívají k financování dlouhodobých potřeb. Patří mezi ně např. příjmy z prodeje majetku, kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy, příjmy z půjček, příjmy z emise vlastních obligací, přebytek běžného rozpočtu a další. Také kapitálové příjmy se dají členit na vlastní příjmy a příjmy z přerozdělovacích procesů, mezi které patří návratné a nenávratné transfery.

3.2.7 Výdaje obcí

Důsledkem decentralizace veřejného sektoru a posilování rolí jednotlivých stupňů územní samosprávy je již nastolený trend, že jednotlivé stupně územní samosprávy, tedy také obce, se stále více podílejí na financování stále většího záběru veřejných statků.

Výdaje obcí se člení hodně podobným způsobem jako v případě státního rozpočtu. Důležité je členění na výdaje plánované a neplánované. Dále se bude opakovat členění výdajů jako v případě příjmů a tedy na výdaje běžné a výdaje kapitálové. Z běžných výdajů, kterým se někdy říká také provozní výdaje, se financují pravidelně se opakující potřeby v lokálním veřejném sektoru. Patří mezi ně např. všeobecné veřejné služby, veřejný pořádek (policie, hasiči), vzdělání, péče o zdraví, komunální služby, bydlení, běžné dotace jiným rozpočtům, placené úroky a další.

Kapitálové výdaje jsou zase určeny k financování investičních potřeb, které jsou většinou dlouhodobého charakteru a neopakují se v pravidelných časových intervalech. Patří mezi ně výdaje na investice, kapitálové dotace jiným rozpočtům, splátky dříve přijatých půjček, krytí deficitu běžného rozpočtu výdaje na nákup obligací a další. V neposlední řadě se výdaje dají ještě členit na nenávratné a návratné.¹⁹

3.3 Evropská unie

Základním záměrem vzniku Evropské Unie bylo ukončit velmi častě válečné konflikty mezi jednotlivými státy. Myšlenkou tak byla evropská jednota, která má za úkol spojit všechny obyvatele starého kontinentu. Bylo tak třeba zásadně změnit politickou a také ekonomickou sféru. Mezi původní zakladatele Evropské unie patřili – Konrad Adenauer, Joseph Bech, Johan Beyen, Winston Churchill, Alcide de Gasperi, Walter Hallstein, Sicco Mansholt, Jean Monnet, Robert Schuman, Paul-Henri Spaak a Altiero Spinelli. Velmi významný byl projev Winstona Churchilla v BBC, kde se zmínil o Radě Evropy, která by měla chránit evropskou kulturu. Tato rada nakonec opravdu vznikla v roce 1949.

V roce 1950 pak začalo hospodářské a politické sjednocování jednotlivých ekonomických zemí v rámci tehdejšího Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO). Mezi zakládající státy tohoto společenství patřilo Německo, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Francie a Itálie. O sedm let později vzniklo EHS, které představovalo společný trh, a EURATOM. Poprvé o nové členy se ES rozšířilo v roce 1973 o Velkou Británii, Irsko a Dánsko. O šest let později se uskutečnily první volby do Evropského parlamentu, kdy si své zástupce volili sami lidé. V roce 1992 podepsána Maastrichtská smlouva o Evropské Unii. Následkem pádu komunismus je v roce 1993 vybudován jednotný evropský trh, který je založen na tzv. “čtyřech svobodách“ – volném pohybu zboží, služeb, osob a peněz. Začátkem nového milénia se ve velké části členských států stalo hlavní měnou euro.²⁰

V České republice se ve dnech 13. a 14. června roku 2013 uskutečnilo referendum o vstupu do Evropské unie, kterého se zúčastnilo přes 55 % obyvatel. Více než 77 % zúčastněných hlasovalo pro vstup do EU. Česká republika tak do EU vstoupila 1. května

¹⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*, s. 239, 240, 278-280

²⁰ EUROPA: Historie Evropské Unie. EVROPSKÁ UNIE. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm

2004. Tento rok byl také považován za ukončení politických rozporů mezi západní a východní Evropou. V současné době má Evropské Unie celkem 28 členských států.²¹

V roce 2009 se Česko zhostilo předsednictví v Radě EU jako teprve druhý nový členský stát ze střední či východní Evropy. Toto předsednictví stanovuje na šest měsíců politické priority a agendu Rady Evropské unie. České předsednictví trvalo přesně 182 dní a poté předalo Česko pomyslnou štafetu dále Švédsku.²²

Hlavní orgány EU:

- Evropská rada – hlavní politický orgán EU. Tvoří ji nejvyšší představitelé členských států, kteří určují směr a strategii politiky a vývoje EU
- Rada EU – zastupuje jednotlivé členské státy, jejím hlavním úkolem je koordinovat hospodářské politiky jednotlivých států
- Evropská komise – protiváha zájmům jednotlivých členských států EU, prosazuje totiž zájmy EU jako jednoho celku
- Evropský parlament – reprezentuje občany celé EU, jeho hlavní funkcí je kontrola zákonodárného procesu a výkonné moci
- Soudní dvůr EU – jeho úkolem je zajistit správný výklad a aplikaci evropské práva v členských státech EU
- Evropská centrální banka – společně s centrálními bankami jednotlivých států má za úkol udržovat cenovou stabilitu a podporuje hospodářské politiky v EU²³

²¹ EL-AGRAA, Ali M. *The European Union: Economics and Policies*, s. 39

²² MAREK, Dan a BAUN, Michael J. *Česká republika a Evropská unie*. s. 151-

²³ Euroskop: Instrukce EU. ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/76/sekce/instrukce-eu/>

Tab. č. 1: Členské státy EU

Jednotlivé státy	Počet obyvatel (mil.)	Rozloha (km²)	Rok vstupu	Počet poslanců v EP	Počet hlasů v Radě EU
Belgie	10,83	30 519	1952	21	12
Bulharsko	7,58	110 907	2007	17	10
Česká republika	10,51	78 864	2004	21	12
Dánsko	5,55	43 094	1973	13	7
Estonsko	1,34	45 227	2004	6	4
Finsko	5,35	338 145	1995	13	7
Francie	64,71	547 030	1952	74	29
Chorvatsko	4,29	56 542	2013	11	7
Irsko	4,45	70 282	1973	11	7
Itálie	60,4	301 203	1952	73	29
Kypr	0,8	9 251	2004	6	4
Litva	3,33	65 303	2004	11	7
Lotyšsko	2,25	64 589	2004	8	4
Lucembursko	0,5	2 586	1952	6	4
Maďarsko	10,01	93 030	2004	21	12
Malta	0,42	316	2004	6	3
Německo	81,76	357 021	1952	96	29
Nizozemsko	16,42	41 526	1952	26	13
Polsko	38,16	312 685	2004	51	27
Portugalsko	10,64	92 391	1986	21	12
Rakousko	8,37	83 858	1995	18	10
Rumunsko	21,47	238 391	1981	32	14
Řecko	11,31	131 940	2007	21	12
Slovensko	5,42	49 035	2004	13	7
Slovinsko	2,05	20 253	2004	8	4
Španělsko	46,09	504 782	1986	54	27
Švédsko	9,35	449 964	1995	20	10
Velká Británie	62,04	244 819	1973	73	29

Zdroj: Euroskop.cz – Členské státy v číslech, Vláda České republiky

3.3.1 Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie představují nástroje finanční a technické pomoci členským státům EU. Jejich hlavním účelem je především podpora hospodářského růstu členských zemí a jednotlivých regionů těchto členských zemí. Na nejvýznamnější fondy Evropské unie se můžeme podívat v následující tabulce, kde uvidíme srovnání dvou posledních programovacích období.

Tab. č. 2: Fondy Evropské unie

Rodina fondů	Programovací období 2007 – 2013
Strukturální fondy	Evropský fond regionální rozvoje (ERDF)
	Evropský sociální fond (ESF)
Fond soudržnosti (CF)	ano
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	ano
Evropský rybářský fond (EEF)	ano
Komunitární programy	ano
Fond předvstupní pomoci	IPA
Fond solidarity (EUSF)	ano
Finanční nástroje regionální politiky	JASPERS
	JEREMIE
	JESSICE

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

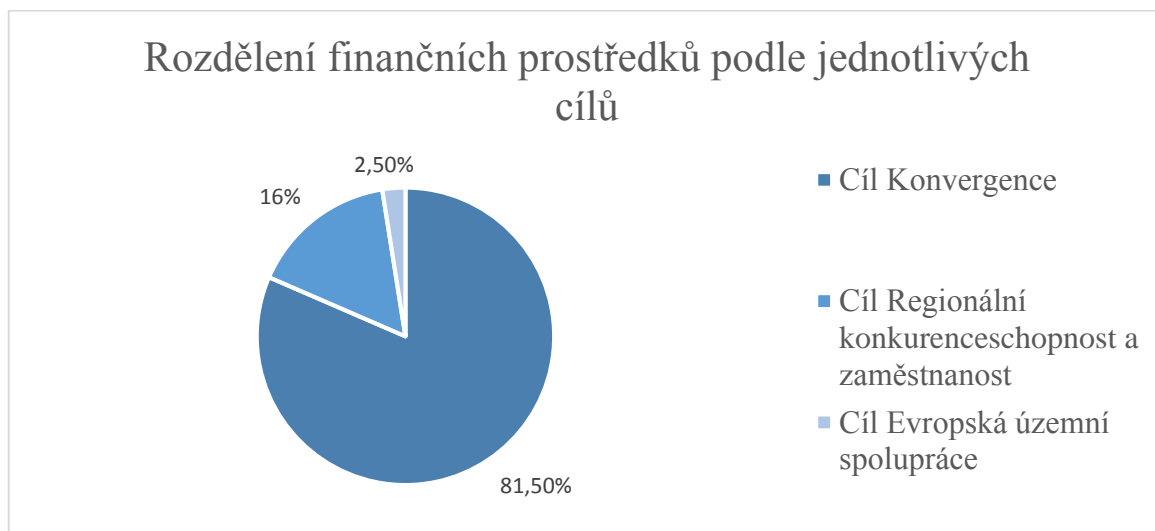
V programovém období 2007–2013 byly nadefinovány 3 hlavní cíle, kterých má být dosaženo pomocí 3 finančních nástrojů. Pro srovnání, v programovém období mezi lety 2000 a 2006 bylo celkem nadefinováno 9 cílů a iniciativ, kterých mělo být dosaženo pomocí 6 finančních nástrojů. Celkový rozpočet pro programové období 2007-2013 je cca 348 miliard

eur. Jednotlivé cíle, které mají dopomoci regionálnímu rozvoji, jsou: cíl konvergence, cíl regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti a cíl evropské územní spolupráce.²⁴

Cíl konvergence je zaměřen na zlepšování podmínek a podpora aktivit, které povedou ke sbližování nejméně rozvinutých členských států a regionů EU. Jde především o oblasti, které mají HDP menší než 75 % průměru EU. Mimo hlavní město Prahu se jedná o všechny regiony v České republice. Finančním nástrojem tohoto cíle jsou: Fond soudržnosti, ERDF, ESF.

Hlavní úkoly cíle regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti jsou především posilování konkurenceschopnosti a přitažlivosti jednotlivých regionů pomocí inovační projektů, zlepšování životního prostředí a posilování zaměstnanosti v regionech, jejichž HDP převyšuje 75 % průměru EU. V České republice jde pouze o region hlavního města Prahy. Finančními nástroji tohoto cíle jsou Evropský fond regionální rozvoje a Evropský sociální fond. Cíl Evropská územní spolupráce má za úkol posilovat přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci, podporovat výzkum a vzájemnou výměnu zkušeností jednotlivých členských zemí. V České republice se jedná o všechny regiony. Financován tento cíl je Evropským fondem regionální rozvoje.

Graf č. 1: Rozdělení finančních prostředků podle jednotlivých cílů (v %)

Zdroj: *Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*

²⁴ KULA, David. *Appraisal of comprehensive investment projects financed from the EU funds in the Czech Republic*. s. 7

V roce 2010 přijala Evropská unie novou hospodářskou strategii s názvem Evropa 2020. Ta je strategií především pro růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost a předpokládá koordinaci hospodářských politik zaměřených na klíčové oblasti. Strategie Evropa 2020 předkládá celkem tři se vzájemně posilující priority: inteligentní růst, udržitelný růst a růst podporující začlenění. Priorita inteligentního růstu je zaměřena na rozvoj ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Priorita udržitelného růstu má podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku, která bude méně náročná na zdroje. Poslední priorita by pak měla podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, která se bude vyznačovat především sociální a územní soudržností.²⁵

3.3.2 Operační programy

Evropské fondy mohou využívat jednotlivé členské země pouze na základě vypracovaných a schválených operačních programů. Každý OP má podobně popsány konkrétní cíle a priority, kterých by mělo být dosaženo v programovacím období. Je možné konstatovat, že OP je základním dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tematickou oblast nebo konkrétní region soudržnosti. V tomto dokumentu je možno nalézt aktivity, na které je možné čerpat prostředky, a kdo tyto prostředky může čerpat.

Tab. č. 3: Operační programy na programovací období 2007-2013

Operační programy		Přidělená finanční částka
Tematické OP	OP Podnikání a inovace	21 271,1 miliónů eur (79,5 %)
	OP Doprava	
	OP Životní prostředí	
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	
	Integrovaný operační program	
	OP Technická pomoc	
Regionální OP (ROP)	ROP NUTS II Jihovýchod	4 659 miliónů eur (17,6 %)
	ROP NUTS II Jihozápad	
	ROP NUTS II Moravskoslezsko	

²⁵ Rozdíly v konkurenceschopnosti mezi státy EU - předpoklady a bariéry jejich překonání: souhrnná publikace z vědeckopopularizační konference ... : Brno, 11. dubna 2014. s. 43.

	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Severozápad	
	ROP NUTS II Střední Čechy	
	ROP NUTS II Střední Morava	
OP – Praha	OP Praha Konkurenceschopnost	372,4 miliónu eur (1,4 %)
	OP Praha Adaptabilita	
Evropská územní spolupráce	OP Mezuregionální spolupráce	389 miliónů eur (1,5 %)
	OP Nadnárodní spolupráce	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR Slovensko	
	INTERACT II	
	ESPON 2013	

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

3.3.3 Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku v EU

V rámci Evropské Unie byly pro statistické potřeby, či pro účely zařazení regionů různé úrovně pod jednotlivé cíle zavedena tzv. nomenklatura územních statistických jednotek, kterým se ve zkratce říká NUTS. Takovou správní jednotkou se rozumí oblast se správním orgánem, který má pravomoc přijímat správní či politická rozhodnutí pro danou oblast. Pro tři základní úrovně NUTS regionů byly v rámci příslušného nařízení EP a ES stanoveny minimální a maximální hodnoty počtu obyvatel. Na území regionu NUTS I žije 3 až 7 miliónů obyvatel, na území regionu NUTS II 800 000 až 3 milióny obyvatel a na území regionu NUTS III 150 000 až 800 000 obyvatel.²⁶

3.3.4 Regiony soudržnosti

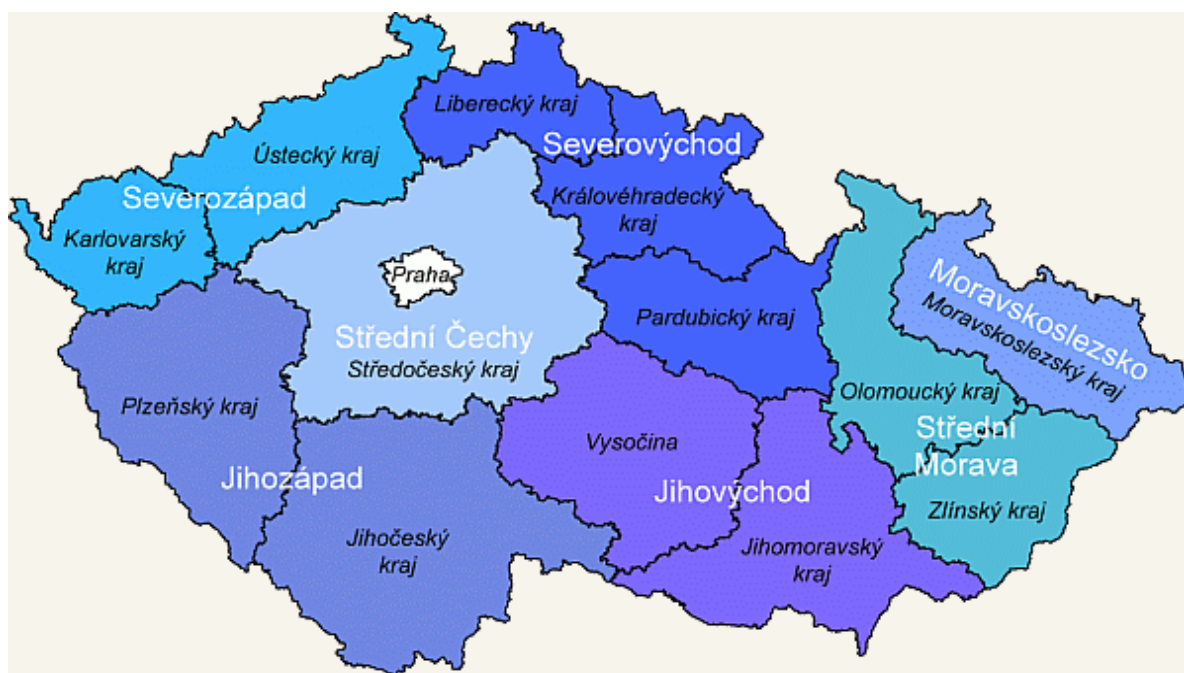
V České republice se v případě územních statistických jednotek, které mají přímou vazbou na strukturální fondy EU, mluví o regionech soudržnosti na úrovni NUTS II. Těmi byly pojmenovány sdružené kraje, kterých je v ČR celkem 8: Severozápad (kraje

²⁶ WOKOUN, René a kol., *Regionální rozvoj*, s. 335-337

Karlovarský + Ústecký), Jihozápad (Plzeňský + Jihočeský), Střední Čechy (Středočeský), Severovýchod (Liberecký + Královéhradecký + Pardubický), Jihovýchod (Vysočina + Jihomoravský), Střední Morava (Olomoucký + Zlínský), Moravskoslezsko (Moravskoslezský) a Praha. Regiony soudržnosti jsou základními statistickými jednotkami pro výpočet ukazatele HDP na obyvatele. Podle tohoto ukazatele je přidělena podpora ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti.²⁷

Pro zhodnocení postavení jednotlivých regionů NUTS II v celé Evropské unii byl sestaven index regionální konkurenceschopnosti. Celkem bylo do hodnocení zahrnuto 267 regionů. Nejlepším regionem NUTS II z České republiky byl region Praha, který se umístil na 20. místě. Další umístění regionů České republiky bylo následující: Střední Čechy na 165. místě, Jihozápad na 193. místě, Jihovýchod na 226. místě, Severovýchod na 228. místě, Střední Morava na 232. místě, Moravskoslezsko na 241. místě a Severozápad na 245. místě. Z těchto výsledků je zřetelný významný rozdíl mezi Prahou a ostatními regiony ČR.²⁸

Obrázek č. 1: Mapa regionů soudržnosti v ČR

Zdroj: Euroskop.cz – Správní členění (systém NUTS), Vláda České republiky

²⁷ Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013., s. 2-10

²⁸ WOKOUN, René a kol. *Konkurenceschopnost regionů Evropské unie a České republiky*. S. 84

3.4 Regionální operační programy

Tyto operační programy jsou zaměřeny na konkrétní regiony soudržnosti, které již byly zmíněny v předchozí kapitole. Pro programové období v letech 2007 až 2013 bylo v ČR celkem připraveno 7 regionálních operačních programů. Řídícím orgánem každého ROP je regionální rada, která se skládá ze členů zastupitelstva kraje nebo krajů. Výkonným orgánem je úřad regionální rady, který sídlí ve významném centru daného regionu.

Hlavním cílem těchto regionálních operačních programů je rozvoj regionů České republiky, posilování jejich konkurenceschopnosti vůči ostatním regionům, zvyšování jejich atraktivity, zlepšování životní úrovně a také zvyšování kvality daného prostředí. O finanční prostředky z ROP žádají kraje, obce a dobrovolné svazky obcí, obce se statutem města, organizace zřizované nebo zakládané okraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, podnikatelské subjekty, veřejné výzkumné instituce, školská a vzdělávací zařízení a další.

Celkem bylo pro programovací období 2007 až 2013 pro všechny ROP k dispozici 4 659 mil. eur ze zdrojů společenství, což je v přepočtu cca 130 miliard českých korun. Z národních zdrojů bylo k dispozici 822 milionů eur, což je opět v přepočtu na české koruny cca 23 miliard korun. Kolik finančních prostředků je k dispozici u konkrétních regionálních operačních programů můžeme vidět v následující tabulce. Částky v této tabulce jsou přepočty v kurzu 1 euro = 28 českých korun.²⁹

Tab. č. 4: Finanční alokace Regionálních operačních programů

	Příspěvek Společenství (v EUR/ CZK)	Národní zdroje (v EUR/ CZK)
ROP Jihovýchod	704,5 mil. / cca 19,7 mld.	124,3 mil. / cca 3,5 mld.
ROP Jihozápad	619,7 mil. / cca 17,4 mld.	109,4 mil. / cca 3,1 mld.
ROP Moravskoslezsko	716,1 mil. / cca 20,4 mld.	126,4 mil. / cca 3,5 mld.
ROP Severovýchod	656,5 mil. / cca 18,4 mld.	115,8 mil. / cca 3,2 mld.
ROP Severozápad	745,9 mil. / cca 20,9 mld.	131,6 mil. / cca 3,7 mld.
ROP Střední Čechy	559,1 mil. / cca 15,7 mld.	98,7 mil. / cca 2,8 mld.
ROP Střední Morava	657,4 mil. / cca 18,4 mld.	116 mil. / cca 3,2 mld.

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

²⁹ Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013, s. 20, 26

3.4.1 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Tento regionální operační program spadá pod Cíl 1 – Konvergence a je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Mezi specifické cíle ROP Severozápad patří – modernizace a atraktivita měst a venkovských oblastí a zvýšení dopravní dostupnosti. Součástí tohoto ROP SZ jsou Karlovarský a Ústecký kraj. Příjemci podpory jsou většinou kraje, obce, organizace zřizované či zakládané kraji nebo obcemi, dobrovolné svazky obcí a další.

ROP Severozápad má čtyři definované prioritní osy, ze kterých vycházejí další oblasti podpory:

1. Regenerace a rozvoj měst
 - a. Revitalizace a regenerace městských oblastí
 - b. Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů
2. Integrovaná podpora místního rozvoje
 - a. Budování kapacity pro místní rozvoj, informovanost a osvěta veřejnosti
 - b. Investice pro zlepšení fyzické infrastruktury
3. Dostupnost a obslužnost regionu
 - a. Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu
 - b. Rozvoj dopravní obslužnosti regionu
4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu
 - a. Budování a rozvoj aktivit a infrastruktury cestovního ruchu
 - b. Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení
 - c. Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu

Regionální operační program Severozápad je největším regionálním operačním programem v České republice. Zároveň je tento ROP nejohroženějším ze všech a dalo by se konstatovat, že nefunguje tak, jak by měl. Tento fakt byl způsoben zejména zatčením dřívějšího ředitele Úřadu regionální rady a několika dalšími trestními stíháními proti dalším zaměstnancům tohoto úřadu. Kvůli těmto událostem nařídila Evropská komise rozsáhlý audit, který měl zmapovat právě fungování tohoto regionálního operačního programu. Audit prokázal pochybení, která se týkala zejména předražených projektů, chyb ve výběrových řízeních a také významnou účast politické prezentace na hodnocení některých žádostí o dotace. Navíc na tento regionální operační program směřovalo a směřuje celá řada žalob ze

stran příjemců dotací, kterým nebyly poskytnuty přislíbené dotace v důsledku zastavení možnosti čerpání finančních prostředků.³⁰

V následující tabulce je možné vidět celkovou finanční alokaci ROP Severozápad v programovém období mezi roky 2007-2013. V této tabulce je uvedena také technická asistence, která v předchozích prioritních osách nezazněla. Je to z důvodu, aby byla vidět celková alokace směřující do ROP Severozápad.³¹

Tab. č. 5: Finanční alokace ROP Severozápad (částky jsou v miliónech eur)

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Fond	Příspěvek Společenství	Národní veřejné zdroje	Celkové zdroje
1	Regenerace a rozvoj měst	ERDF	259,25	45,75	305,0
2	Integrovaná podpora místního rozvoje	ERDF	53,87	9,5	63,38
3	Dostupnost a dopravní obslužnost	ERDF	269,61	47,58	317,19
4	Udržitelný rozvoj cestovního ruchu	ERDF	142,97	25,23	168,19
5	Technická asistence	ERDF	20,20	3,56	23,76
Celkem:			745,91	121,63	877,54

Zdroj: *Finanční prostředky fondů EV v programovacím období 2007 – 2013*, Chvojková, A., Květoň, V. a kol

3.5 Operační programy Přeshraniční spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce byl z největší části v programovém období mezi roky 2007 a 2013 realizován díky pět bilaterálním Operačním programů Přeshraniční spolupráce. Jednotlivé OP byly zmíněny již v tabulce č. 2 a malá zmínka k jejich celkové alokaci bude také v následující tabulce. Mezi hlavní cíle a zájmy těchto OP patří především podpora hospodářské a sociální integrace pohraničních území, odstraňování bariér a posilování dalšího rozvoje těchto území včetně posilování vzájemných vztahů. Právě

³⁰ NOVOTNÝ, Tomáš., *Vyhodnocení stavu čerpání fondů EU u sedmnácti operačních programů v ČR*, s. 14

³¹ CHVOJKOVÁ, Anna a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. s. 112-120

pohraniční území bývala a stále v dnešní době jsou problematickými oblastmi České republiky.

Celkem bylo pro programovací období 2007 – 2013 pro všechny OP Přeshraniční spolupráce 351,6 mil. eur ze zdrojů společenství, což je v přepočtu cca 9,8 miliard českých korun. Z národních zdrojů bylo k dispozici 20,6 miliónu eur, což je opět v přepočtu na české koruny cca 730 miliónů korun. Kolik finančních prostředků je k dispozici u konkrétních OP můžeme opět vidět v tabulce.³²

Tab. č. 6: Finanční alokace OP Přeshraniční spolupráce

	příspěvek Společenství (v EUR/ CZK)	Národní zdroje (v EUR/ CZK)
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	55 037 599 / cca 1,5 mld.	3 237 506 / cca 90,7 mil.
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	103 680 000 / cca 2,9 mld.	6 098 824 / cca 170,8 mil.
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko	69 120 000 / cca 1,9 mld.	4 065 882 / cca 113,8 mil.
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	67 199 631 / cca 1,9 mld.	3 952 919 / cca 110,7 mil.
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	56 552 727 / cca 1,6 mld.	3 326 631 / cca 93,1 mil.
<i>částky přepočteny dle kurzu 1 EU = 28 CZK</i>		

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007 – 2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

3.5.1 OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko

Operační program přeshraniční spolupráce ČR – Svobodný stát Sasko spadá pod cíl 3 – Evropská územní spolupráce a je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Tento operační program se týká Karlovarského a Ústeckého kraje. Hlavním cílem tohoto operačního programu je především zvýšit konkurenceschopnost a kvalitu života v pohraničí, dále také podpořit přeshraniční spolupráci pro strukturální sblížení daných regionů. Tento operační program má celkem tři definované prioritní osy:

³² Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013, s. 20, 26

1. Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti
 1. Kooperativní zlepšení a rozvoj infrastruktury dle poptávky a kooperací v oblasti regionálního plánování a rozvoje
 2. Kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, sociokulturního rozvoje a partnerské spolupráce
 3. Kooperaci v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám
2. Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu
3. Zlepšení situace přírody a životního prostředí

Tab. č. 7: Finanční alokace OP Přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Sasko (částky jsou v mil. eur)

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Fond	Příspěvek Společenství	Národní veřejné zdroje	Celkové zdroje
1	Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti	ERDF	33,59	5,92	39,53
2	Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu	ERDF	23,51	4,15	27,67
3	Zlepšení přírody a životního prostředí	ERDF	6,04	1,06	7,11
4	Technická asistence	ERDF	4,03	0,71	4,7
Celkem:			67,19	11,88	7,90

Zdroj: Finanční prostředky fondů EV v programovacím období 2007 – 2013, Chvojková, A., Květoň, V. a kol.

3.5.2 OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Bavorsko

Také v případě operačního programu přeshraniční spolupráce mezi ČR a Bavorskem se budeme bavit o Cíli 3 - Evropské územní spolupráci a také tento operační program je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Tento program se týká Karlovarského, Plzeňského a Jihočeského kraje. Hlavní cíle je v tomto případě podpora hospodářské a sociální integrace a posílení rozvojového potenciálu příhraničních regionů,

tedy v Karlovarském a Ústeckém kraji. Mezi další cíle patří zejména rozvoj podnikání, cestovního ruchu, zvýšení dopravní dostupnosti a také rozvoj měst a obcí. OP přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko má dvě definované prioritní osy, ze kterých vycházejí další oblasti podpory:

1. Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě
 - a) Hospodářská spolupráce a rozvoj ekonomického prostoru
 - b) Cestovní ruch, volný čas a rekreace
 - c) Profesní vzdělávání a trh práce
 - d) Výchova a všeobecné vzdělávání, věda, výzkum, kultura, zdravotnictví a sociální péče, civilní ochrana a ochrana před katastrofami
 - e) Přeshraniční sítě
 - f) Přeshraniční studie a koncepce, které jsou v obsahovém souladu s minimálně jednou oblastí intervence prioritní osy 1
2. Rozvoj území a životního prostředí
 - a) Životní prostředí a ochrana přírody
 - b) Územní plánování a rozvoj venkovského prostoru
 - c) Doprava
 - d) Výstavba a zlepšení příhraničních komunikačních a informačních systémů a technologií (např. přeshraničních informačních systémů pro krizový management na krajské a místní úrovni)
 - e) Přeshraniční studie a koncepce, které jsou v obsahovém souladu s minimálně jednou oblastí intervence prioritní osy 2 ³³

3.6 Čerpání fondů EU v České republice

Výchozí sumou při čerpání peněz, včetně národních zdrojů, je částka 778,3 miliard korun českých. S touto částkou si porovnáme fáze projektového cyklu – objem podaných projektových žádostí, objem schválených žádostí a žádostí krytých smluvně, objem proplacených prostředků a objem certifikovaných prostředků.³⁴

³³ CHVOJKOVÁ, Anna a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*, s. 150-157, s. 164-169

³⁴ ZAHRADNÍK, Petr. *Analýza čerpání fondů EU v České republice*, s.12, 13

Níže uvedená tabulka č. 8 ukazuje, že poptávka ze strany žadatelů výrazně převyšuje možnosti alokace a také nám informace v tabulce dokazují, že poptávka má i určitou kvalitu, jelikož kladných žádostí máme přes 80 %. První dvě položky tedy můžeme hodnotit jako velmi kladné. Zbývající dvě však vykazují značné rezervy.

Finanční objem proplacený příjemců je pouze 52 %, což naznačuje určité problémy v procesu čerpání. Tyto problémy mohou být u příjemců, stejně tak u řídicích orgánů. Alarmující je nízký finanční objem certifikovaných prostředků ze strany Evropské komise. Ta totiž nepovazuje určitý počet projektů a pro ne určený objem finančních prostředků za finančně neefektivní do té míry, že neudělí souhlas s uvolněním prostředků Rozpočtu EU ve prospěch České republiky. To vrhá na pověst a důvěru v ČR velice špatný stín a navíc to velmi zatěžuje státní rozpočet, ze kterého jsou hrazeny platby příjemcům, aniž by se mu dostalo kompenzace. Tím je samozřejmě způsobeno, že zcela jistě nebudou vyčerpány dostupné finanční prostředky a zodpovědné orgány se míst příprav na příští programovací období zabývají korekcemi a nalézáním náhradních projektů.

Tab. č. 8: Kvantifikace průběhu čerpání pro jednotlivé časové fáze projektového cyklu

Celková alokace	784,2 mld. Kč
Finanční objem obsažený v podaných žádostech	1 343 mld. Kč (171 % alokace)
Finanční objem obsažený v žádostech s kladným rozhodnutím (schválených žádostech krytých smlouvou)	642,7 mld. Kč (82 % alokace)
Finanční objem proplacený příjemců	407,9 mld. Kč (52 % alokace)
Finanční objem certifikovaných prostředků	233,9 mld. Kč (29,8 % alokace)

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Z níže uvedené tabulky je vidět, že z pohledu čerpání je mnohem lepší pohled na regionální operační programy, které mají výše certifikovaných prostředků výrazně nadprůměrné. Některé z nich mají prakticky celou alokaci krytou smlouvami. Navíc žádný z regionálních operačních programů nevykazuje rozpor mezi jednotlivými fázemi projektového cyklu. To se např. v případě Operačního programu Doprava nebo Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace říct nedá. Tyto operační programy sice mají skoro

celou částku alokace pokrytou smlouvami, ale jejich objem certifikovaných plateb je velmi nízký.³⁵

Tab. č. 9: OP a jejich pozice v rámci jednotlivých fází projektového cyklu s ohledem na jejich alokaci

	Smlouva	Proplacené prostředky	Certifikované prostředky
OP Doprava	102,2	78,2	29,8
ROP Severovýchod	98,5	71,3	47,1
ROP Jihozápad	92,9	56,4	44,6
ROP Střední Čechy	92,5	61,2	32,3
ROP Jihovýchod	92,2	64,8	58,5
OP VaVpI	92	38,6	10,4
OP VK	90,7	54,9	22,6
OP PK	87,9	65,9	32,9
OP PI	87,8	44,4	32,1
OP LZZ	87,3	44,4	35,8
ROP Moravskoslezsko	83,2	53,5	41,9
ROP Severozápad	81,6	52,4	24,4
Integrovaný OP	81,2	30,3	25,3
OP PA	76,8	62,5	45,8
OP Technická pomoc	75,7	30,4	29,8
ROP Střední Morava	71,7	58,8	52,9
OP Životní prostředí	40,1	33,1	25,0

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Za dobu členství České republiky v EU se vytvořila kumulovaná čistá pozice, která přesahuje částku 333 miliard korun. Čistá pozice znamená rozdíl mezi příjmy z rozpočtu EU a odvody do rozpočtu EU. Nejlepšího výsledku zatím dosáhlo Česko v roce 2013.³⁶

Z rozpočtu EU tak ČR získala více než 676 miliard a odvedla do něj přes 343 miliard. Pokud by však Česká republika čerpala plynule finanční prostředky z EU v programovém

³⁵ ZAHRADNÍK, Petr. *Analýza čerpání fondů EU v České republice*, s.12, 13

³⁶ ZAHRADNÍK, Petr. *Analýza čerpání fondů EU v České republice*, s. 7

období 2007 až 2013, což znamená, že by docházelo k optimálnímu procesu uvolňování finančních prostředků na kohézní politiku EU, mohla být čistá pozice ČR od jejího vstupu vůči rozpočtu EU téměř dvojnásobná. K prosinci 2013 totiž Česko vyčerpalo z celkové částky 735,3 miliard korun pouze necelých 48 %. Do budoucna tak reálně hrozí, že Česká republika přijde o velký objem alokovaných prostředků. Od roku 2013 až do roku 2025 by tak česká ekonomika mohla špatným čerpáním přijít až o částku 300 miliard korun. I přesto si ale Česká republika v následujících letech udrží pozici čistého příjemce z rozpočtu EU. Za dobu provádění kohézní politiky EU bylo v Česku dosaženo následujícího věcného pokroku: 72 070 vytvořených pracovních míst, 4874 projektů na podporu MSP, snížení spotřeby energie o 1 670 055 GJ/rok, 184 km nových silnic, 216 km rekonstruovaných železničních tratí, 42 364 regenerovaných bytů nebo 175 zrekonstruovaných památkových objektů. Je nutné brát v potaz, že zmíněny byly jen vybrané indikátory, kompletní seznam je možno nalézt v monitorovací zprávě MMR.³⁷

Tab. č. 10: Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU 2007-2013 (částky jsou v mld. Kč)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Strukturální akce	27,57	41,91	51,91	55,46	43,46	81,29	92,45
Zemědělství	17,63	14,57	23,17	26,35	26,47	29,72	31,25
Vnitřní politiky	1,58	2,14	2,3	2,63	2,59	2,67	2,03
Předvstupní nástroje	0,55	0,61	0,77	0,58	-0,001	0	-0,01
Kompenzace	0	0	0	0	0	0	0
Celkové příjmy z EU	47,32	59,22	78,15	85,02	72,51	113,69	125,72
Celkové platby do EU	32,12	35,45	35,83	37,10	41,43	39,85	41,66
Čistá pozice	15,19	23,77	42,32	49,92	31,08	73,84	84,06

Zdroj: Euroskop.cz – ČR a rozpočet EU

3.7 Příprava projektu a žádosti v rámci ROP Severozápad

Jedním z prvořadých předpokladů každého projektu je, aby byl smysluplný, což znamená, že by měl být přínosem pro všechny konečné uživatele. Jejich zpětná vazba je před zahájením plánování daného projektu tedy velmi žádaná. Stejně tak je třeba seznámit s projektem nebo s jeho cíli také případné partnery, kteří by měli znát jejich úlohu. Vedle

³⁷ KOLEKTIV AUTORŮ, *Ekonomické vyhodnocení členství České republiky v EU po deseti letech*, s. 24, 25

podmínky smysluplnosti projektu by daný projekt také neměl být v rozporu s koncepcí daného orgánu či dané instituce. Prvním důležitým krokem je tedy určení projektového záměru. Je třeba zvážit vlastní síly, prostředky a také čas, aby bylo možné vůbec projekt úspěšně dokončit. V neposlední řadě by podmínkou pro stanovení projektu měla být také znalosti všech programů, ze kterých je možnost čerpat finanční prostředky.

Důležitou roli prakticky v každém projektu hraje čas. Nemá smysl projekt chtít připravit za 3 měsíce. Naopak se vyplatí mít vše důkladně připravené, a pokud přijde ta pravá chvíle, tak připravený projekt s mírnými změnami předložit. Existuje celá řada příruček pro žadatele či pro příjemce. Využití těchto příruček není nikdy na škodu, právě naopak. Pokud máme projekt nachystaný, je už třeba jen znát plán výzev, který vyhláší Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad. Jedná se časový harmonogram, kde jsou dané termíny vyhlášení jednotlivých výzev, kdy je možné předkládat žádosti o dotace. Je tedy důležité, aby připravený projekt vždy odpovídal požadavkům vyhlášené výzvy. Každá výzva bývá vyhlášena na dobu 2 měsíců. Za tuto dobu se většinou zvládne projekt upravit a důkladně vyplnit celou žádost, nezvládne se však připravit celý projekt. Zapomenout se nesmí ani na přílohy – každá výzva přesně určuje, jaké přílohy je nutné k danému projektu přiložit. Získání některých příloh může být časově velmi náročné, je třeba ji tedy mít už dopředu, před začátkem výzvy. Na závěr je třeba říct, že po celou dobu plánování projektu jsou vždy k dispozici pracovníci Úřady Regionální rady.

Základní součástí každého projektu je studie proveditelnost. Ta totiž dává odpověď na otázku, zda je možné daný projekt vůbec realizovat. Povinně musí být studie proveditelnosti u projektů, jejichž celkové výdaje překročí hranici 5 miliónů Kč. V případě, že bude studii proveditelnosti zpracovávat externí poradenská firma, je třeba ji vybírat opravdu pečlivě a v průběhu realizace si vše pečlivě kontrolovat. Studie proveditelnosti prozradí následující důležité informace:

- časový harmonogram projektu
- potřebu lidských zdrojů
- finanční analýzu
- propočet udržitelnosti projektu
- vyčíslení nákladů
- marketingovou analýzu

- identifikace rizik
- a další charakteristiky vašeho záměru

Zpracování žádosti si vyžaduje, aby byly dodrženy všechny formální náležitosti. Kompletní žádost se poté odesílá pomocí webové aplikace BENEFIT7 a poté je třeba ji také vytisknout a osobně doručit na Úřad Regionální rady.

Každá odevzdaná žádost je nejdříve administrativně zkontrolována – tzn., že se kontroluje, zda splňuje stanovená kritéria přijatelnosti a zda má všechny formální náležitosti. Poté začíná trojfázové hodnocení žádosti. Nejdříve je posouzena pracovníky ÚRR, dále nezávislými experty a v poslední řadě posouzena hodnotící komisí. Hodnotí se jasný popis, přínos, financování. Mezi časté chyby při přípravě projektu či žádosti bývá např., že projekt neodpovídá podmínkám vyhlášeného programu, zahrnuje aktivity, které neodpovídají do ROP Severozápad, nejsou doloženy povinné přílohy, není doloženo finanční krytí atd.

Ihned po ukončení hodnocení projektu přijde na řadu rozhodování o dotaci. Zaměstnanci ÚRR vypracují hodnotící zprávu, kde jsou jednotlivé projekty dle počtu získaných bodů. Žadatelé tak zjistí, zda jejich projekt uspěl a může se tak těšit na finanční podporu, či nikoliv. Že byl projekt vybrán pro financování z fondů EU, ještě neznamená, že finanční projekt daný subjekt finanční prostředky získá. Je třeba doložit některé dokumenty, které Regionální rada bude vyžadovat – např. stavební povolení, kompletní dokumentaci ke stavebnímu povolení, doklady prokazující majetkoprávní vztahy, smlouvu o zřízení bankovního účtu, výpočet maximální výše dotace a další. Až poté následuje uzavření smlouvy o poskytnutí dotace, na základě které je poskytnuta finanční podpora. Po jejím podpisu se ze žadatele stává tzv. příjemce dotace.

Až nyní začíná samotná fáze realizace. Ta musí začít nejpozději do šesti měsíců od podpisu samotné smlouvy. Příjemce si musí velmi důkladně vést účetnictví, aby všechny náklady spojené s projektem byly vedeny jednoznačně odděleně od ostatních nákladů. Navíc veškerý majetek, který je pořízen z dotací, nesmí být pět let od finančního ukončení projektu převeden na jiného majitele. Celá realizace projektu je pak samozřejmě monitorována pomocí pravidelně předkládaných monitorovacích hlášení a zpráv. Sledují se uskutečněné a plánované aktivity, čerpání rozpočtu, případné změny v projektu a také naplňování cílů a indikátorů projektu. Je tak taky možné včas určit případná rizika a nesrovnalosti.

Každý podpořený projekt z EU musí dodržovat velmi závazná pravidla publicity: je třeba upozornit vždy na to, že byl projekt financován právě z dotačních zdrojů EU. Vedle toho je dalším úkolem publicity to, aby lidé věděli o projektu a jeho přínosech.

Jako poslední přichází na řadu předložit všechny doklady, které jsou součástí tzv. Monitorovací zprávy. Jedním z těchto dokladů je také např. žádost o platbu, kde je vhodné zkontrolovat všechny finanční objemy mezi jednotlivými formuláři, které předkládáme. Tyto doklady musí splňovat náležitosti účetních a daňových dokladů podle zákona o účetnictví a mít vazbu na účetní evidenci projektu. Dále musí být všechny způsobilé výdaje rozděleny na dotaci od ROP a vlastní zdroje. Nezpůsobilé výdaje, které se mohou v projektu objevit, musí být také uvedeny v rámci Monitorovací zprávy. A to i přesto, že nebudou proplaceny.³⁸

³⁸ Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad, *Recept ne evropské fond(eu)y z ROPu podle Severozápadu*

4 VLASTNÍ PRÁCE

4.1 Charakteristika města Aš

Status: Město

Kraj: Karlovarský

Okres: Cheb

Katastrální výměra: 55,86 km²

Počet obyvatel: 13 163 (k 1. lednu 2014) ³⁹

Partnerská města: Fiumefreddo di Sicilio, Marktbreit, Oelsnitz, Plauen, Rehau ⁴⁰

Aš, která se nachází v Karlovarském kraji, je druhým nejzápadnějším městem České republiky a leží nedaleko hranic s Německem. Město bylo založeno mezi 11. a 12. stoletím a jeho město pochází z německého “die Äsche“, což v překladu do češtiny znamená lipan. Právě tři lipani se objevují ve znaku města. První významným datem Aše je rok 1270, kdy zdejší kostel získal Řád německých rytířů. Tehdy bylo Ašsko součástí říše Přemysla Otakara II, po prohrané bitvě na Moravském poli však připadlo Rudolfovi Habsburskému. Hlavní vliv v této době nad Ašskem mají páni z Neubergu. V roce 1331 se Ašsko stalo součástí českých zemí, tehdy však ještě jako pevná součást Chebu, jehož páni dělali dlouhé roky vše proto, aby se od něj Ašsko neodtrhlo. Roku 1335 si od Jana Lucemburského nechali vystavit listinu o neodcizitelnosti Aše a Selbu od Chebu, kterou potvrdil i Karel IV. V roce 1413 zmizeli Neubergové z ašských dějin a celé Ašsko se postupně se Selbem či hradem Schöneckem stalo majetkem rodiny Zedwitzů. Ti roku 1422 obdrželi od krále Zikmunda listinu, která potvrzovala faktické oddělení Ašska od Chebska.

Po třicetileté válce začala na Ašsku rozkvétat různá řemesla (krejčí, ševci, tesaři, mlynáři, pekaři, řezníci, stolaři, sklenáři, atd.), která Zedwitzové vždy velmi podporovali. Na jejich pozitivní rozvoj měli vliv především evangeličtí přistěhovalci, kteří do Aše přišli z důvodu náboženské reformace. V polovině 18. století pocítilo Ašsko přímo válku jako takovou, kterou vedla Marie Terezie. Na jejím konci byly Zedwitzové nuceni přijmout podmínky Marie Terezie a ašská autonomie s definitivní platností skončila – Ašsko se stalo

³⁹ ČSÚ v Karlových Varech, Základní údaje měst v Karlovarském kraji k 31. 12. 2013, Dostupné z: http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/i/zakladni_udaje_podle_mest_v_karlovarskem_kraji_k_31_12_2013

⁴⁰ MĚSTO AŠ, Partnerská města Aše, Dostupné z: <http://muas.cz/partnerska-mesta-ase/d-226096/p1=19995>

součástí rakouských zemí. Díky politice podporující průmysl se na Ašsku rozmohla především textilní výroba. Tento rozmach opět zajistil nárůst počty obyvatel nejen v Aši, ale také v Hranicích, kde vznikaly menší textilní výroby.

Textilní průmysl, který měl v tomto regionu tedy velkou tradici a z Aše udělal průmyslové centrum. To vedlo k tomu, že v roce 1864 v Aši vznikla první mechanická tkalcovna v tehdejším Rakousku-Uhersku. Mimo to zde vzniklo také velké množství barvíren a pletáren. V důsledku toho byla v roce 1871 v Aši otevřena také odborná textilní škola. Své dobré postavení Aš potvrdila v roce 1872, kdy obdržela statut města a patřila k deseti největším městům v celém Česku. Velký vliv na vývoj města měla osoba Gustava Geipela, který si za svůj život postaral o rozvoj města po společenské a sociální stránce. Sám založil na fond na výstavbu gymnázia, daroval pro tento účel také pozemky a zasloužil se tak velkou měrou o to, že gymnázium bylo roku 1913 skutečně postaveno. Po své smrti zanechal městu velké pozemky, parky i lesy a finanční prostředky, které měly být využity s předem daným účelem. Textilní průmysl však během první světové války i po ní začal v Aši doslova upadat a nikdy se nepodařilo ho znovu nastartovat.

Díky Konradu Henleinovi, který zde založil Sudetoněmeckou stranu, a ta ve volbách v roce 1935 získala drtivou většinou hlasů, měli v tomto regionu velkou moc nacisté. To mělo za následek, že Aš byla připojena k německé říši ještě před podpisem Mnichovské dohody. Pár dnů předtím stačilo město opustit velká spousta českých obyvatel. V Aši se dokonce také 3. října objevil Adolf Hitler, kterého nadšeně vítala většina obyvatel. Po druhé světové válce došlo k rapidnímu úbytku obyvatel ve městě. Pro srovnání v roce 1938 měla Aš přes 24 000 obyvatel, v roce 1951 už méně než 10 000. V důsledku toho byla zavřena spousta textilních továren. Textilní úpadek v Aši byl dokonán s pádem komunistického režimu. Byla otevřena řada jiných továrních závodů, aby se pracovní místa vytvořila také pro muže, ale k velkému rozkvětu města to rozhodně nevedlo. V 60. letech bylo navíc rozhodnuto, že historická část města nebude nikterak rekonstruována, ale rovnou zbourána a začala vznikat panelová sídliště. Ve druhé polovině 90. let 20. století postupně zaniká veškerá textilní tradice na Ašsku.

Z průmyslového centra se tak během 20. století stalo průměrné město na hranicích s Německem, které se díky nárůstu německých turistů začíná zaměřovat především na služby a ve městě je již jen pár průmyslových závodů. S příchodem nového milénia v Aši nastala

nová stavební éra, jelikož v centru města byla zbourána spousta starých domů, které nahradily moderní polyfunkční domy. Velké investice jsou vynakládány také do zlepšení celkové infrastruktury ve městě i mimo něj. Upravovány jsou také parky a památky, které by měly podpořit životní úroveň ve městě a také turistiku.

Mezi největší památky v Aši patří jistě šestatřicet metrů vysoká rozhledna na vrchu Háj, kterou postavil Wilhelm Kreis, slavný autor Bismarckových sloupů. Vedle rozhledny má bohatou historii také budova radnice, která byla vybudována už v roce 1733. Po rozsáhlém požáru byla znovu postavena dle původních plánů v roce 1816. Za zmínku stojí jistě také ašské muzeum, kostel sv. Mikuláše a několik pomníků či památníků. Za zmínku jistě stojí např. pomník. J. W. Goetha, který Aši několikrát projížděl při svých cestách do západočeských lázní a při svých 70. narozeninách byl ubytován v ašském hotelu Pošta. Právě část měst před tímto hotelem v roce 1806 naskicoval a tato skica je zároveň nejstarším obrazem Tržního náměstí v Aši, který se vůbec dochoval.⁴¹

4.2 Přehled realizovaných projektů z jednotlivých OP

V následujících tabulkách jsou dle jednotlivých operačních programů shrnuty realizované projekty v letech 2007 až 2013 městem Aš nebo Sdružením Ašsko. Tyto projekty jsou také seřazeny sestupně dle jejich skutečných nákladů. Ke každému projektu je vždy uvedena částka, která byla v rámci projektu požadována, dále přidělená dotace a skutečné náklady celého projektu. Veškeré informace byly po konzultaci se starostou města Aše čerpány z městských ročenek, které by mimo jiných informací za daný uplynulý rok měly veřejnosti poskytovat také informace o realizovaných projektech.

Při pohledu na jednotlivé tabulky je zřejmé, že se v Aši hojně využívají OP PS, což je vzhledem k poloze města celkem logické. V rámci přeshraniční spolupráce spolupracuje město Aš s městy ze dvou spolkových zemí Spolkové republiky Německo, které s Českem sousedí, a to se Svobodným státem Bavorsko a se Svobodným státem Sasko. Díky těmto operačním programům se podařilo především revitalizovat Mikulášský vrch a okolí muzea, oživit tři městské parky, nebo postavit cyklostezku, která je přes 50 kilometrů dlouhá a vede přes hranice do bavorského města Wunsiedel. Nejvíce peněz však nestály projekty z těchto dvou OP Přeshraniční spolupráce. V tomto ohledu drží prvenství ze všech využitých operačních programů Regionální operační program Severozápad. To především díky

⁴¹ Kolektiv autorů, *Aš v zrcadle času*, s. 6 - 44

nejnákladnějším projektu, který byl v Aši v období mezi lety 2007 a 2013 realizován. Tím je projekt “Revitalizace vrchu Háj“, kde byl postaven sportovní a turistický areál s veškerým zázemím za bezmála 130 miliónů korun. Díky projektům z ROP SZ se však v Aši podařilo např. revitalizovat městský úřad a také dvě náměstí, opravit a vytvořit multifunkční centrum městské knihovny a v neposlední řadě také vytvořit dvě zcela nová sportoviště při základních školách v Hlávkové a Okružní ulici. Velkou roli v programovém období 2007 až 2013 sehrál také OP ŽP, díky němuž se podařilo opravit celou řadu objektů ve městě. Ve většině případů šlo o městské školky a budovy, které k nim patří. Díky tomu se tak snížila jejich celková energetická spotřeba a tím také zátěž vůči životnímu prostředí.

Tab. č. 11: Projekty realizované z ROP Severozápad

Projekt	Požadovaná částka	Přidělená dotace	Skutečné náklady
Revitalizace vrchu Háj	114 865 070 Kč	113 153 159 Kč	129 546 951 Kč
Revitalizace Městského úřadu v Aši	29 613 703 Kč	29 613 703 Kč	34 839 651 Kč
Revitalizace Goethova náměstí v Aši	24 268 367 Kč	24 268 367 Kč	28 551 021 Kč
Multifunkční, informační, vzdělávací a společenské centrum – Městská knihovna v Aši	19 759 853 Kč	19 297 818 Kč	23 602 720 Kč
Revitalizace centra města Aš – rekonstrukce Masarykova náměstí	25 000 000 Kč	14 650 853 Kč	23 192 398 Kč
AKTIVNÍ ŽIVOT PRO AŠ – Sportoviště Okružní ulice – I. etapa	18 104 972 Kč	18 104 972 Kč	21 299 968 Kč
AKTIVNÍ ŽIVOT PRO AŠ – Sportoviště Hlávkova ulice	10 450 200 Kč	10 450 200 Kč	12 294 353 Kč
Integrovaná projekt na podporu cestovního ruchu ve městě Aši	3 365 833 Kč	3 365 000 Kč	4 000 000 Kč
Revitalizace sídliště Dlouhá	2 647 321 Kč	2 647 321 Kč	3 781 886 Kč

Zdroj: Oficiální ročenky města Aše

Tab. č. 12: Projekty realizované z OP Přeshraniční spolupráce

Projekt	Požadovaná částka	Přidělená dotace	Skutečné náklady
Revitalizace Mikulášského vrchu	29 200 000 Kč	29 200 000 Kč	32 500 000 Kč
Cyklostezka Wunsiedel-Selb-Aš	24 605 988 Kč	24 605 988 Kč	27 339 993 Kč
Park zážitků Bad Elster - Aš	23 388 183 Kč	23 388 183 Kč	25 986 870 Kč
Park setkávání a sportu Aš-Fichtelgebirg	15 602 652 Kč	15 602 652 Kč	17 336 280 Kč
Centrum dětí a mládeže pro ochranu přírody a životního prostředí Hammerpark Plauen/lesopark Aš	14 285 250 Kč	14 285 250 Kč	15 872 500 Kč
Cyklistická stezka podél toku Elster-Halštrov (I. Úsek z Aše do Oelsnitz)	12 681 234 Kč	12 681 234 Kč	14 090 260 Kč
Setkávání vzdělává – projekt spolupráce muzeí Aš a Mylau	9 962 500 Kč	9 962 500 Kč	10 700 000 Kč
Jezdíme bezpečně-společně	5 200 000 Kč	4 702 930 Kč	5 200 000 Kč
Zpřístupnění památek v Doubravě - Papírna	1 890 000 Kč	1 890 000 Kč	2 100 000 Kč
Poznej svého souseda (ČR – Sasko)	1 772 680 Kč	1 772 680 Kč	1 970 098 Kč
Poznej svého souseda (ČR – Bavorsko)	1 341 600 Kč	1 341 600 Kč	1 490 710 Kč
Cestování časem po Ašsku	478 125 Kč	478 125 Kč	562 500 Kč
Strategický plán Aš - Selb	218 600 Kč	218 600 Kč	437 200 Kč

Zdroj: Oficiální ročenky města Aše

Tab. č. 13: Projekty realizované z OP Životní prostředí

Projekt	Požadovaná částka	Přidělená dotace	Skutečné náklady
Stavební úpravy MŠ Moravská	4 805 740 Kč	4 805 740 Kč	6 415 906 Kč
Zateplení domu s pečovatelskou službou a zařízení školního stravování	3 773 652 Kč	3 773 652 Kč	6 174 567 Kč
Stavební úpravy MDDM Sluníčko	3 619 632 Kč	3 361 592 Kč	5 286 906 Kč

Zkvalitnění nakládání s odpady ve městě Aš	3 595 500 Kč	3 595 500 Kč	5 687 000 Kč
Stavební úpravy – víceúčelový objekt ARITMA	3 735 478 Kč	3 169 937 Kč	4 789 347 Kč
Stavební úpravy MŠ Neumannova	3 738 885 Kč	3 738 885 Kč	4 760 819 Kč
Snížení prašnosti ve městě	2 653 977 Kč	2 653 977 Kč	4 732 056 Kč
Komunitní kompostárna Aš “Mlýnská“ – technologické vybavení	4 050 000 Kč	4 050 000 Kč	4 216 800 Kč
Snížení energetické náročnosti objektu krytého plaveckého bazénu v Aši (instalace solárních termických panelů na ohřev vody)	3 060 450 Kč	2 822 493 Kč	4 320 261 Kč
Zateplení tělocvičny G. Geipela	2 149 697 Kč	2 030 269 Kč	3 116 912 Kč
Stavební úpravy MŠ G. Geipela	1 988 560 Kč	1 830 135 Kč	3 597 867 Kč
Pořízení technologie pro sběr a svoz tříděného odpadu	1 437 817 Kč	1 437 817 Kč	2 278 430 Kč
Stavební úpravy MŠ Mokřiny	1 630 295 Kč	1 467 265 Kč	1 838 294 Kč
Stavební úpravy ZUŠ R. Schumanna	1 223 283 Kč	1 126 340 Kč	1 986 383 Kč
Zateplení MŠ Nohova	1 203 510 Kč	1 136 648 Kč	1 801 753 Kč

Zdroj: Oficiální ročenky města Aše

Tab. č. 14: Projekty realizované z OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Projekt	Požadovaná částka	Přidělená dotace	Skutečné náklady
Zajištění vzdělávání eGovernmentu – ORP Aš	2 115 407 Kč	1 798 096 Kč	2 115 407 Kč
Systémová podpora mezi-obecní spolupráce v ČR	1 374 706 Kč	1 374 706 Kč	1 374 706 Kč

Zdroj: Oficiální ročenky města Aše

4.3 Charakteristika vybraných projektů

Po stručném souhrnu realizovaných projektů v letech 2007 až 2013 ve městě Aš přichází na řadu charakteristika několika vybraných projektů. Mezi nimi samozřejmě nemůže chybět projekt “Revitalizace vrchu Háj“, který byl z financován z ROP Severozápad. Jak již bylo zmíněno, tento projekt byl za uvedené projektové období jednoznačně nejnákladnějším realizovaným projektem. Spočíval ve vybudování sportovního centra a zkvalitnění možností vyžití nejen pro občany Aše a okolí, ale také pro všechny turisty. Jeho přínos je tedy zejména sportovního a turistického rázu. Díky jeho realizaci mohlo město Aš dále rozvíjet svůj záměr a koncept týkající se zkvalitnění nabízených možností turistického ruchu v rámci ašského výběžku.

Dalším charakterizovaným projektem je “Park zážitků Bad Elster – Aš“, který byl realizován z OP Přeshraniční spolupráce CÍL 3, konkrétně mezi Českem a Saskem. V rámci tohoto projektu, který má dopad zejména na zlepšení společenských či kulturních podmínek v Bad Elsteru i Aši, byly revitalizovány oba parky v centrech zmíněných měst a tato přeshraniční spolupráce přinese i v dalších letech celou řadu společenských či kulturních akcí a možná i další případné společné projekty.

Další čtyři charakterizované projekty mají všechny společný účel. Šlo vždy o stavební úpravy vybraných objektů ve vlastnictví města, konkrétně městského domu dětí a mládeže a tří mateřských školek. Tyto stavební úpravy měly za cíl především snížení energetické náročnosti vybraných objektů, ušetření nákladů a také následného snížení zátěže pro životní prostředí.

4.3.1 Revitalizace vrchu Háj

Realizátor: Město Aš

Partneři projektu: Ašští bajkeři, o. s., Tělovýchovná jednota Jiskra Aš, o. s., JUMP-x, o. s., LK JASAN Aš, o. s.

Finanční zdroj:

Regionální operační program NUTS Severozápad

4. Udržitelný rozvoj cestovního ruchu - 4.1. Budování a rozvoj atraktivit CR

Celkové náklady projektu: 129 546 951 Kč

Celkové způsobilé výdaje: 122 327 740 Kč

Celková výše dotace: 113 153 159 Kč

Celková částka spolufinancování z městského rozpočtu: 16 393 792 Kč

Harmonogram projektu: 2. 1. 2007 – 30. 07. 2010

Vrch Háj je nejvyšším místem Ašského výběžku. Je tedy také dominantou a nejvyhledávanějším turistickým cílem města Aš. Aš však nedostatečně využívala svůj potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, a to zejména kvůli nedostatku zařízení pro trávení volného času nebo nedostatku moderních či multifunkčních sportovních zařízení. Přitom území Ašska je velmi často návštěvníky a také obyvateli využíváno především pro rekreaci, pěší turistiku, cykloturistiku a vodní sporty. V zimních měsících je také hojně využíván lyžařský areál, který se nachází v blízkosti vrchu Háj.

Záměrem této investiční akce tedy bylo revitalizovat plochu areálu pod rozhlednou v Aši a vybavit ji infrastrukturou související s dalším rozvojem cestovního ruchu ve městě. Dále také ekonomicky využít přírodní lokalitu v zázemí města, která by v budoucích letech měla být stěžejním produktem cestovního ruchu v Aši. Vytvořeno tak bylo sportovní zázemí pro místní obyvatele a také pro návštěvníky. Toto sportovní centrum by mělo zvýšit turistickou návštěvnost celého Ašského výběžku. Současně s vybudováním nového centra bylo třeba zajistit také dostatečné parkovací prostory a nechat rekonstruovat příjezdovou komunikaci na vrch Háj. Tato rekonstrukce zajistila zlepšení dopravní situace a také snížení prašnosti či hlučnosti dopravy. Navíc tato rekonstrukce přispěla také k rozšíření cykloturistiky. Tímto krokem došlo ke snížení spotřeby pohonných hmot a také ke snížení zatížení životního prostředí. Hlavními cíli tohoto projektu byly:

- Multiplikační efekty projektu spojené s ostatními rozvojovými projekty v regionu
- Vytvořit zázemí pro vznik nových produktů v oblasti cestovního ruchu
- Vytvořit nová pracovní místa
- Prosadit město Aš jako atraktivní turistickou destinace
- Zvýšit atraktivitu regionu v zájmu dlouhodobého udržitelného zvyšování kvality života obyvatel

Tento projekt měl také několik specifických cílů. Mezi ty patřilo zvýšení kapacit a kvality služeb v oblasti cestovního ruchu, zajištění dostupnosti a bezpečnosti silničního

provozu, rozšíření veřejné služby celého Ašského výběžku pro všechny jeho návštěvníky a v neposlední řadě také zvýšení návštěvnosti v oblasti cestovního ruchu z hlediska vyhledávaných atraktivit nacházejících se na vrchu Háj.

Projekt “Revitalizace vrchu Háj“ měl celkem tři předem určené cílové skupiny. Těmi byli především obyvatelé města Aš (cca 13 000), dále také obyvatelé v obcích a městech dotčeného regionu v chebském okrese (cca 95 000) a v neposlední řadě také turisté a návštěvníci regionu Severozápad z České republiky a také ze zahraničí (cca 385 000 ročně).

Projekt Revitalizace vrch Háj sledoval naplnění hlavních cílů Prioritní osy 4 (Udržitelný rozvoj cestovního ruchu) především v těchto třech bodech:

- Rekonstrukce vycházkové cesty vedoucí na vrch Háj z hlediska pěší turistiky
- Rozšíření komunikace vedoucí na vrch Háj pro zlepšení přístupnosti a bezpečnosti rekonstruované komunikace pro účely cestovního ruchu
- Rozvoj cestovního ruchu o chybějící volnočasové aktivity, které budou přínosem pro všechny návštěvníky vrchu Háj

Tento projekt navazoval na další dílčí projekty, které společně tvoří produkt lázeňské turistiky v Aši. Mezi další projekty dílčí projekty patří např.: lázeňské území Doubrava, revitalizace Mikulášského vrchu, rekonstrukce AKS, Centrum sportu, relaxace a turistiky, revitalizace centra města. Projektový tým měl celkem 5 členů. Byli to projektový manažer Petr Svárovský, hlavní manažer projektu Dalibor Blažek, finanční manažerka Alena Painzová, koordinátoři projektu Karel Sviták a Pavel Klepáček. Hlavním dodavatelem stavebních prací v tomto projektu byla firma BAU-STAV a.s., management projektu pak zajišťovala Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.

Projekt “Revitalizace vrchu Háj“ měl celkem 4 partnery, a to Ašské bajkeři, TJ Jiskra Aš, JUMP-x a LK JASAN Aš. Všichni partneři poskytli konzultace při zpracování projektové dokumentace, zejména pak technických a prostorových nároků. Dále poskytli odborné konzultace v průběhu stavby. Zástupci všech partnerů se účastnili kontrolních dnů. V rámci publicity projektu informovali širokou veřejnost a také poskytli potřebné informace při zpracování průběžných monitorovacích zpráv a závěrečné zprávy projektu.

Tab. č. 15: Monitorovací indikátory výstupu projektu Revitalizace vrchu Háj

Monitorovací indikátory	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Plánovaná hodnota	Dosažená hodnota
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu	Počet	0	1	1
Počet nových a zrekonstruovaných sportovně rekreačních zařízení	Počet	0	1	1
Počet podpořených projektů na rozvoj cestovního ruchu v Karlovarském kraji	Počet	0	1	1

Zdroj: Smlouva č. CZ1.09/4.1.00/04.00113 o poskytnutí dotace z rozpočtových prostředků Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

Tab. č. 16: Monitorovací indikátory výsledku projektu Revitalizace vrchu Háj

Monitorovací indikátory	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Plánovaná hodnota	Dosažená hodnota
Počet zapojených partnerů	Počet	0	4	4
Počet vytvořených prac. míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu	Počet	0	2	2

Zdroj: Smlouva č. CZ1.09/4.1.00/04.00113 o poskytnutí dotace z rozpočtových prostředků Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

V rámci projektu došlo k vytvoření 2 pracovních míst: údržbář sportovního areálu a správce sportovního areálu. Roční náklady na tato dvě pracovní místa vyšla na 421 200 Kč. Roční ohodnocení jednotlivých pracovních míst bylo následující: 178 200 Kč správce sportovního areálu, 243 000 Kč údržbář sportovního areálu. Tato pracovní místa musela a musí být udržena po celou dobu trvání v rámci udržitelnosti dle ROP Severozápad. V rámci rovných příležitostí muselo být samozřejmě také zajištěno, aby služeb sportovního areálu mohli využívat lidé bez rozdílu na jejich finanční situaci. Byly také vytvořeny podmínky, aby služby mohli využívat lidé se sníženou možností pohybu.

Publicita tohoto projektu byla zajištěna díky 3 typům propagace: velkoplošný reklamní panel, internetové stránky prezentující projekt a jiná forma propagace (v rámci balíčku nabízených služeb města). Velkoplošný reklamní panel je umístěn na začátku rekonstruované komunikace. Informuje o všech možných službách, využitích a potřebných

informacích. Na tomto billboardu je také zveřejněné financování z EU, ROP NUTS II Severozápad.

Tab. č. 17: Financování projektu Revitalizace vrchu Háj

	Plánované	Skutečné	Podíl ze způsobilých výdajů
Celkové výdaje	130 638 160 Kč	129 546 951 Kč	
Způsobilé výdaje	124 178 454 Kč	122 327 740 Kč	
Nezpůsobilé výdaje	6 459 706 Kč	7 219 212 Kč	
Dotace z rozpočtu RR	114 865 070 Kč	113 153 159 Kč	92,5 %
- z toho z EU	105 551 686 Kč	103 978 579 Kč	85 %
Veřejné prostředky	9 313 384 Kč	9 174 580 Kč	7,5 %
Prostředky žadatele – vlastní zdroje	15 773 090 Kč	16 393 792 Kč	7,5 % + 100 % nezpůsob.

Zdroj: Revitalizace Vrchu Háj, Žádost Benefit7 + Závěrečná monitorovací zpráva s ŽoP

Hodnocení finanční efektivity projektu

Jako první dva ukazatele finanční efektivity byly u tohoto projektu z dostupných údajů vypočteny ukazatele finanční současné hodnoty a finanční čisté současné hodnoty. Při výpočtu byla použita 5% reální finanční diskontní sazba a referenční období bylo určeno na 15 let. Oba tyto ukazatele však vzhledem k charakteru projektu vyšly jako záporné, což se u veřejně prospěšného projektu dá již předem očekávat. Tyto ukazatele se totiž běžně používají zejména pro hodnocení komerčních investic.

Vzhledem k tomu, že cílem projektu nebyla maximalizace zisku, bylo vhodné u projektu určit i další ukazatele, dále provést komplexní společenské hodnocení a provést také analýzu nákladů a přínosů. Při tomto zpracování bylo vycházeno z následujících předpokladů: veškeré náklady jsou kalkulovány na bázi reálných cen (očištěny o inflaci), výše diskontní sazby byla stanovena na 5 %, referenční doba byla 15 let, byla použita přírůstková metoda, tzn. pouze změny stavu přínosů a nákladů. Za těchto předpokladů bylo vypočítáno celkem pět kritériálních ukazatelů: ekonomická současná hodnota, ekonomická čistá současná hodnota, ekonomický index rentability, ekonomické vnitřní výnosové procento, ekonomická doba návratnosti.

Výsledek ekonomické současné hodnoty vyšel vyšší než nula, což znamená, že je projekt přijatelný. To potvrzuje také výsledek ukazatele ekonomické čisté současné hodnoty, jejíž kladná hodnota prozrazuje, že záměr je z celospolečenského hlediska přínosný. Výsledek ekonomického indexu rentability prozradil, že na jednu investovanou korunu připadá 0,23 Kč diskontovaného přínosu. Tato hodnota je kladná a tedy také příznivá. Realizace investice do projektu “Revitalizace vrchu Háj” povede ke zhodnocení vložených prostředků ve výši 7,37 %. Tento výnos je vzhledem např. k výši úrokových sazeb nadprůměrný. Současně byla také splněna podmínka, aby bylo ekonomické vnitřní výnosové procento větší než stanovená diskontní sazba. Z uvedených výsledků jednotlivých ukazatelů vyplynulo, že projekt byl z celospolečenského hlediska žádoucí. Jedním z hlavních důvodů byl fakt, že byl projekt společensky vysoce návratný. Realizovat investici z vlastních zdrojů by pro město Aš nebylo efektivní, jelikož by se mu prostředky do investice vložené nevrátili v průběhu životnosti zpět.

Tab. č. 18: Výsledky a hodnocení pěti kritériálních ukazatelů

	Hodnota	Výsledek	Hodnocení
Současná hodnota	144 903 680	$PV > CF_0$	Přijatelný
Čistá současná hodnota	29 607 220	$NPV > 0$	Přijatelný
Index rentability	22,66 %	$NPV / I > 0$	Přijatelný
Vnitřní výnosové procento	7,37 %	$ERR > R$	Přijatelný
Doba návratnosti	14	$DN < N$	Přijatelný

Zdroj: Monitorovací zpráva projektu Revitalizace vrch Háj

4.3.2 Park zážitků Bad Elster – Aš

Realizátor: Město Aš

Partneři projektu: Město Bad Elster, Infocentrum Aš

Finanční zdroj: OP přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Sasko

Prioritní osa: 2. Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu

Oblast podpory: 2.2 Kooperace a rozvoj přeshraničních struktur v oblasti cestovního ruchu

Celkové náklady projektu: 3 149 129 euro

Celková výše dotace české straně: 558 741 euro

Celková částka spolufinancování z městského rozpočtu: 65 734 euro

Územní dopad projektu:

- **na saské straně:** Vogtlandkreis
- **na české straně:** Karlovarský kraj
- **na úrovni euroregionů:** Euroregion EUREGIO EGRENSIS

Termín realizace: 8. 11. 2010 – 31. 12. 2013

Obsahem tohoto projektu, který patří k nejdražším projektům v rámci přeshraniční spolupráce, byla realizace potřebných investic do infrastruktury městských parků, park Sady míru v Aši a park Paula Schindela v Bad Elsteru, a také provádění akcí a aktivit v období od roku 2011 do roku 2013. Oba parky se před realizací projektu vyznačovaly značnou přestárlostí lesního porostu a objekty v obou parcích byly ve velmi špatném stavu, čímž vykazovaly nízkou turistickou hodnotu.

Celou oblast mezi oběma městy totiž spojuje prakticky identická historie, která však byla přerušena světovou válkou. I přes podobný vývoj obou tehdy socialistických zemí však nedošlo k žádné významnější přeshraniční aktivitě obou měst až do období posledních let. Společnou realizací tohoto projektu by mělo dojít k rozvoji cestovního ruchu, oživení hospodářského prostoru a zvýšení přitažlivosti regionu pro místní obyvatele, turisty a také ostatní návštěvníky.

Revitalizace parku Sady Míru v Aši zahrnovala úpravu stávajícího letního kina, úpravy parkových ces, dalších ploch a také vybudování kavárny či dětského hřiště. V Bad Elsteru v parku Paula Schindela revitalizace zahrnovala úpravu areálu Zahrady růží, rybníku Gondel a přírodního koupaliště. Na pozadí revitalizace obou parků byly a budou i nadále podpořeny akce a aktivity formou spolupráce obou stran, a to především zvýšením atraktivity působící na širokou veřejnost a také kulturními aktivitami v obou revitalizovaných parcích. Úroveň turismu by díky tomu měla stopnout a měla by se zvýšit atraktivita obou městských center, kde by díky společným volnočasovým aktivitám překračujícím hranice mělo dojít ke znatelnému sblížení lidí v příhraničních oblastech.

Tyto faktory budou mít vliv na další rozvoj lázeňství a přeshraničního turismu v srdci Evropy. Vzájemné společenské, kulturní i mediální propojení obou parků představují významný krok kupředu. Zároveň tím budou zkvalitněny a rozšířeny možnosti trávení volného času, kulturních a společenských setkání. V projektovém týmu na české (ašské) straně byli:

Pavel Klepáček (koordinátor), Petr Svárovský (projektový manažer české části), Dalibor Blažek (vedoucí manažer české části), Radim Křístek (koordinátor stavebních prací české části) a Petra Bulantová (zástupkyně projektového manažera české části). Hlavní cíli tohoto projektu byly: zlepšení přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu, volného času, kultury a lázeňství, vytvoření turistických center regionu, využití potenciálu obou parků v podobě kulturních a společenských akcí.

Tab. č. 19: Kvantitativní výsledky projektu Park zážitků Bad Elster - Aš

	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Plánovaná hodnota	Dosažená hodnota
Plánovaná délka tras u infrastrukturních projektů (silnice, turistické cesty, ...)	m	0	2 570	2570
Počet projektů se společnou realizací	Počet	0	1	1
Počet společně realizovaných marketingových koncepcí	Počet	0	1	1
Počet projektů společné infrastruktury	Počet	0	1	1
Počet projektů se společným financováním	Počet	0	1	1
Počet projektů se společným personálem	Počet	0	1	1
Počet osob projektem vyškolených	Počet	0	6	6

Zdroj: Smlouva o poskytnutí dotace

Zahraniční spolupráce obou měst, která spolupracují již delší dobu a realizovala spolu již několik úspěšných projektů, zahrnovala tedy společné plánování projektu, společnou realizaci a také společné financování. Toto financování, které je uvedeno v eurech, je přiblíženo v následující tabulce. Díky této tabulce je zřejmé, že revitalizace parku v Bad Elsteru byla značně nákladnější, než revitalizace v Aši. Bad Elster navíc nedostal žádný příspěvek ze saského zemského rozpočtu, kdežto Aš mohla čerpat prostředky také ze státního rozpočtu České republiky.

Tab. č. 20: Plán financování projektu Park zážitků Bad Elster - Aš

Zdroje financování	Částka DE strany	Částka CZ strany	Celkem
Dotační prostředky EU v EUR	2 034 085	558 741	2 592 826
- dotační sazba (ERDF) %	85	85	85
Dotační prostředky na spolufinancování prostředků EU v EUR (ze státního rozpočtu ČR/saského zemského rozpočtu)	0	32 867	32 867
- dotační sazba v %	0	5	1,08
Ostatní veřejné prostředky na financování způsobilých výdajů v EUR	358 956,18	65 734	424 690
- státní v EUR	0	0	0
- státní v %	0	0	0
- lokální v EUR	358 956	65 734	424 690
- lokální v %	15	10	13,92
Veřejné financování – mezisoučet v EUR	2 393 041	657 343	3 050 384
- v %	100	100	100
Soukromé financování v EUR	0	0	0
- v %	0	0	0
Příjmy projektu v EUR	0	0	0
Ostatní prostředky na financování nezpůsobilých výdajů v EUR	98 745	0	98 745
Celková částka financování v EUR	2 491 786	657 343	3 149 129

Zdroj: Smlouva o poskytnutí dotace

Jedním ze stěžejních bodů projektu “Park zážitků Bad Elster – Aš“ bylo vyhotovení jasného marketingového konceptu, který objasní základy budoucí spolupráce obou stran. Na základě tohoto konceptu mohly být podpořeny všechny společenské a kulturní aktivity v obou revitalizovaných parcích, které měly a mají za cíl zvýšení atraktivity působící na širokou veřejnost v daných městech a jejich okolí. V rámci tohoto konceptu tak byly vymezeny celkem tři tematické okruhy: sport a aktivity, přeshraniční aktivity v oblasti menších akcí, umění a kultury, etablování série kulturních a společenských akcí.

Podle těchto okruhů byly stanoveny turistické aktivity určené k podpoře projektu a inscenaci obou zmíněných parků. Propagace a šíření povědomí o projektu byla vedle pravidelných opatření v místních tiscích zajištěna díky billboardu umístěném v obou revitalizovaných parcích. Navíc oba realizátoři uvedli informace také na svých oficiálních webových stránkách. Navíc byly jednotlivé akce konané v rámci spolupráce obou měst propagovány v místních tiscích a také na internetu.

Tab. č. 21: Turistické aktivity tematických okruhů v Parku zážitků Bad Elster–Aš

Tematické okruhy	Turistické aktivity
Sport a aktivity	• Túry po stezce zamilovaných • Geocaching • Dětský sport v parcích • Cyklistika • Zimní sporty
Přeshraniční aktivity v oblasti menších akcí, umění a kultury	• Slavnosti na staveništích 2012 • Fotografická soutěž: „Park zážitků: pohled na park“ • Nápad spojený s projektem „Park zážitků: listky s názory“ • Začlenění projektu do letního festivalu • Otevření růžové zahrady 2012 / čestné vysazování rostlin • Otevření parku Sady míru • EKVIPÁŽ Bad Elster „Ušlechtilá koňská plemena a historické kočáry“ • Zážitek Oldtimer! • Umění a umělecká stezka Bad Elster – „Ostrůvek lásky“ • Umění v parku Sady míru • Výstavy
Etablování série kulturních a společenských akcí	• Park zážitků klasika! • Rock the Park Aš • Park zážitků chor! • Park zážitků folklor! • Park zážitků tanec! • Park zážitků jazz!

Zdroj: Koncept marketingu „Park zážitků Bad Elster – Aš“

4.3.3 Stavební úpravy MDDM Sluníčko, Aš

Název operačního programu: OP Životní prostředí

Prioritní osa: 2.3 - Udržitelné využívání zdrojů energie (FS)

Primární oblast podpory: 2.3.2 – Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (u nepodnikatelské sféry)

Podoblast podpory: 3.2.1 Realizace úspor energie

Příjemce: Město Aš

Celkové náklady: 5 286 906 Kč

Celkově uznatelné náklady: 3 735 103 Kč

Celková výše dotace: 3 361 593 Kč

Celková částka spolufinancování z městského rozpočtu: 1 895 563 Kč

Harmonogram projektu: 10. 07. 2008 – 30. 04. 2009

- Datum skutečného zahájení projektu: 10. 07. 2008
- Datum skutečného ukončení projektu: 13. 10. 2008

Hlavním cílem projektu bylo zkvalitnění životního prostředí díky snížení spotřeby energie a úspory peněz vlivem zateplení fasády a výměny oken, stejně jako dveří v celém objektu. Tento objekt se skládá z dvoupodlažní budovy A, jednopodlažní budovy B navazující na hlavní vstup do objektu, jednopodlažní budovy C a objektu D, který funguje jako spojovací krček ve tvaru "L".

V samotném objektu není vlastní zdroj tepla, a tak je napojen na teplovodní rozvod. Voda je ohřívána pomocí samostatných elektrických boilerů. Realizací investice tak byly zajištěny vhodnější podmínky zabezpečující ekologičtější a úspornější provoz MDDM v Aši. Obsahem projektu byly tedy stavební úpravy: zateplení obvodových stěn, výměna oken a zateplení střechy.

Před realizací projektu byl objekt v rámci "Průkazu energetické náročnosti budovy" ohodnocen na stupnici do třídy D a slovně ohodnocen jako nevyhovující (viz příloha č. 2). Energetická náročnost objektu byla vyčíslena na 623,30 GJ/rok a měrná spotřeba energie na celkovou podlahovou plochu byla vyčíslena na 169,2 kWh/m². Po realizaci všech

stavebních úprav se objekt dostal do třídy B dle stupnice energetické náročnosti a slovně ohodnocen jako úsporný. Dále došlo také ke snížení energetické náročnosti na 235,2 GJ/rok a měrná spotřeba energie na celkovou podlahovou plochu se snížil na 63,8 kWh/m².

Projekt měl také pozitivní dopad na rovné příležitosti, jelikož MDDM Sluníčko v Aši navštěvují dívky, chlapci, děti různých menšin a zaměstnanci složených z žen i mužů různého věku. V rámci publicity projekt splnil všechny požadované náležitosti. Byla zveřejněna tisková zpráva o podpoře poskytnuté z Operačního programu Životní prostředí na začátku realizace projektu. Tato tisková zpráva byla také zveřejněna na webových stránkách města a také v regionálním tisku. Dále byl vyhotoven informační billboard v místě stavby, který byl po dokončení nahrazen pamětní deskou. Projekt splnil stanovené cíle, které byly nastaveny dle žádosti o dotaci.

Písemně bylo osloveno celkem 15 stavebních firem a informace o této veřejné zakázce byla také zveřejněna na webových stránkách města. Uchazeči museli předložit soupis minimálně 3 významných staveb a dodávek realizovaných za posledních 5 let v hodnotě nad 2 milióny Kč. Dále museli všichni uchazeči předložit kopii platné pojistné smlouvy odpovědnosti za škodu vzniklou činností dodavatele zadavateli v hodnotě min. 10 miliónů Kč. K hodnocení komise obdržela celkem 4 nabídky (viz. Příloha č. 3), ale dvě z toho nesplňovali kvalifikační předpoklady. Proto komise hodnotila pouze 2 nabídky, a to od společností NELAN spol. s.r.o. a 3 x N spol. s.r.o.

Při hodnocení obdržených nabídek byla použita tato kritéria: výše nabídkové ceny (váha kritéria 60 %), lhůta realizace zakázky (váha kritéria – 20%) a záruka za jakost díla (váha kritéria – 20 %). Hodnocení byla použita bodová metoda, kdy získané body v příslušném kritériu byly vynásobeny jejich váhou. Součet vážených zisků za všechny kritéria pak určil konečné pořadí jednotlivých uchazečů. Vybrána nakonec byla společnost NELAN spol. s.r.o., jejíž cenová nabídka byla 5 784 584,- Kč. Ta byla z pohledu města Aše mnohem výhodnější, než nabídka od firmy 3 x N spol. s.r.o. V případě termínu realizace a záruční lhůty předložily obě firmy podobné nabídky.

Skutečný finanční rozpočet projektu byl ve srovnání s plánovým rozpočtem nižší. Jediný nárůst v jednotlivých ukazatelích byl zaznamenán v rámci nezpůsobitelných výdajů, které vždy v rámci projektu hradí plně žadatel (příjemce dotace).

Tab. č. 22: Financování projektu Stavební úpravy MDDM Sluníčko

	Plánované	Skutečné	Podíl ze způsobilých výdajů
Celkové výdaje na projekt	6 154 456 Kč	5 286 906 Kč	
- celkové nezpůsobilé výdaje	1 379 494 Kč	1 522 053 Kč	
- celkové způsobilé výdaje	4 774 962 Kč	3 735 103 Kč	
Celkové způsobilé výdaje	4 774 962 Kč	3 735 103 Kč	
- Podpora OPŽP	4 297 465 Kč	3 361 593 Kč	90 %
-- Podpora z ERDF/FS	4 058 717 Kč	3 174 838 Kč	85 %
-- Spolufinancování ze zdrojů SR/SFŽP	238 748 Kč	186 755 Kč	5 %
- Spolufinancování ze zdrojů obecních rozpočtů	477 497 Kč	373 510 Kč	10 %

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

Pokud bychom chtěli počítat úsporu spotřeby energie, můžeme porovnat rok 2006 (před realizací), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 568 GJ/rok, a období 2009-2010 (po realizaci), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 305 GJ/rok. Zjistíme tak, že došlo po realizování úsporných opatření k výraznému poklesu spotřeby tepla (viz. Příloha č. 5). Konkrétně je tento pokles spotřeby energie vyčíslen o 46 % oproti hodnotě v roce 2006 (263 GJ/rok). Tato hodnota je však nižší, než předpokládaný potenciál energetických úspor, který byl dle energetického auditu vyčíslen na celkem 57 % (= 325 GJ). Tento rozdíl může být způsoben především tím, že se i před realizací úsporných opatření šetřilo, zejména snižováním teploty v jednotlivých místnostech.

Úspory spotřeby energie díky stavebním úpravám městského domu dětí a mládeže vedly pochopitelně ke snížení provozních nákladů v celém objektu. Roční úspora po realizaci byla vyčíslena na 153 200 Kč. Roční provozní náklady po realizaci tak klesly na cca 122 110 Kč. Všechny tyto hodnoty byly získány díky energetickému auditu.

Tab. č. 23: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MDDM Sluníčko

	Kč
Roční úspora současných provozních nákladů (vč. DPH)	153 200 Kč
Roční provozní náklady po realizaci (vč. DPH)	122 110 Kč
Ekonomická životnost investice (ekologická opatření)	30 let
Návratnost investice (za předpokladu konstantní roční úspory a žádných dodatečných nákladů)	35 let
Plocha zateplení (m ²)	2106,1
CO ₂ (t/rok) – celkové snížení	15,31
Snížení spotřeby energie (GJ/rok) – celkové snížení	263

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

4.3.4 Stavební úpravy MŠ Neumannova

Název operačního programu: OP Životní prostředí

Prioritní osa: 3. Udržitelné využívání zdrojů energie (FS)

Primární oblast podpory: 3.2 – Realizace úspor energie a využití odpadního tepla

Podoblast podpory: 3.2.1 Realizace úspor energie

Příjemce: Město Aš

Celkové náklady: 4 760 819 Kč

Celkově uznatelné náklady: 4 154 318 Kč

Celková výše dotace: 3 738 886 Kč

Celková částka spolufinancování z městského rozpočtu: 1 021 932 Kč

Harmonogram projektu: 25. 02. 2009 – 30. 06. 2009

- Datum skutečného zahájení projektu: 25. 02. 2009
- Datum skutečného ukončení projektu: 30. 04. 2009

Cílem projektu tak bylo především zkvalitnění životního prostředí, a to díky snížení spotřeby energie prostřednictvím již zmíněných stavebních úprav na tomto objektu.

Realizací projektu došlo také ke snížení emisí s příznivým dopadem na kvalitu ovzduší v Aši a k úspoře finančních prostředků vlivem výše uvedených opatření.

Obsahem projektu byly stavební úpravy mateřské školy Neumannova v Aši, která byla postavena v roce 1977. Mezi tyto stavební úpravy patřilo zateplení obvodových stěn objektu, výměna oken, vchodových dveří a zateplení střechy. Objekt se nachází na vlastním oploceném pozemku a má přízemní podlaží, které je částečně zapuštěno v terénu. V tomto podlaží se nachází kotelna, kuchyň, sklady a jiné technické místnosti. Nadzemní část objektu tvoří dvě podlaží, v nichž se nacházejí učebny, šatny, kanceláře a sociální zázemí. Z pohledu zásobování energiemi a médii je objekt napojen na vnější síť elektrické energie, zemního plynu a vody.

Povinná publicita a propagace projektu byla zajištěna skrze tiskovou zprávu. Tato tisková zpráva byla zveřejněna na webových stránkách města a také v regionálním tisku. V místě stavby byla umístěna informační tabule. Tu po realizaci projektu nahradila pamětní deska. Celý projekt probíhal podle stanovených termínů a projekt naplnil stanovené cíle dle nastavené žádosti o dotaci.

Při vypsání výběrového řízení o veřejnou zakázku technického dozoru investora při realizaci tohoto projektu bylo osloveno celkem 8 zájemců. Nabídku však poslal pouze jeden z nich, jehož nabídka splňovala všechny parametry. Tato nabídková cena byla ve výši 117 453,- Kč (vč. DPH). V případě samotné realizace zakázky stavebních úprav MŠ Neumannova v Aši bylo písemně osloveno celkem 10 stavebních firem. Informace o této zakázce byla také zveřejněna na webových stránkách města. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky činila 4 500 000,- Kč (bez DPH). Uchazeči museli předložit soupis minimálně 3 významných staveb a dodávek realizovaných za posledních 5 let v hodnotě nad 2 milióny Kč. Dále museli všichni uchazeči předložit kopii platné pojistné smlouvy odpovědnosti za škodu vzniklou činností dodavatele zadavateli v hodnotě min. 10 miliónů Kč.

K hodnocení pětičlenná komise obdržela celkem 7 nabídek (viz. Příloha č. 6), z nichž 2 nesplnily podmínky, resp. kvalifikační předpoklady. Při hodnocení obdržených nabídek byla použita tato kritéria: výše nabídkové ceny (váha kritéria 60 %), lhůta realizace zakázky (váha kritéria – 20%) a záruka za jakost díla (váha kritéria – 20 %). Hodnocení byla použita bodová metoda, kdy získané body v příslušném kritériu byly vynásobeny jejich váhou.

Součet vážených zisků za všechny kritéria pak určil konečné pořadí jednotlivých uchazečů. Komise nakonec vybrala uchazeče Stavební společnost VARO s.r.o.

Následující tabulky porovnává plán financování tohoto projektu v době, kdy bylo žádáno o dotace a zpětně z výsledných hodnotící zprávy. Je tak vidět, že projekt “Stavební úpravy MŠ Neumannova 2560, Aš“ byl nakonec levnější, než se původně předpokládalo v žádosti o dotaci, stejně tak byl projekt levnější ve srovnání s předpokládanou hodnotou veřejné zakázky, která byla vypisována.

Tab. č. 24: Financování projektu Stavební úpravy MŠ Neumannova

	Plánované	Skutečné	Podíl ze způsobilých výdajů
Celkové výdaje na projekt	5 965 154 Kč	4 760 819 Kč	
- celkové nezpůsobilé výdaje	606 500 Kč	606 500 Kč	
- celkové způsobilé výdaje	5 359 654 Kč	4 154 318 Kč	
Celkové způsobilé výdaje	5 359 654 Kč	4 154 318 Kč	
- Podpora OPŽP	4 823 687 Kč	3 738 886 Kč	90 %
-- Podpora z ERDF/FS	4 555 705 Kč	3 531 170 Kč	85 %
-- Spolufinancování ze zdrojů SR/SFŽP	267 982 Kč	207 716 Kč	5 %
- Spolufinancování ze zdrojů obecních rozpočtů	535 967 Kč	415 432 Kč	10 %

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

Když porovnáme rok 2006 (před realizací), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 825 GJ/rok, a rok 2013 (po realizaci), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 399 GJ/rok, zjistíme, že došlo po realizování úsporných opatření k výraznému poklesu spotřeby tepla (viz. Příloha č. 7). Po přepočtení denostupňovou metodou došlo ke konkrétnímu vyčíslení úspory ve výši 55 % (479 GJ/rok). Tato hodnota je však nižší, než předpokládaný potenciál energetických úspor, který byl dle energetického auditu vyčíslen na celkem 67 %. Rozdíl těchto energetických úspor ve výši 12 % může být dán: zhoršením účinnosti stávající kotelny (nárůst spotřeby pro výrobu stejného množství tepla), zvýšením spotřeby teplé vody,

vytápěním místností na vyšší teploty než ve srovnávacím roce, plným využitím kapacity školky.

Realizací celého projektu se podařilo snížit provozní náklady O 121 100 Kč. Jejich hodnota po provedení všech stavebních úprav tak klesla na cca 108 660 Kč. Vedle finanční úspory byla snížena již zmíněná spotřeba energie a také emise oxidu uhličitého.

Tab. č. 25: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MŠ Neumannova

	Kč
Roční úspora současných provozních nákladů (vč. DPH)	121 100 Kč
Roční provozní náklady po realizaci (vč. DPH)	108 660 Kč
Ekonomická životnost investice (ekologická opatření)	30 let
Návratnost investice (za předpokladu konstantní roční úspory a žádných dodatečných nákladů)	40 let
Plocha zateplení (m ²)	1 413,1
CO ₂ (t/rok) – celkové snížení	27,88
Snížení spotřeby energie (GJ/rok) – celkové snížení	479

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

4.3.5 Stavební úpravy MŠ Moravská

Název operačního programu: OP Životní prostředí

Prioritní osa: 2.3 - Udržitelné využívání zdrojů energie (FS)

Primární oblast podpory: 2.3.2 – Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (u nepodnikatelské sféry)

Podoblast podpory: 3.2.1 Realizace úspor energie

Příjemce: Město Aš

Celkové náklady: 6 415 906 Kč

Celkově uznatelné náklady: 4 805 740 Kč

Celková výše dotace: 4 325 166 Kč

Celková částka spolufinancování z městského rozpočtu: 2 090 740 Kč

Harmonogram projektu: 01. 05. 2009 – 30. 06. 2009

- Datum skutečného zahájení projektu: 25. 04. 2009
- Datum skutečného ukončení projektu: 30. 06. 2009

Cílem projektu realizovaného na objektu mateřské školy v Moravské ulici bylo stejně jako v předcházejícím charakterizovaném projektu zkvalitnění životního prostředí, a to díky snížení spotřeby energie prostřednictvím zateplení obvodových stěn, střechy a výměnou otvorových výplní u dvou samostatných objektů navzájem spojených chodbou. Hlavní vila byla postavena v roce 1931, druhá část objektu byla dostavěna v 70. letech 20. století. Z pohledu zásobování energiemi jsou oba objekty napojeny na vnější síť elektrické energie a zemního plynu. Topným kanálem jsou pak připojeny na centrální zdroj tepla. Realizací projektu došlo ke snížení emisí s příznivým dopadem na kvalitu ovzduší v Aši a k úspoře peněz vlivem zateplení obvodových stěn, střechy a výměnou otvorových výplní.

Také u tohoto projektu proběhla publicita a propagace skrze úvodní tiskovou zprávu. Ta byla zveřejněna na webových stránkách města a také v regionálním tisku. V místě stavby byla během realizace projektu umístěna informační tabule. Tu po realizaci projektu nahradila pamětní deska. Celý projekt probíhal podle stanovených termínů, které byly součástí smlouvy mezi žadatelem a řídicím orgánem. Projekt splnil stanovené cíle dle nastavené žádosti o dotaci.

Při vypsání výběrového řízení o veřejnou zakázku technického dozoru investora při realizace tohoto projektu bylo osloveno celkem 8 zájemců. Nabídku však poslal pouze jeden z nich, jehož nabídka splňovala všechny parametry. Tato nabídková cena byla ve výši 116 620 Kč (vč. DPH).

V rámci veřejné zakázky „Stavební úpravy MŠ Moravská 10, Aš“ bylo písemně osloveno 10 stavebních firem. Informace o zakázce byla také zveřejněna na webových stránkách města. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky činila 5 600 000 Kč (bez DPH). Vedle toho museli uchazeči předložit soupis minimálně 3 významných staveb a dodávek realizovaných za posledních 5 let v hodnotě nad 2 milióny Kč. Dále museli všichni uchazeči předložit kopii platné pojistné smlouvy odpovědnosti za škodu vzniklou činností dodavatele zadavateli v hodnotě min. 10 miliónů Kč.

K hodnocení, při kterém byla použita bodová metoda, kdy byly získané body vynásobeny jejich vahou, a následný součet vážených zisků určil konečná kritéria, obdržela pětičlenná komise celkem 4 nabídky (viz. Příloha č. 78 a byla použita tato kritéria hodnocení: výše nabídkové ceny (váha kritéria 60 %), lhůta realizace zakázky (váha kritéria – 20%) a záruka za jakost díla (váha kritéria – 20 %). Vítěznou nabídkou se po hodnocení komise stala nabídka od firmy Stavební společnost VARO s.r.o. I v rámci financování tohoto projektu je možné vidět, že konečné výdaje na realizaci jsou nižší než plánované.

Tab. č. 26: Financování projektu Stavební úpravy MŠ Moravská

	Plánované	Skutečné	Podíl ze způsobilých výdajů
Celkové výdaje na projekt	7 422 093 Kč	6 415 906 Kč	
- celkové nezpůsobilé výdaje	2 105 114 Kč	1 610 166 Kč	
- celkové způsobilé výdaje	5 316 979 Kč	4 805 740 Kč	
Celkové způsobilé výdaje	5 316 979 Kč	4 805 740 Kč	
- Podpora OPŽP	4 785 280 Kč	4 325 166 Kč	90 %
-- Podpora z ERDF/FS	4 519 432 Kč	4 084 879 Kč	85 %
-- Spolufinancování ze zdrojů SR/SFŽP	265 848 Kč	240 287 Kč	5 %
- Spolufinancování ze zdrojů obecních rozpočtů	531 699 Kč	480 574 Kč	10 %

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

Také stavební úpravy mateřské školky v Moravské ulici v Aši pomohly k výraznému snížení spotřeby energií a provozních nákladů. Při porovnání rok 2006 (před realizací), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 988 GJ/rok, a období mezi roky 2009 a 2010 (po realizaci), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 483 GJ/rok, zjistíme, že došlo po realizování úsporných opatření k výraznému poklesu spotřeby tepla (příloha č. 9). Konkrétně jde snížení spotřeby o 51 % (505 GJ/rok). Tato hodnota je však nižší, než předpokládaný potenciál energetických úspor, který byl dle energetického auditu vyčíslen na celkem 62 % (= 612 GJ/rok). Tento rozdíl může být způsoben faktem, že se před realizací úsporných opatření šetřilo, zejména snižováním teploty v jednotlivých místnostech. Po zateplení mohlo

naopak dojít k vytápění místností na požadované teploty dle hygienických předpisů. Tyto teploty byly vyšší ve srovnání s rokem 2006.

Celková roční úspora provozních nákladů dosažená stavebními úpravami obou budov byla vyčíslena na 252 700 Kč a celkové roční provozní náklady klesly na cca 240 000 Kč.

Tab. č. 27: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MŠ Moravská

	Kč
Roční úspora současných provozních nákladů (vč. DPH)	252 700 Kč
Roční provozní náklady po realizaci (vč. DPH)	240 000 Kč
Ekonomická životnost investice (ekologická opatření)	30 let
Návratnost investice (za předpokladu konstantní roční úspory a žádných dodatečných nákladů)	26 let
Plocha zateplení (m ²)	1 746,7
CO ₂ (t/rok) – celkové snížení	34,57
Snížení spotřeby energie (GJ/rok) – celkové snížení	505

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

4.3.6 Stavební úpravy MŠ Mokřiny

Název operačního programu: OP Životní prostředí

Prioritní osa: 2.3 - Udržitelné využívání zdrojů energie (FS)

Primární oblast podpory: 2.3.2 – Realizace úspor energie a využití odpadního tepla

Podoblast podpory: 3.2.1 Realizace úspor energie

Příjemce: Město Aš

Celkové náklady: 1 838 294 Kč

Celkově uznatelné náklady: 1 630 294 Kč

Celková výše dotace: 1 467 265 Kč

Celková částka spolufinancování z městského rozpočtu: 371 029 Kč

Harmonogram projektu: 23. 02. 2009 – 30. 06. 2009

- Datum skutečného zahájení projektu: 23. 02. 2009

- Datum skutečného ukončení projektu: 12. 06. 2009

Také v mateřské školce v Mokřínách, které jsou prakticky předměstím města Aše, bylo cílem projektu snížení spotřeby energie na vytápění prostřednictvím zateplení obvodových stěn, střešního pláště a výměny otvorových výplní. Realizací projektu došlo také ke snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší a tím ke zlepšení životního prostředí v Aši a dále pak k ekologičtějším a úspornému provozu objektu. Dispozičně se jedná o jeden třípodlažní, částečně podsklepený objekt. V objektu se nacházejí společenské místnosti, třídy, kancelář, tělocvična, sklady, kuchyně a sociální zázemí.

Stejně jako u předchozích projektů, také zde proběhla povinná publicita a propagace projektu skrze tiskovou zprávu. Ta byla zveřejněna na webových stránkách města a také v regionálním tisku. V místě stavby byla během realizace projektu umístěna informační tabule. Tu po realizaci projektu nahradila pamětní deska. Celý projekt probíhal podle stanovených termínů, které byly součástí smlouvy mezi žadatelem a řídicím orgánem. Projekt splnil stanovené cíle dle nastavené žádosti o dotaci.

Při vypsání výběrového řízení o veřejnou zakázku technického dozoru investora při realizaci tohoto projektu bylo osloveno celkem 8 zájemců, z nichž 5 poslalo své nabídky. Dvě nabídky však nesplňovaly kvalifikační předpoklady, a tak k hodnocení převzala komise pouze tři nabídky. Hodnocení těchto nabídek bylo následně posuzováno na základě nejnižší ceny. Z nabídkových cen, které vypadaly následovně: nabídka č. 3 ve výši 42 567 Kč, nabídka č. 4 ve výši 114 240 Kč a nabídka č. 5 ve výši 85 561 Kč, byla vybrána nabídka č. 3 (všechny nabídky byly vč. DPH).

V případě samotné realizace zakázky stavebních úprav MŠ Mokřiny bylo písemně osloveno celkem 10 stavebních firem. Informace o zakázce byla také zveřejněna na webových stránkách města. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky činila 1 800 000 Kč (bez DPH). Vedle toho museli uchazeči předložit soupis minimálně 3 významných staveb a dodávek realizovaných za posledních 5 let v hodnotě nad 2 milióny Kč. Dále museli všichni uchazeči předložit kopii platné pojistné smlouvy odpovědnosti za škodu vzniklou činností dodavatele zadavateli v hodnotě min. 10 miliónů Kč.

K hodnocení pětičlenná komise obdržela celkem 6 nabídek (viz. Příloha č. 10). Při hodnocení obdržených nabídek byla použita tato kritéria: výše nabídkové ceny (váha kritéria 60 %), lhůta realizace zakázky (váha kritéria – 20%) a záruka za jakost díla (váha

kritéria – 20 %). Hodnocení byla použita bodová metoda, kdy získané body v příslušném kritériu byly vynásobeny jejich váhou. Součet vážených zisků za všechny kritéria pak určil konečné pořadí jednotlivých uchazečů. Vítěznou nabídkou se po hodnocení komise stala nabídka od firmy Pozemní stavby s.r.o. I zde u tohoto projektu je na skladbě financování vidět, že celkové výdaje byly nižší, než ty plánované.

Tab. č. 28: Financování projektu Stavební úpravy MŠ Mokřiny

	Plánované	Skutečné	Podíl ze způsobilých výdajů
Celkové výdaje na projekt	2 426 764 Kč	1 838 294 Kč	
- celkové nezpůsobilé výdaje	207 000 Kč	208 000 Kč	
- celkové způsobilé výdaje	2 219 764 Kč	1 630 294 Kč	
Celkové způsobilé výdaje	2 219 764 Kč	1 630 294 Kč	
- Podpora OPŽP	1 997 787 Kč	1 467 265 Kč	90 %
-- Podpora z ERDF/FS	1 886 799 Kč	1 385 750 Kč	85 %
-- Spolufinancování ze zdrojů SR/SFŽP	110 988 Kč	81 515 Kč	5 %
- Spolufinancování ze zdrojů obecních rozpočtů	221 977 Kč	163 029 Kč	10 %

Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

Když porovnáme rok 2005 (před realizací), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 266 GJ/rok, a roky 2013 (po realizaci), kdy byla spotřeba energie pro vytápění 122 GJ/rok, zjistíme, že došlo po realizování úsporných opatření k předpokládanému poklesu spotřeby tepla (viz příloha č. 11). Po přepočtení došlo ke konkrétnímu vyčíslení úspory ve výši 55 % (148 GJ/rok). Tato hodnota je pouze o něco málo nižší, než předpokládaný potenciál energetických úspor, který byl dle energetického auditu vyčíslen na celkem 59 %. Roční úspora provozních nákladů se tak vyšplhala až na 33 300 Kč.

Tab. č. 29: Kvantitativní přínosy projektu Stavební úpravy MŠ Mokřiny

	Kč
Roční úspora současných provozních nákladů (vč. DPH)	33 300 Kč
Provozní náklady po realizaci (vč. DPH)	29 400 Kč
Ekonomická životnost investice (ekologická opatření)	30 let
Návratnost investice (za předpokladu konstantní roční úspory a žádných dodatečných nákladů)	56 let
Plocha zateplení (m ²)	729
CO ₂ (t/rok) – celkové snížení	8,55
Snížení spotřeby energie (GJ/rok) – celkové snížení	148

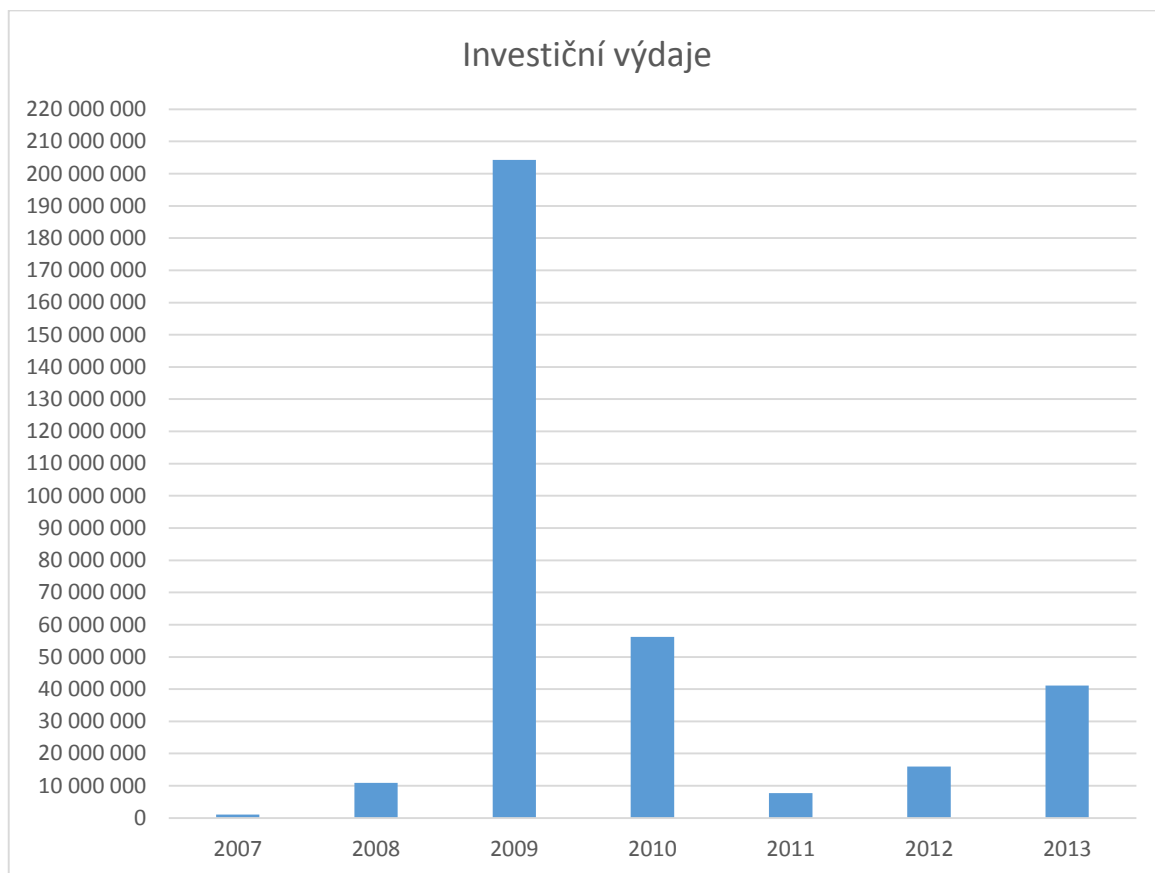
Zdroj: Závěrečná hodnotící zpráva projektu, Město Aš

4.4 Vliv realizovaných projektů na hospodaření města Aš

Projekty realizované pomocí evropských dotací mají ve většině případů za efekt, že zvyšují výdajovou stránku městských rozpočtů. Dokončené projekty poté mají spoustu kvalitativních výsledků, některé z nich také kvantitativní. Tyto kvantitativní výsledky byly u některých výše uvedených projektů také vyčísleny. Je tedy možné vidět, jak tyto kvantitativní výsledky mohou v letech po jejich realizaci městským rozpočtům ulevit.

Na následujícím grafu je možné vidět, kolik město Aš v jednotlivých letech vydalo finančních prostředků v souvislosti s realizovanými projekty. Jde o výdaje, které souvisí přímo s realizací jednotlivých projektů, nebo bylo potřebné je vynaložit, aby se na projektech vůbec mohlo začít pracovat. Nejvíce peněz z městského rozpočtu šlo do investičních akcí v letech 2009 a 2010. Je možné vidět, že po seznámení se s problematikou, administrativou a dalšími věcmi souvisejícími s evropskými dotacemi, se vedení města této příležitosti chytlo a začalo ji využívat, jak se očekává. Poté přišel v roce 2011 a 2012 útlum v čerpání těchto finančních prostředků. Důvodů může být hned několik. Jedním z nich je jistě fakt, že bylo kvůli chybám a nesrovnalostem určitou dobu pozastaveno čerpání z ROP Severozápad a po znovuspuštění tohoto operačního programu došlo k rychlému vyřizování pozastavených či během pozdržení proplácení finančních prostředků z tohoto OP dokončených plánů projektů. Po rozběhnutí tohoto ROP Severozápad došlo opět k dalšímu čerpání prostředků a dokončení započatých či plánovaných projektů.

Graf č. 2: Finanční prostředky investované do projektů z městských zdrojů v jednotlivých letech

Zdroj: Interní výkazy města Aše

4.5 Anketní šetření

V rámci této kapitoly bude vyhodnoceno anketní šetření, které se uskutečnilo mezi občany města Aše k tématice využívání strukturálních fondů a realizaci dotačních projektů v tomto městě. Toto anketní šetření bylo uskutečněno v elektronické podobě, kdy se jednalo především o kvantitativní metodu výzkumu.

4.5.1 Cíl anketního šetření

Cílem tohoto anketního šetření bylo zjistit, jaké je povědomí o problematice strukturálních fondů mezi občany města Aš. Stejně tak bylo zjišťováno, jaké názory mají na celkový vliv “evropských peněz“ na rozvoj města a také názory na jednotlivé realizované projekty. Anketa obsahovala jak otevřené, tak také uzavřené otázky. Stejně tak byly zastoupeny otázky obecného charakteru a také specifitější otázky. Použita byla i hodnotící stupnice na vybrané projekty, která byla koncipována jako známkování ve škole. Na jejím

základě byla zjišťována spokojenost občanů s jednotlivými projekty. Kompletní podobu anketního šetření je možné najít v příloze č. 12.

4.5.2 Výběr respondentů

Jediným omezujícím faktorem při výběru respondentů bylo, aby tito respondenti byli občany města Aše. Jelikož šlo o elektronické anketní šetření, bylo potřeba najít vhodné cesty, jak anketa dostat opravdu mezi občany města. K tomu byla velmi vhodná skupina občanů Aše na sociální síti Facebook, která je spravována starostou města Aše. Do této skupiny se mohou dostat pouze obyvatelé města, jejichž žádosti schvaluje právě sám starosta Mgr. Dalibor Blažek. Ten také svolil, že k další distribuci anketního šetření mohla být využita emailingová databáze zaměstnanců MěÚ v Aši. Osloveno bylo také ašské gymnázium, kde byl zástupce ředitele požádán, aby anketu ukázal posledním dvěma ročníkům osmiletého gymnázia.

4.5.3 Pretest

Před samotným zveřejněním ankety došlo také k tzv. pretestu. Ten sloužil k odhalení nejednoznačně formulovaných otázek a jiných nedostatků, které by mohly vést u respondentů k nepochopení otázek, špatným odpovědím a zkreslení výsledků celého anketního šetření. Celkem se tohoto pretestu zúčastnilo 5 lidí a na jeho základě bylo upraveno několik formulací otázek a také došlo k úpravě několika odpovědí či přidání jiných možností.

4.5.4 Vyhodnocení výsledků anketního šetření

Celkově anketa obsahovala 20 otázek, kdy respondenti museli odpovědět na skoro všechny tyto otázky. Pouze u dvou otevřených otázek měli možnost vynechat. Do tohoto anketního šetření se nakonec zapojilo 170 respondentů.

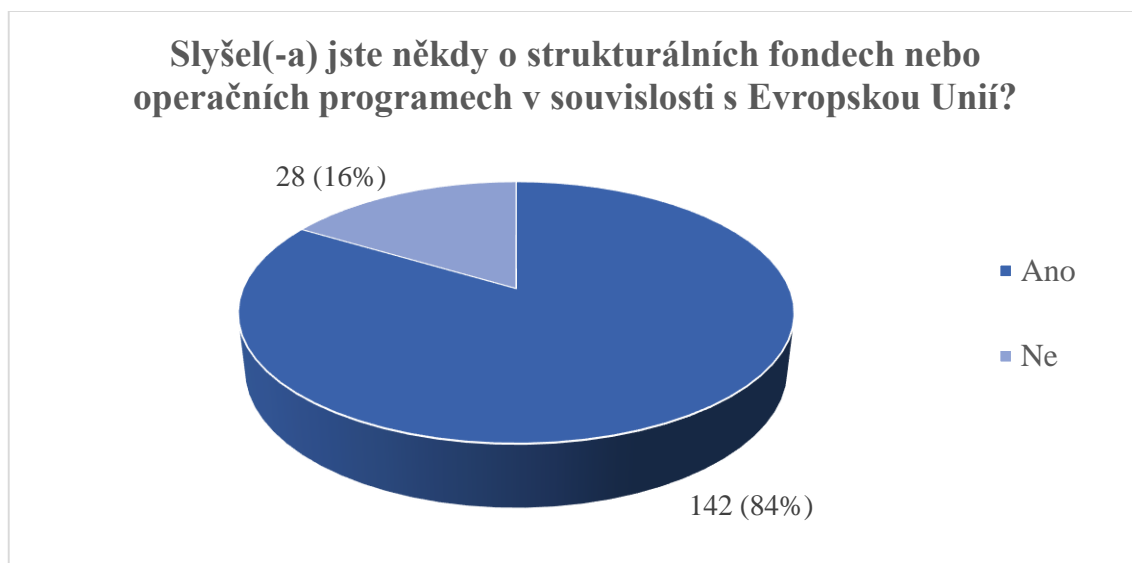
Ženy tvořily nadpoloviční většinu všech respondentů, celkem jich odpověděl 103, což bylo 61 %. Mužů odpovědělo 67, což bylo 39 % z celkového počtu. Co se týká věkové skladby respondentů, největší zastoupení měla věková skupina 21 až 30 let, celkem šlo o 77 respondentů, což bylo 45 %. Druhé největší zastoupení měla věková skupina 31 až 40 let, kde šlo o 33 respondentů (19 %) a hned za ní byla věková skupina 41 až 50 let, kterou zastupovalo 30 respondentů (18%). Následovala věková skupina nad 50 let, kterou zastupovalo celkem 16 respondentů (9 %). Zbýlých 14 respondentů (8 %) zastupovalo věkovou skupinu do 20 let. V rámci dosaženého vzdělání byly nejpočetnější skupinou

respondenti se středoškolským vzděláním, kterých bylo 88 (52 %). Druhou nejpočetnější skupinou pak byli lidé s vysokoškolským vzděláním, těch bylo 50 (29 %). Více než 10 respondentů ještě dosáhla skupina lidí s odborným učilištěm zakončeným výučním listem, kterých bylo 13 (8 %). Následovaly skupiny respondentů s vyšším odborným vzděláním (9 respondentů = 5 %), se základním vzděláním (5 respondentů = 3%) a odborným učilištěm zakončeným maturitou (5 respondentů = 3 %). Poslední členění respondentů bylo z hlediska jejich zaměstnání či ekonomické aktivity. V tomto ohledu byla nejpočetnější skupina zaměstnaných respondentů, kterých bylo 107 (63 %). Studentů bylo 31 (18 %), osob samostatně výdělečně činných bylo 18 (11 %) a nezaměstnaných respondentů, na mateřské dovolené či v domácnosti bylo 15 (9 %).

Po vyhodnocení otázek, které sloužily především k rozdělení respondentů dle různých hledisek do konkrétních skupin, přichází na řadu vyhodnocení otázek zaměřených na samotnou problematiku čerpání finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské Unie v Aši. Vyhodnocení těchto otázek bylo provedeno na základě kvantitativní analýzy, kdy byly statisticky vyjádřeny odpovědi respondentů.

Na následujícím grafu je možné vidět výsledky první otázky anketního šetření, která měla za úkol zjistit, zda lidé v Aši vůbec někdy slyšely o pojmech “strukturální fondy“ nebo “operační program/-y“ v souvislosti s Evropskou Unií. Výsledky této otázky nasvědčují, že ani jeden z těchto pojmů není pro občany města Aše novinkou, jelikož více než 80 % celkově dotázaných už s některým z těchto dvou pojmů setkala. Pouze 28 respondentů z celkových 170 pak ani jeden z těchto pojmů neslyšelo.

Graf č. 3: Výsledky odpovědí na první otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Druhá otázka anketního šetření měla zjistit, zda se občané v Aši vůbec zajímají o dění ve městě, nebo pro ně jsou veškeré informace a novinky nepodstatné. Odpovědi respondentů pak jasně ukázaly, že prakticky všem respondentům dění v Aši zajímá. Kladně odpovědělo 167 respondentů, pouze 3 respondenti se o dění v Aši nezajímají.

Graf č. 4: Výsledky odpovědí na druhou otázku anketního šetření

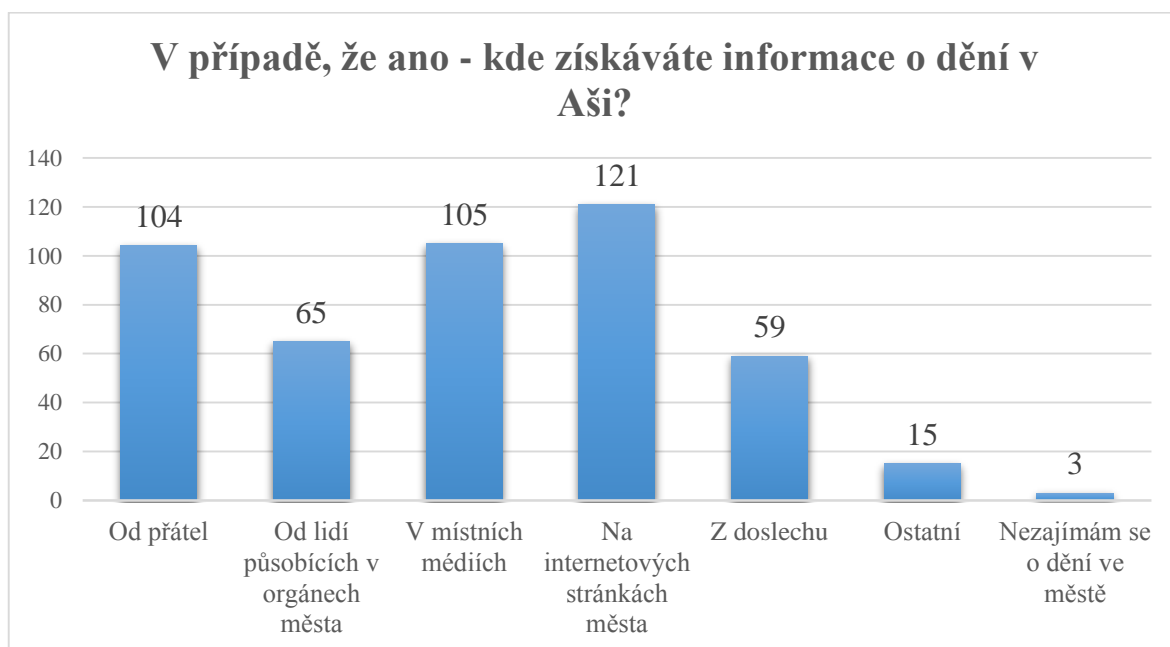
Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Cílem třetí otázky bylo zjistit, odkud lidé v případě zájmu o dění ve městě, získávají tyto informace. U této otázky bylo možné vybrat více odpovědí. Tři již v předchozí otázce zmínění respondenti, kteří na tuto otázku odpověděli, že je dění ve městě nezajímá, odpověděli stejně i ve třetí otázce.

Výsledky ukázaly, že lidé nejčastěji informace hledají na oficiálních internetových stránkách města. Konkrétně tuto možnost zvolilo hned 121 respondentů (71 %). Tento fakt může jistě vedení těšit a jen utvrdit v tom, že je smysluplné mít kvalitní internetovou prezentaci a umisťovat zde aktuální informace pro občany. Dále lidé velmi často zjišťují informace v místních médiích a od svých přátel. Tyto možnosti zvolilo 105 (62 %), resp. 104 (61 %) respondentů. Jako hlavní ašské médium by se dal zmínit týdeník Ašské listy, který pravidelně vychází každou středu a také internetová televize MVTV, která funguje již více než tři roky a pravidelně svým divákům nabízí informace a zajímavosti z ašského regionu.

Dále lidé informace o dění v Aši získávají od lidí působících v orgánech města (65 respondentů = 38 %) a z doslechu (59 respondentů = 35%). Patnáct respondentů ještě odpovědělo, že informace získávají z jiných než uvedených zdrojů.

Graf č. 5: Výsledky odpovědí na třetí otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Také odpovědi na čtvrtou otázku byly velmi jednostranné, i když by se dalo očekávat, že při zvážení odpovědí z předchozích otázek, budou výsledky ještě jednoznačnější. Tato otázka měla zjistit, zda jsou občané vůbec informováni o tom, že město Aš realizuje pomocí několika operačních programů projekty ze strukturálních fondů.

Celkem 132 respondentů z celkových 170 odpovědělo, že o této záležitosti jsou informováni. Zbýlých 38 respondentů uvedlo, že nemají informace o realizaci projektů z operačních programů, jejichž hlavním úkolem je zlepšit celkovou tvář, možnosti a životní úroveň v Aši.

Graf č. 6: Vyhodnocení odpovědí na čtvrtou otázku anketního šetření

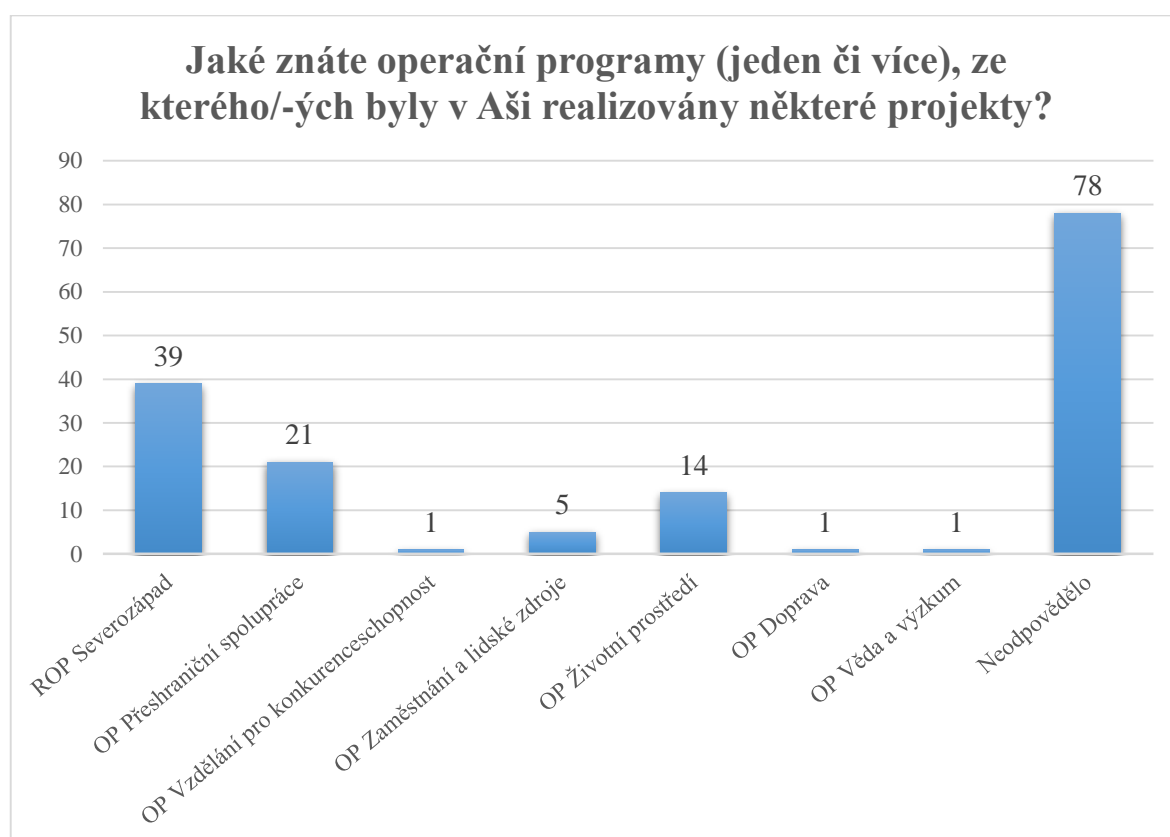

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Pátá otázka byla první otevřenou otázkou a zároveň šlo o otázku, na kterou respondenti nemuseli odpovídat, pokud nechtěli. Cílem této otázky bylo zjistit, zda respondenti znají alespoň jeden konkrétní operační program, díky jehož prostředkům se v Aši realizovali nebo realizují dotační projekty. Možnosti neodpovědět využilo hned 78 respondentů, což bylo 46 % z celkového počtu. Mezi odpověďmi byly navíc často k vidění jednotlivé názvy projektů, které si respondenti pletli s operačními programy. Takto odpovědělo celkem 24 respondentů, což bylo 14 %. Zbývajících 68 respondentů (40 %) vyjmenovalo vždy alespoň jeden konkrétní operační program. Tím nejznámějším byl mezi respondenty ROP Severozápad, díky kterému se v Aši realizoval nejdražší projekt “Revitalizace vrchu Háje”, a který zaujímá prvenství, co se celkových vynaložených

prostředků na projekty v Aši týká. Ten se objevil v celkem 39 odpovědích respondentů. Hned za ním byly s 21 odpověďmi OP Přeshraniční spolupráce, která v Aši funguje s německými spolkovými zeměmi Bavorskem a Saskem. Na třetím místě se mezi respondenty umístil OP Životní prostředí. Mezi odpověďmi byly také zmíněny operační programy, z nichž město Aš finanční prostředky na dotační projekty nikdy nečerpalo, jelikož ani nejsou obecně určené pro města.

Graf č. 7: Výsledky odpovědí na pátou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Díky odpovědním na šestou otázku bylo zjištěno, zda si občané Aše myslí, že jsou finanční prostředky z operačních programů využívány efektivně. Také v případě těchto odpovědí se více než čtyři pětiny respondentů shodli, že tomu tak opravdu je. Konkrétně takto odpovědělo 141 respondentů (83 %). Pouze 29 respondentů si myslí opak, tedy že finanční prostředky nejsou využívány efektivně.

Graf č. 8: Výsledky odpovědí na šestou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Na následující otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v předchozí otázce vyjádřili svůj nesouhlas s tvrzením, že by finanční prostředky z operačních programů byly v Aši využívány efektivně. Jednalo se o otevřenou otázku, která nebyla povinná. Celkem se k ní vyjádřilo 25 respondentů, což znamená, že 4 respondenti s nesouhlasným názorem na efektivní vynakládání finančních prostředků z operačních programů, se zdrželi komentáře a neodpověděli. Mezi odpověďmi zaznělo několik názorů, které se odvíjejí od různých preferencí jednotlivých respondentů. Proto bude v následujícím odstavci uvedeno krátké shrnutí těchto odpovědí.

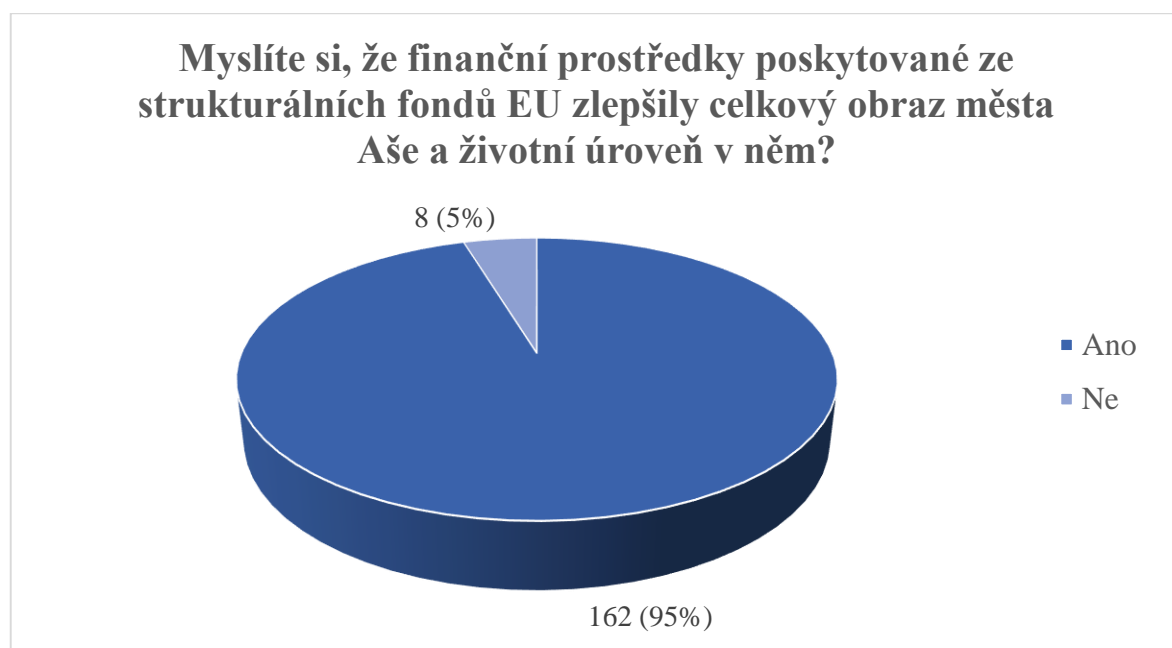
Ve čtyřech odpovědích se respondenti shodli v tom, že jsou dotační projektů sami o sobě degradovány už samotnými podmínkami výběrových řízení, kde vítězí firma s nejnižší cenovou nabídkou, což se později dle jejich názoru odráží na kvalitě. Ve třech případech byly také kritizovány dotace obecně. Jedním z uvedených důvodů bylo, že narušují konkurenční prostředí a jsou zdrojem korupce v Česku. Také třikrát byla zmíněna nespokojenost s nejdražším ašským projektem “Revitalizace vrchu Háj“. Ten se totiž respondentům zdá hodně předražený vzhledem k jeho využití.

Dva respondenti se také zmínili, že by místo některých, dle nich zbytečných projektů, raději opravili silnice, které jsou dle jejich názorů přednější. Dvakrát byly také kritizovány

projekty cyklostezek, které oběma respondentům přišly naprosto zbytečné. Kritizovány byly celkem v 7 případech také projekty nebo jejich části, jejichž cílem je zlepšit kulturní zázemí a vyžití v Aši. Konkrétně šlo o “Park zážitků Bad Elster – Aš“, kde dle názorů respondentů došlo k několika velkým hrubkám projektanta, a “Kulturní centrum LaRitma“.

Osmá otázka už byla opět povinná pro všechny respondenty a jejím úkolem bylo zjistit, zda jsou lidé spokojeni s tím, jakým způsobem finanční prostředky ze strukturálních fondů EU zlepšily celkový obraz a životní úroveň v Aši. I tato otázka přinesla celkem jednoznačné a pozitivní odpovědi. Celkem 162 respondentů (95 %) se shodlo, že jednotlivé projekty financované ze strukturálních fondů EU zlepšily celkový obraz města a životní úroveň v něm. Zbývajících 8 respondentů (5 %) s tímto názorem nesouhlasilo.

Graf č. 9: Výsledky odpovědí na osmou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Cílem deváté otázky bylo zjištění, zda by občané v Aši měli zájem o možnost vyjádřit svůj názor ohledně realizovaných, připravovaných projektů nebo obecně diskutovat o čerpání peněz ze strukturálních fondů EU i mimo klasické akce, mezi které by se daly zařadit např. zasedání zastupitelstva. Také v tomto směru vyjádřili respondenti jasný souhlas, jelikož 143 (84 %) z celkových 170 odpovědělo, že by tuto možnost rádo mělo. Proti této možnosti bylo 27 respondentů (16 %).

Graf č. 10: Výsledky odpovědí na devátou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Smyslem desáté otázky bylo hodnocení vybraných projektů dle jejich užitečnosti a smysluplnosti na stupnici jako ve škole. Absolutní spokojenost se tak v tomto případě dala vyjádřit jedničkou, naopak nespokojenost pětkou. Respondenti měli také možnost nehodnotit daný projekt.

Nejlepší hodnocení dostaly projekty stavebních úprav mateřských školek a městského domu dětí a mládeže Sluníčko. Těmto projektům dalo jedničko hned 84 respondentů (49 %). Následovány byly revitalizací Goethova náměstí, které dostalo jedničku od 72 respondentů (42 %). Nejhůře v tomto ohledu dopadl projekt “Kulturní centrum LaRitma“, které je otevřeno teprve velmi krátkou dobu. Jedničku tomuto projektu dalo pouze 33 respondentů (19 %). O moc lépe se nevedl ani Park zážitků Bad Elster – Aš, kterému dalo jedničko pouze 38 respondentů (22 %).

Při pohledu na druhý konec hodnocení, tedy ten špatný, dopadl nejhůře opět projekt “Kulturní centrum LaRitma“, který od respondentů získal hned 24 pětěk (14 %). Tento projekt měl také ze všech projektů nejvíce vyrovnané hodnocení při pohledu na jednotlivé známky. Naopak nejlépe v ohledu špatného hodnocení dopadly opět stavební úpravy mateřských školek a městského domu pro děti a mládež, které dostaly celkem jen 3 pětky (2

%). Vynechat své hodnocení se rozhodlo nejvíce respondentů v případě projektu cyklostezky, která vede z Aše do Bavorska, konkrétně přes Selb až do Wunsiedelu. V tomto případě nehodnotilo celkem 28 respondentů (16 %).

Tab. č. 30: Výsledky odpovědí na desátou otázku anketního šetření

	1	2	3	4	5	Nemohu posoudit
Revitalizace Vrchu Háj	65	56	34	10	4	1
Revitalizace Goethova náměstí	72	49	26	14	8	1
Městská knihovna v Aši	67	57	17	6	8	15
Aktivní život pro Aš	57	44	33	11	6	19
Park zážitků Bad Elster - Aš	38	51	38	17	8	18
Cyklostezka Wunsiedel – Selb - Aš	56	42	26	9	9	28
Kulturní centrum LaRitma	33	35	37	27	24	14
Stavební úpravy MŠ a MDDM Sluníčko	84	42	16	4	3	21

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

V jedenácté otázce, která byla otevřená, měli respondenti za úkol napsat jeden projekt, který byl dle jejich názoru v Aši od začátku čerpání finančních prostředků z operačních programů vůbec nejdražší. Nejvíce respondentů, celkem 78 (46 %), odpovědělo přímo, že netuší, který z projektů byl nejnákladnější či nejdražší. Druhou nejpočetnější skupinou se stejnými odpověďmi byla skupina 67 respondentů (39 %), kteří za nejdražší projekt správně považovali revitalizace vrchu Háj a měli pravdu. Dále 19 respondentů (11 %) má za nejdražší projekt “Kulturní centrum LaRitma“. V odpovědích se objevily ještě tři skupiny respondentů, kteří za nejdražší projekt považovali tyto projekty: Aktivní život pro Aš, Revitalizace Goethova náměstí a Park zážitků Bad Elster – Aš.

Graf č. 11: Výsledky odpovědí na jedenáctou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Dvanáctá otázka měla za úkol zjistit, který z uvedených využívají respondenti nebo členové jejich rodiny nejčastěji. V rámci této otázky bylo možné vybrat hned několik odpovědí. V tomto ohledu zcela jasně zvítězilo sportoviště na vrchu Háj, které využívá hned 137 respondentů (81 %). Na druhém místě se umístilo kulturní centrum LaRitma se 45 hlasy (26 %) a za ním městská knihovna se 37 hlasy (22 %).

Nejhůře dopadly projekty “Aktivní život pro Aš“, ve kterých byly postaveny dvě sportoviště u základních škol. Ty dostaly jen 9 hlasů (5 %), což je způsobeno především faktem, že obě sportoviště byly dokončeny teprve v posledním čtvrtletí loňského roku a obyvatelé Aše si je tak zřejmě ještě nemohli naplno vyzkoušet.

Graf č. 12: Výsledky odpovědí na dvanáctou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Další dvě otázky byly otevřené a respondenti měli napsat jména dvou projektů. První, o kterém si myslí, že je pro město Aš nejprínosnější a druhý, o kterém si naopak myslí, že je pro Aš nejméně přínosný. V případě neznalostí jednotlivých názvů jim mohly v odpovídání pomoci projekty, které byly uvedeny např. v otázce zhodnocení vybraných projektů, kde se většina hlavních projektů objevila. V obou případech se našly respondenti, kteří nechtěli vybírat jeden projekt a odpověděli tak raději neurčitě. U otázky, kde byl vyhodnocován nejprínosnější projekt v Aši, se odpovědi vzdalo 23 respondentů (14 %). V následující otázce, která měla za úkol zjistit nejméně přínosný projekt z hlediska občanů, neodpovědělo celkem 36 respondentů (21 %).

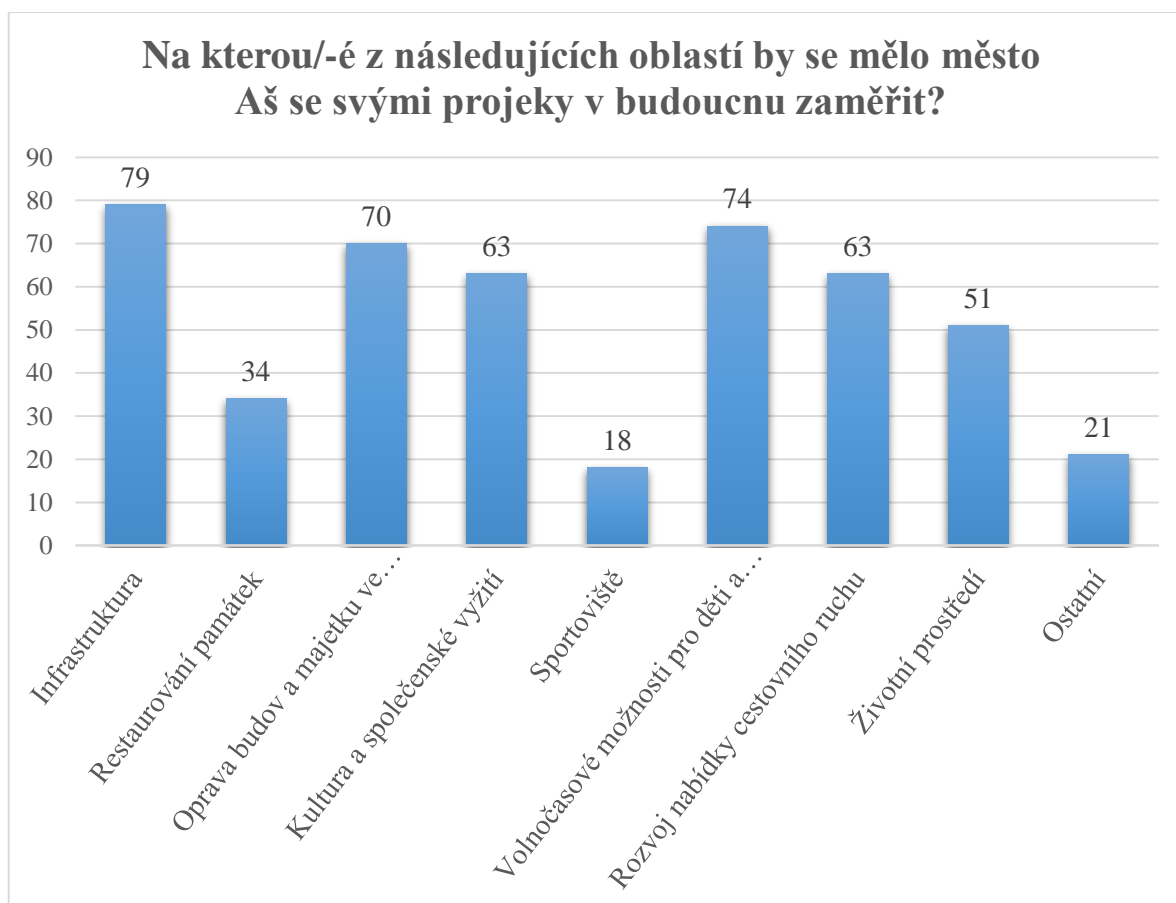
Nejvíce přínosným projektem byla označena revitalizace vrchu Háj, kterou vybralo celkem 72 respondentů (42 %). S velkým odstupem byly na druhém místě jako nejprínosnější projekty zvoleny stavební úpravy mateřských školek a městského domu dětí a mládeže. Pro tyto projekty hlasovalo celkem 28 respondentů (16 %). Jako třetí nejprínosnější projekt byl vybrán bylo vybráno kulturní centrum LaRitma, pro které

hlasovalo 16 respondentů (9 %). O čtyři hlasy méně (7 %) dostal projekt multifunkčního, informačního, vzdělávacího a společenského centra, tedy městské knihovny v Aši. Zmíněny byly i další projekty, které však nenasbíraly v celkovém součtu ani 10 hlasů.

Jako nejméně přínosný projekt se v dotazníkovém šetření respondentů jevil projekt kulturního centra LaRitma, který dostal dohromady 46 hlasů (27 %). Málo populární byla mezi respondenty také cyklostezka mezi Aší a Wunsiedelem, která se objevila celkem v 31 odpovědích (18 %). Těsně ze sebou s 18 (11 %) a 17 (10 %) hlasy skončily projekty “Aktivní život pro Aš” a “Park zážitků Bad Elster – Aš”.

Předposlední otázka anketního šetření zaměřená výhradně na dotační projekty v Aši měla za úkol zjistit, do kterých oblastí by vedení města mělo směřovat finanční prostředky z operačních programů. V rámci této otázky bylo možné vybrat více možností. Odpovědi respondentů v tomto ohledu neukázaly jednoho jasného vítěze, ale více oblastí, které by mělo vedení místo jistě zvážit.

Graf č. 13: Výsledky odpovědí na patnáctou otázku anketního šetření

Zdroj: Vlastní zpracování dle anketního šetření autora

Nejvíce hlasů od respondentů získala oblast infrastruktury ve městě, konkrétně 79 hlasů (46 %). Jen o pět hlasů méně, tedy 74 (44 %), obdržela oblast volnočasových možností pro děti a mládež. Na třetím místě se umístila oblast oprav budov a majetku ve vlastnictví města, kterou ve svých odpovědích zvolilo 70 respondentů (41 %). Shodný počet hlasů obdržely oblasti kulturu a společenského vyžití a také rozvoje cestovního ruchu, které vybralo 63 respondentů (37 %). Nejméně hlasů dostala oblast nových sportovišť, pro kterou hlasovalo pouze 18 respondentů (11 %).

V poslední otázce pak respondenti měli zdůvodnit výběr svých oblastí. Agregací těchto názorů na oblasti, které získaly nejvíce hlasů, je možné zmínit následující argumenty. Často bylo možné sledovat argumentaci v rámci více oblastí, které však spolu souvisely. V rámci infrastruktury respondenti často argumentovali, že dobrá infrastruktura je základem prosperujícího města, o kterém v konečném efektu také hodně vypovídá. Zmíněno bylo také, že příjezdové komunikace z Německa nejsou v ideálním stavu a mohou tak často zahraniční návštěvníky odradit, aby raději po obchvatu celé město objeli. Investice do infrastruktury jsou dle respondentů sice velmi nákladné, ale v dlouhodobém horizontu neodkladné a mohou mít velmi pozitivní efekt. Navíc se často objevoval také argument, že kvalitní infrastruktura může zvýšit rozvoj podnikání a přivést potenciální investory, kteří pomohou zvýšit zaměstnanost a tím také kupní sílu. Občanům města také chybí lepší zdravotnická péče, proto by ve městě přivítali otevření alespoň polikliniky.

V případě druhé nejvíce vybírané možnosti, tedy oblasti volnočasových možností pro děti a mládež, se velmi často objevoval argument, že děti jsou budoucností města a měli by mít prostor k vlastní seberealizaci. Navíc pokud budou vyrůstat v dobrém prostředí, budou mnohem větší pravděpodobnost, že v tomto prostředí budou chtít vychovávat i své děti a z města tak neodejdou. Mládež, která má určité možnosti, jak se zabavit, působí i mnohem méně drobné kriminality, která se ve městě občas objevuje. Jedním z argumentů byl i fakt, že např. dětské hřiště v rámci sídliště může mít velký vliv na sblížení občanů na tomto sídlišti. Zmíněna byla i možná bližší spolupráce jednotlivých škol ve městě, které by sami mohly pořádat různé akce a dávat tak mládeži větší prostor k seberealizaci.

Občané by věnovali také velkou pozornost opravě budov v majetku města, které by se už jen z principu zodpovědnosti mělo o tyto budovy dokázat postarat. Navíc v Aši se dle několika respondentů ještě stále nachází několik historických budov, které rozhodně stojí za

to, aby byly opraveny. Konkrétním příkladem byla častokrát zmiňována např. budova bývalé střelnice. Tyto budovy jsou totiž spolu s ostatními tváří a vizitkou města, které mají velký vliv na nově příchozí občany do Aše a zejména pak turisty, domácí i zahraniční. Ruku v ruce s touto oblastí jde také restaurování památek. Respondenti byly toho názoru, že zachovat památky je povinností tohoto města. Navíc restaurování památek také může pomoci k zvýšení turistické atraktivity města a jeho okolí. V neposlední řadě je velmi důležitá také energetická náročnost budov a její snižování do budoucna, což se výrazně projeví na kvalitě životního prostředí na Ašsku.

Kulturní stránka a společenské vyžití ve městě také nezůstalo ušetřeno kritice a možným vylepšením. Dle respondentů, kteří tuto možnost vybrali, jsou v Aši doslova slabé kulturní možnosti. Chybí kino, divadlo, je málo výstav a za kulturním zážitkem se tak musí jezdit do jiných měst. Navíc aktuální kulturní program je zaměřen pouze na určité věkové skupiny. Více než polovina takto odpovídajících navíc zmínila, že lepší kulturní nabídka v Aši udrží i více mladých lidí, jejichž odliv městu v posledních letech hodně škodí. Tito lidé navíc ani nemají se do města v budoucnu vracet.

Také rozvoj cestovního ruchu je dle občanů Aše důležitým tématem, kterým by se vedení města měla v následujících letech i nadále zabývat. Už zmíněná oprava budov v majetku města a zlepšení infrastruktury stejně jako kulturní nabídky, mají na přisun návštěvníků do Aše značný význam. Ašsko se sice může pyšnit hezkou přírodou, ale ta sama o sobě dle respondentů v dnešní době již nestačí a je třeba k ní přidat něco navíc. V Aši dle jejich názorů chybí také slušné ubytovací zařízení, které by mohli doporučit např. svým známým. Zaměřit by se vedení města mohlo také na vrch Háj, kde by stálo za úvahu opravit restauraci a dostavit ubytovnu u sjezdovky, která v zimních měsících může udržet další turisty. Rozvoj cestovního ruchu a nárůst počtu návštěvníků sebou navíc přinese další finanční prostředky, které mohou obohatit místní podnikatele, obchodníky či firmy, stejně jako městský rozpočet. Pomoci by mohl i nárůstu pracovních míst.

4.5.5 Shrnutí výsledků anketního šetření

Hlavním cílem anketního šetření, které bylo provedeno mezi občany města Aše, bylo zjistit, jaké mají názory na celkový vliv projektů spolufinancovaných z evropských finančních prostředků na rozvoj města. Díky výše vyhodnoceným odpovědím je tedy možné v první řadě konstatovat, že občané Aše jsou obecně spokojeni s realizovanými projekty a jsou v naprosté většině (95 %) toho názoru, že tyto projekty mají pozitivní dopad na celkový rozvoj města. Stejně tak si více než 80 % respondentů myslí, že jsou peníze z operačních programů vynakládány ve městě efektivně.

Respondenti také odpověděli, že jim problematika strukturálních fondů úplně není cizí a někteří prokázali znalost operačních programů, ze kterých jsou čerpány finanční prostředky na realizaci projektů v Aši. Svými odpověďmi také skoro jednohlasně ukázali, že jim dění ve městě a jeho rozvoj nejsou lhostejné, konkrétně šlo o 98 % dotázaných respondentů. Nejčastějším zdrojem pro získávání informací právě o dění ve městě slouží oficiální internetové stránky města, což je pro vedení města jistě dobrou vizitkou. Mezi další velmi časté zdroje patří místní média a komunikace s přáteli. Přes 80 % dotázaných respondentů si navíc myslí, že by město mělo ohledně připravovaných nebo také realizovaných projektů více komunikovat s veřejností, a to mimo oficiální akce, kterou je např. zasedání městského zastupitelstva. Tento fakt by mohl být pro vedení města impulsem k alespoň vyzkoušení takové akce, kterou by mohla být např. diskuse k chystaným záměrům.

V případě hodnocení vybraných projektů dle smysluplnosti a efektivnosti, kterých bylo celkem 8, z čehož dva byly složeny z více podobných projektů, dopadly nejlépe v souhrnném počtu nejpříznivějšího hodnocení projekty stavebních úprav mateřských školek a městského domu dětí a mládeže. Pozitivně vnímány mezi ašskou veřejností jsou také projekt revitalizací, a to konkrétně Goethova náměstí a vrchu Háj. Nejednohlasně hodnotili respondenti především projekt vybudování kulturního centra LaRitma, kde ani jeden ze stupňů hodnocení nezískal navrch oproti ostatním. Diskutabilní hodnocení vyvolává také projekt Park zážitků Bad Elster – Aš, který občané Aše hodnotili také spíše průměrně. Zajímavým faktem jistě bylo, že největší skupina respondentů neuměla určit nejnákladnější projekt, který byl v Aši realizován. Zajímavým zejména z toho hlediska, že právě nejnákladnější projekt, kterým byla revitalizace vrchu Háj, svými náklady předčil všechny

ostatní projekty několikanásobně. Navíc výsledky tohoto projektu využívá více než 80 % dotázaných respondentů, což ho činí nejvíce využívaným ze všech.

Respondenti měli také možnost vybrat více oblastí, na které by se vedení města mělo v budoucnu v rámci plánovaných dotačních projektů zaměřit. Po sečtení výběrů jednotlivých respondentů se na prvních třech příčkách umístily oblasti infrastruktury, volnočasových možností pro děti a mládež a oprava budov a majetku ve vlastnictví města. Naopak nejmenší pozornost by mělo vedení města v budoucnu věnovat sportovištím. Ke každé zvolené oblasti bylo navíc možné napsat vlastní názor a vysvětlit, proč by se vedení města mělo zaměřit právě na tuto oblast. Shrnutí těchto odpovědí bylo možné přečíst výše.

Anketní šetření tak ukázalo především to, že lidé v Aši jsou s dosavadním vývojem města za pomoci dotačních projektů celkem spokojeni. Také následující vývoj jim není lhostejný a chtěli by se do něj minimálně prostřednictvím setkání se zástupci města a následnou diskusí zapojit.

5 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo charakterizovat a zhodnotit významné dotační projekty města Aše za programové období roků 2007 až 2013 a to s ohledem na jeho rozvoj a hospodaření. Realizování těchto projektů za pomoci spolufinancování ze strukturálních fondů Evropské unie je totiž pro města velikostně či počtem obyvatel podobné Aši jedinou možností, jak vylepšit svůj celkový obraz, nabízené možnosti a životní úroveň. Z vlastních zdrojů by totiž taková města neměla šanci realizovat tak nákladné projekty a jejich další rozvoj by probíhal mnohem pomaleji, v některých případech by ani neproběhl. Aš navíc leží v Karlovarském kraji, který je ekonomicky nejslabším krajem v České republice a kupní síla obyvatel města patří spíše k průměru či podprůměru v Česku. Pro ně je tak často mnohem schůdnější, pokud mohou využít výsledky některého z projektů realizovaného touto cestou, než kdyby museli za toto užívání platit soukromému subjektu. Ten by v první řadě sledoval co nejrychlejší návratnost investice takového projektu a dosažení bodu zlomu, kdy by mu z takové investiční akce plynul zisk. U dotačních projektů jde vzhledem k jejich neziskovému charakteru především o uspokojení potřeb veřejnosti.

Vedení města Aše od začátku programového období realizovalo celkem ze čtyř operačních programů desítky dotačních projektů, které jednoznačně zlepšily celkový vzhled města i nabízené možnosti oproti jeho původnímu stavu. Jednalo se o projekty z oblasti zvelebování a revitalizace městských parků či náměstí, zlepšení a rozšíření možností společenského či kulturního života, zlepšení sportovního zázemí ve městě či odlehčení životnímu prostředí snížením energetických nákladů některých staveb, především mateřských školek. Právě poslední zmíněná oblast projektů vykazuje zcela jasné kvantitativní výsledky v podobě ušetřených nákladů za energie a snížení emisí zatěžujících životní prostředí.

Celkově projekty realizované v Aši stály částku pohybující se okolo 500 milionů korun a dá se očekávat, že během roku 2015 bude dokončeno ještě několik projektů, které se do tohoto programového období budou započítávat. Jistě by se vedení města Aše podařilo zrealizovat některé projekty navíc, kdyby nedošlo k pozastavení čerpání dotací z ROP Severozápad, kolem jehož pokračování se poté objevila celá řada spekulací. Nakonec se však podařilo čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU obnovit.

Město Aš díky realizaci projektů spolufinancovaných z OP Přeshraniční spolupráce navázalo také cenná partnerství s městy ve spolkových zemích Německa, a to konkrétně Bavorsku a Sasku. Šlo především o města Selb, Rehau, Bad Elster, Plauen, Wunsiedel a další. Tyto spolupráce mohou být jistě prospěšné také v budoucnosti. Navíc prohlubování vztahů a navazování nových spoluprací na hranicích obou států je jedním ze základních smyslů fungování přeshraničních operačních programů. Díky získaným zkušenostem při realizaci dotačních projektů a také zkušeností z reakce obyvatel města se dá předpokládat, že se vedení města bude i v následujícím programovém období snažit získat a zrealizovat co nejvíce přínosných projektů.

Aktivita města v rámci realizování dotačních projektů jsou pozitivně vnímány také ašskou veřejností, což potvrdilo uskutečněné anketní šetření. Vždy více než tři čtvrtiny respondentů zde totiž pozitivně reagovaly na otázky typu, zda jsou spokojeni s využíváním těchto finančních prostředků, zda jim realizované projekty přijdou efektivní a smysluplné, nebo zda finanční prostředky poskytované ze strukturálních fondů EU zlepšily celkový obraz města a životní úroveň v něm. Možným doporučením do budoucna v práci s veřejností by mohly být pravidelné diskuse, na kterých by bylo možné hovořit o plánovaných projektech nebo si od občanů vyslechnout jejich možné nápady. Především starosta města Dalibor Blažek na podněty a dotazy občanů reaguje prostřednictvím již zmíněné skupiny občanů města Aše na sociální síti Facebook.

Také hodnocení jednotlivých vybraných projektů dopadlo velmi dobře. Žádný z těchto projektů totiž nebyl na hodnotící škále ohodnocen hlavně negativním stupněm hodnocení. Naopak většina projektů získala od respondentů pozitivní hodnocení. Díky agregovaným názorům respondentů, kteří měli určit oblast či oblasti, do kterých by město mělo v budoucnu investovat, je možné konstatovat, že by si občané v Aši přáli minimálně podobný rozvoj města jako v posledních letech až na investice do sportovišť. Spousta oblastí je provázaných s ostatními a nelze je tak rozvíjet, aniž by nebyla ovlivněna i jiná oblast. Vedení města by však dle názorů respondentů anketního šetření i nadále mělo pracovat na zlepšení infrastruktury, která může do regionu přivést potenciální investory a bude mít vliv také na životní úroveň či cestovní ruch. Důležitým faktorem v tomto ohledu je jistě vybudování plánované průmyslové zóny nedaleko hranic se Spolkovou republikou Německo a také dálniční síť.

Oblast volnočasových aktivit pro děti a mládež by rozhodně měla být v Aši tématem v následujícím programovém období. Vedení města již nechalo vybudovat několik dětských hřišť především v oblastech sídlišť a v tomto směru plánuje také pokračovat. Vedle sportovního zázemí, které se v posledních letech v Aši velmi zlepšilo, je třeba najít další možnosti, jak nabídnout dětem a mládeži, aby aktivně trávili svůj volný čas. Spousta respondentů zmínila fakt, že děti jsou budoucností tohoto města a je třeba jim už od dětství dát důvod, aby nechtěli za každou cenu z Aše utíkat. Jde totiž o současný velký problém nejen Aše, ale většiny malých měst. Mladí lidé odcházejí většinou kvůli lepším možnostem zaměstnání, ale také životní úrovni do větších měst. Zabránit tomuto odlivu by mohlo také rozvíjení kulturních a společenských možností ve městě, aby lidé měli na výběr při trávení svého volného času.

Je možné konstatovat, že město Aš rozhodně v rámci čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie nezahálí a jeho vývoj je dobře nastartován. V roce 2015 jistě dojde k dokončení ještě některých projektů a započetí jiných. Navíc v dalším programovém období bude mít vedení města stejně jako většina dalších žadatelů výhodu z již získaných zkušeností s čerpáním finančních prostředků fondů EU. Také díky stabilnímu politickému prostředí a možnosti kontinuálně pracovat v započatých věcech bude i v budoucnu jistě velmi znatelný vliv dotačních projektů na hospodaření a také celkový rozvoj města.

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Monografické zdroje:

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BINEK, Jan. *Rozvojové možnosti obcí*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 50 s. ISBN 978-80-87147-29-0.

EL-AGRAA, Ali. *The European Union: Economics and Policies. 8th edition*. Cambridge University Press, 2007. 603 s. ISBN 9780521874434.

CHMELARĚ, Aleš a kol. *Ekonomické vyhodnocení členství České republiky v EU po deseti letech: alternativní scénáře a kvantifikace: příspěvek k formulaci nové evropské strategie pro Českou republiku*. Praha: Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády, 2014. 97 s. ISBN 978-80-7440-098-8.

CHVOJKOVÁ, Anna a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Vyd. 1. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, 2007. 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

KRÁTKÝ, Jiří a VRBATA, Milan. *Aš v zrcadle času = Aš in the mirror of time = Asch im Spiegel der Zeit*. Aš: Městský úřad Aš, 2005. 76 s.

KULA, David. *Appraisal of comprehensive investment projects financed from the EU funds in the Czech Republic*. Praha: Oeconomica, 2011. 17 s. Faculty of International Relations Working papers, vol. 5, 17/2011. ISBN 978-80-245-1867-1.

MAREK, Dan a BAUN, Michael J. *Česká republika a Evropská unie*. Vyd. 1. Brno: Barrister & Principal, 2010. 227 s. ISBN 978-80-87029-89-3.

NOVOTNÝ, Tomáš. *Vyhodnocení stavu čerpání fondů EU u sedmnácti operačních programů v ČR*. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2013. 21 s. Dialog, strategie, alternativy. ISBN 978-80-87748-13-8.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 485s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. Finanční řízení. Finance. ISBN 978-80-247-2789-9.

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM REGIONU SOUDRŽNOSTI SEVEROZÁPAD. *Recept na evropské fond(ue)y z ROPu podle Severozápadu*, Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad, 2009

WOKOUN, René a kol. *Konkurenceschopnost regionů Evropské unie a České republiky*. Vyd. 1. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2012. 123 s. ISBN 978-80-7414-534-6.

WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

ZAHRADNÍK, Petr. *Analýza čerpání fondů EU v České republice*. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2013. 18 s. Dialog, strategie, alternativy. ISBN 978-80-87748-09-1.

ŽEHROVÁ, Jana, PFEIFEROVÁ, Daniela. *Finance municipalit*, Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009, 166 s., ISBN 978-80-213-2024-6.

Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013. Praha: MMR ČR, odbor evropských fondů, 2007. 28 s. ISBN 978-80-254-0319-8.

Rozdíly v konkurenceschopnosti mezi státy EU - předpoklady a bariéry jejich překonání: souhrnná publikace z vědeckopopularizační konference ...: Brno, 11. dubna 2014. 1. vyd. Praha: Newton College ve spolupráci se Vzdělávacím střediskem na podporu demokracie, 2014. 145 s. ISBN 978-80-87764-02-2.

Elektronické zdroje:

ČSÚ v Karlových Varech: Základní údaje podle měst v Karlovarském kraji k 31. 12. 2013 [online]. 2014 [cit. 2014-05-28]. Dostupné z: www.czso.cz/xk/redakce.nsf/i/zakladni_udaje_podle_mest_v_karlovarskem_kraji_k_31_12_2013

Euroskop.cz: Instituce EU. ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Euroskop.cz: Instituce EU* [online]. 2005-2014 [cit. 2014-05-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/76/sekce/instituce-eu/>

Euroskop.cz: Členské státy v číslech. ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Euroskop.cz: Členské státy v číslech* [online]. 2005-2014 [cit. 2014-05-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/701/sekce/clenske-staty-v-cislech/>

EUROPA: Historie Evropské Unie. EVROPSKÁ UNIE. *EUROPA: Historie Evropské Unie* [online]. 2011 [cit. 2014-05-25]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm

Euroskop.cz: ČR a rozpočet EU. ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Euroskop.cz: ČR a rozpočet EU* [online]. 2013 [cit. 2014-05-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9019/sekce/cr-a-rozpocet-eu/>

Euroskop.cz: Správní členění (systém NUTS). *Euroskop.cz: Správní členění (systém NUTS)* [online]. 2013 [cit. 2014-05-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>

Město Aš, oficiální web města. *Historie města: Město Aš* [online]. 2008 [cit. 2014-05-26]. Dostupné z: <http://muas.cz/historie-mesta/d-225721>

Město Aš, *Partnerská města Aše: Město Aš* [online]. 2008 [cit. 2014-05-26]. Dostupné z: <http://muas.cz/partnerska-mesta-ase/d-226096/p1=19995>

Město Aš, Ročenky. *Ročenky, čtvrtletníky: Město Aš* [online]. 2008 [cit. 2014-11-27]. Dostupné z: <http://muas.cz/rocenky-ctvrtletniky/gs-13561/p1=19889>

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
EU	Evropská unie
EURATOM	Evropské společenství pro atomovou energii
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP	Operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PA	Operační program Praha – Adaptabilita
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PK	Operační program Praha - Konkurenceschopnost
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ROP	Regionální operační program
ROP SZ	Regionální operační program Severozápad

8 PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Plán jednotlivých výdajů “Park zážitků Bad Elster – Aš“

Druhy výdajů	Částka v		Z toho	Částka	
	EUR		způsobilé	celkem v EUR	
Personální výdaje	DE:	113 875	113 875	113 875	113 875
	CZ:	0	0		
Věcné výdaje	DE:	26 050	26 050	50 290	50 290
	CZ:	24 240	24 240		
Výdaje na publicitu	DE:	6 260	6 260	13 765	13 765
	CZ:	7 505	7 505		
Služby poskytované třetími subjekty	DE:	110 395	110 395	168 240	168 240
	CZ:	57 845	57 845		
Investiční výdaje	DE:	2 241 466	2 412 721	2 816 724	2 717 978
	CZ:	575 257	575 257		
Celková částka	DE:	2 491 786	2 393 041	3 149 129	3 050 383
	CZ:	657 342	657 342		
Z toho náklady na přípravu projektu	DE:	102 544	102 544	140 804	140 804
	CZ:	38 260	38 260		

Zdroj: Smlouva o poskytnutí dotace

Příloha č. 2: Tabulka slovního vyjádření energetické náročnosti

Hranici třídy EN (kWh/m ²)			Třída energetické	Slovní vyjádření energetické
	od	do	náročnosti budovy	náročnosti budovy
A	0	46	A	Velmi úsporná
B	47	89	B	Úsporná
C	90	130	C	Vyhovující
D	131	174	D	Nevyhovující
E	175	220	E	Nehospodárná
F	221	265	F	Velmi nevhodná
G	265	-	G	Mimořádně nevhodná

Zdroj: Energetický audit projektu

Příloha č. 3: Nabídky dodavatelů na provedení stavebních prací MDDM Sluníčko

Název firmy	Nabídková cena (vč. DPH)	Termín realizace	Záruční lhůty	Konečné pořadí
3 x N spol. s.r.o.	8 023 057 Kč	92 dní (16.06.08-15.09.08)	60 měsíců	2
Nelan spol. s.r.o.	5 784 584 Kč	96 dní (09.06.08-12.09.08)	60 měsíců	1

Zdroj: Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek, Město Aš

Příloha č. 4: Vítězná Nabídka “Stavební úpravy MDDM Sluníčko“ od společnosti NELAN, spol. s.r.o.

Původní cena – krycí list (23.05.2008)	
Objekt A – výměna otvorových výplní	736 642 Kč
Objekt A – zateplení stěn	1 078 707 Kč
Objekt A – zateplení střechy	143 699 Kč
Objekt B – výměna otvorových výplní	245 903 Kč
Objekt B – zateplení stěn	443 334 Kč
Objekt B – zateplení střechy	121 679 Kč
Objekt C – výměna otvorových výplní	193 981 Kč
Objekt C – zateplení stěn	507 369 Kč
Objekt C – zateplení střechy	121 829 Kč
Objekt D – výměna otvorových výplní	211 736 Kč
Objekt D – zateplení stěn	525 505 Kč
Objekt D – zateplení střechy	88 732 Kč
Celkem bez DPH	4 419 066 Kč
Rezerva bez DPH	441 909 Kč
Celkem s DPH a rezervou	5 784 584 Kč

Zdroj: Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek, Město Aš

Příloha č. 5: Porovnání spotřeb energie na vytápění před a po realizování úsporných opatření MDDM Sluníčko

Období	Skutečná spotřeba tepla pro ÚT (GJ)	Korigovaná spotřeba tepla dle D° (GJ)
2004	702	702
2005	594	597
2006	539	568
2009-2010	312	305

Zdroj: Energetický audit

Příloha č. 6: Nabídky dodavatelů na provedení stavebních prací MŠ Neumannova

Název firmy	Nabídková cena (vč. DPH)	Termín realizace	Záruční lhůty	Konečné pořadí
3 X N spol. s.r.o.	4 942 868,49 Kč	70 dní (30.03.09-08.06.09)	60 měsíců	3
ODEHNAL-STAVO s.r.o.	5 300 273,09 Kč	181 dní (15.12.08-15.06.09)	74 měsíců	4
Pozemní stavby spol. s.r.o.	3 951 400,95 Kč	159 dní (05.01.09-12.06.09)	72 měsíců	2
Stavební společnost VARO s.r.o.	4 610 615,59 Kč	61 dní (01.03.09-30.04.09)	90 měsíců	1
NABAU s.r.o.	5 529 995,96 Kč	198 dní (15.12.08-30.06.09)	60 měsíců	5

Zdroj: Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek, Město Aš

Příloha č. 7: Porovnání spotřeb energie na vytápění před a po realizování úsporných opatření MŠ Neumannova

Období	Spotřeba zemního plynu (m ³)	Skutečná spotřeba tepla pro ÚT (GJ)	Korigovaná spotřeba tepla dle D° (GJ)
2004	25 644	974	974
2005	26 133	992	997
2006	21 721	825	869
2013	11 149	399	390

Zdroj: Energetický audit

Příloha č. 8: Nabídky dodavatelů na provedení stavebních prací MŠ Moravská

Název firmy	Nabídková cena (vč. DPH)	Termín realizace	Záruční lhůty	Konečné pořadí
ODEHNAL-STAVO s.r.o.	6 604 138,24 Kč	181 dní (15.12.08-15.06.09)	74 měsíců	4.
Pozemní stavby spol. s.r.o.	5 472 207,86 Kč	147 dní (05.01.09-31.05.09)	72 měsíců	2.
Stavební společnost VARO, s.r.o.	6 263 535,65 Kč	61 dní (01.05.09-30.06.09)	90 měsíců	1.
Kobla spol. s.r.o.	6 581 083,18 Kč	63 dní (30.03.09-31.05.09)	60 měsíců	3.

Zdroj: Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek, Město Aš

Příloha č. 9: Porovnání spotřeb energie na vytápění před a po realizování úsporných opatření MŠ Moravská (horní budova + vila)

Období	Skutečná spotřeba tepla pro ÚT (GJ)	Korigovaná spotřeba tepla dle D° (GJ)
2004	1097	1097
2005	948	953
2006	938	988
2009-2010	495	483

Zdroj: Energetický audit

Příloha č. 10: Nabídky dodavatelů na provedení stavebních prací MŠ Mokřiny

Název firmy	Nabídková cena (vč. DPH)	Termín realizace	Záruční lhůty	Konečné pořadí
3 x N spol. s.r.o.	2 688 718,13 Kč	80 dní (20.03.209- 08.06.09)	60 měsíců	5.
ODEHNAL- STAVO s.r.o.	1 895 894,91 Kč	181 dní (15.12.08-15.06.09)	74 měsíců	3.
Pozemní stavby spol. s.r.o.	1 762 977,86 Kč	89 dní (16.02.09-15.05.09)	72 měsíců	1.
Stavební společnost VARO, s.r.o.	1 907 874 Kč	56 dní (05.05.09-30.06.09)	90 měsíců	2.
NABAU, s.r.o.	2 694 616 Kč	198 dní (15.12.08-30.06.09)	60 měsíců	6.
KOBLA spol. s.r.o.	2 054 881,29 Kč	26 dní (30.03.09-26.04.09)	60 měsíců	4.

Zdroj: Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek, Město Aš

Příloha č. 11: Porovnání spotřeb energie na vytápění před a po realizování úsporných opatření MŠ Mokřiny

Období	Spotřeba zemního plynu (m ³)	Skutečná spotřeba tepla pro ÚT (GJ)	Korigovaná spotřeba tepla dle D° (GJ)
2004	3 237	110	110
2005	7 811	266	267
2006	4 652	158	167
2013	3 403	122	119

Zdroj: Energetický audit

Příloha č. 12: Anketní šetření

Vážení respondenti, vážené respondentky,

jmenuji se Michael Künzel a jsem studentem 5. ročníku Provozně-ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze. Rád bych Vás tímto požádal o pár minut Vašeho času k vyplnění dotazníku, který je podkladem pro vypracování mé diplomové práce.

Dotazník je anonymní a měl by posloužit k získání názorů a celkového vnímání obyvatel města Aše na investiční akce realizované z finančních prostředků strukturálních fondů EU. Dále by měl tento dotazník pomoci zhodnotit názory a vnímání občanů tohoto města na jednotlivé realizované projekty.

Předem Vám všem děkuji za Váš čas a ochotu.

Michael Künzel

1. Slyšel (-a) jste někdy o strukturálních fondech nebo operačních programech v souvislosti s Evropskou Unií?

- ANO
- NE

2. Zajímáte se obecně o dění v Aši?

- ANO
- NE

3. V případě, že ano - kde získáváte informace o dění v Aši?

(U této otázky je možné vybrat více možností.)

- Od přátel
- Od lidí působících v orgánech města
- V místních médiích
- Na internetových stránkách města
- Z doslechu
- Nezajímám se o dění ve městě
- Jiné:

4. Víte, že město Aš využívá od roku 2007 několik operačních programů k realizaci projektů vylepšujících celkovou tvář a možnosti města?

- ANO
- NE

5. Jaké znáte operační programy (jeden či více), ze kterého/-ých byly v Aši realizovány některé projekty?

.....

.....

6. Myslíte si, že se v Aši využívají finanční prostředky z operačních programů efektivně?

- ANO
- NE

7. Proč si myslíte, že se v Aši finanční prostředky z operačních programů nevyžívají efektivně?

(V případě, že jste u předchozí otázky odpověděli ANO, nevyplňujte.)

.....

.....

.....

.....

8. Myslíte si, že finanční prostředky poskytované ze strukturálních fondů EU zlepšily celkový obraz města Aše a životní úroveň v něm?

- ANO
- NE

9. Měli by mít občané města možnost vyjádřit svůj názor k čerpání finančních prostředků z EU i mimo klasické akce typu zasedání zastupitelstva atd? (např. na pravidelných setkáních/diskusích vedení města s občany)

- ANO
- NE

10. Zhodnot'te dle Vašeho názoru následující projekty podle jejich užitečnosti a smysluplnosti: (jako ve škole: 1 - nejlepší, 5 – nejhorší)

	1	2	3	4	5	Nevím, nemohu posoudit
Revitalizace vrchu Háj						
Revitalizace Goethova náměstí						
Městská knihovna v Aši						
Aktivní život pro Aš						
Park zážitků Bad Elster - Aš						
Cyklostezka Aš – Wunsiedel						
Kulturní centrum LaRitma						
Stavební úpravy MŠ a MDDM Sluníčko						

11. Víte, který z realizovaných projektů roku 2007 byl v Aši vůbec nejnákladnější (nejdražší)?

.....

.....

12. Který z projektů uvedených využíváte Vy nebo členové Vaší rodiny nejvíce?

(Je možné vybrat více možností.)

- Revitalizace vrchu Háj
- Multifunkční, informační, vzdělávací a společenské centrum - Městská knihovna v Aši
- Aktivní život pro Aš - sportoviště v Okružní a Hlávkové ulici
- Cyklostezka Wunsiedel - Selb - Aš
- Víceúčelový objekt Aritma (Kulturní centrum LaRitma)
- Stavební úpravy mateřských školek (Moravská, Neumannova, G. Geipela) a MDDM Sluníčko

- Jiné:

13. Který z projektů byste označil/(-a) jako nejpřínosnější pro město?

(Nemusí se jednat o projekt, který byl zmíněn v hodnocení jednotlivých projektů výše.)

.....
.....

14. Který z projektů Vám naopak přijde jako nejméně přínosný?

(Nemusí se jednat o projekt, který byl zmíněn v hodnocení jednotlivých projektů výše.)

.....
.....

15. Na kterou/(-é) z následujících oblastí by se mělo město Aš se svými projekty v budoucnu zaměřit?

(Je možné vybrat více možností.)

- Infrastruktura
- Restaurování památek
- Oprava budov v majetku města
- Kultura a společenské vyžití
- Sportoviště
- Volnočasové možnosti pro děti a mládež
- Rozvoj nabídky cestovního ruchu
- Životní prostředí
- Jiné:

16. Proč by se dle Vašeho názoru mělo investovat právě do této oblasti / těchto oblastí?

(Můžete uvést konkrétní příklad.)

.....
.....
.....
.....

17. Pohlaví:

- Muž
- Žena

18. Věk:

- do 20 let
- 21 - 30 let
- 31 - 40 let
- 41 - 50 let
- 50 let a více

19. Nejvyšší dosažené vzdělání:

- Základní
- Odborné učiliště s výučním listem
- Odborné učiliště s maturitou
- Středoškolské
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

20. Zaměstnání / ekonomická aktivita:

- Student
- Zaměstnaný
- OSVČ
- Nezaměstnaný / mateřská dovolená / v domácnosti